

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyitár és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 1. kedd

74. szám.

Frontjelentések.

Budapest. Az orosz szovjet-köztársaság hivatalosan jelenti március 27-ről:

Északi arcvonal: Sineda községben csapataink offenzívába léptek és kemény küzdelemben elfoglalták a Sinedától délkeletre 25 versztnyire felvő Toromskoje községet. Az ellenség 15 versztnyire Sinedától délre erősen elsáncolta magát.

Nyugati arcvonal; A Pecsor-térségben harcolunk.

Déli arcvonal: A Donesz-térségben heves küzdelem után elfoglaltuk Krindacsevka állomást és Sorovkától 12 versztnyire délre állunk.

Budapest. A litvániai szovjetköztársaság hivatalosan jelenti:

Csapataink Onovestől keletre és innen délre, s Vilkomirtól 6 versztnyire nyugatra állanak. Minszk irányában elfoglaltuk Vorockojt és még néhány várost Novogrodektól délkeletre. 25-én litván csapatok és orosz vörösgárdisták elfoglalták Baranovicit.

Barátkozás a somogyi demarkációs vonalon.

Kaposvár. Koller elvtárs katonai megbízott tegnap autón klutazott a somogyi demarkációs vonalra, hol somogyi hadsereg áll őrt. Megállapította, hogy a szerbek védelmi állásban helyezkedtek el, és köztük és katonáink között barátságos érintkezés áll fenn.

Vorarlberg gerinces.

Bregenz. Vorarlberg tartományi kormányzósága elutasította Berchtolt volt grófnak azt a kérését, hogy Vorarlbergben telepedhessék le.

Olsonék tárgyalgatnak.

Bécs. A Neues Wiener Tagblattnak jelenti Hamburgból: Wilson és Clemenceau a következő megállapodásra jutottak a német-francia határ kérdésében: A Rajna jobbpartján a rajnaparti terület és a várvidék a németeké marad, ha kötelezik magukat, hogy a Rajna balpartján sem erődöket, sem helyőrséget nem tartanak. A várterület egész korszterítését a franciáknak kell kiszolgáltatniok mindaddig, míg Franciaország elpusztított területeit nem állítják helyre.

A csehek erőszakosságát a nyitra-megyél szocialistákkal szemben

Nyitra. Nyitrabányán a csehek feloszlatták a bányamunkások szakszervezetét és azokat az elvtársakat, akik a szakszervezet érdekében agitáltak, felakasztották és agyonlőtték. A nagybányai elvtársak a szó szoros értelmében éheznek. A bizalmi férfiak állandó felügyelet alatt vannak.

Gyűlések tartását a csehek nem engedélyezik, s katonasággal és gépfegyverekkel zavarják azokat széjjel. A városban az elkeseredés oly nagy, hogy a lakosság egyetlen éjszaka három cseh katonát agyonlőtt.

Az olasz leszerelés.

Bécs. Rómából jelenti hivatalosan; Olaszországban március közepéig körülbelül 7 millió ember szerelt le. Április 15-ig le fogják szerelni az 1888—89. korosztályt, és a leszerelési tervzetbe még további két korosztály leszerelése van felvéve.

Likvidálják a katonai bíraskodást.

Budapest. A forradalmi kormányzótanács a katonai ügyészséghez katonai vádbiztosul kirendelte Kiss Ferenc elvtárs volt törvényszéki bírót, ki a háború alatt a honvédelmi ügyészségen teljesített szolgálatot. Az igazságügyi népbiztos pedig kinevezte a hadosztálybíróshoz megbízottul dr. Medgyes Andor elvtárs szatmári ügyvédet. Az a feladatuk, hogy együtt lebonyolítsák a régi uralomból ittmaradt ügyeket. Elvileg szabadon bocsájtanak mindenkint, aki nem visszaeső bűnös, vagy akit nem kell politikai okokból fogvatartani. Az új rendszer értelmében a katonák is a forradalmi törvényszék elé tartoznak mindazokért a tettekért, melyeket a forradalmi kormányzótanács rendeletei odautalnak. A többi bűncselekményeknél az esetleg szükséges vizsgálatot a katonai vádbiztoság folytatja le. A katonai fogházakban ezentul polgári bűnösöket is helyeznek el.

A cseh szocialisták a proletárdiktatúráért.

Prága. A szocialisták nagy-gyűlése elhatározta, hogy minden városban és községben megalakítják a munkástanácsokat, és hogy megkezdik a harcot a proletárdiktatúráért.

A Vörös Hadsereg toborzásáról szóló kormányrendelet.

Dr. Pogány József hadügyi népbiztos a Vörös Hadsereg szervezéséről és toborzásáról újabb rendeletet adott ki, melynek lényegét az alábbiakban ismertetjük:

1. *A toborzás vezetése.* A toborzást minden hadosztály területén belül a hadügyi népbiztos által kirendelt politikai megbízott irányítása szerint a kinevezett hadosztályparancsnok vezeti. A politikai megbízott és a hadosztályparancsnok kötelességei: Vezetik a hadosztály területén belül a toborzást és az alárendelt alakulások szervezését; megalakítják és utasításokkal ellátják a toborzó bizottságokat; ideiglenesen beosztják a parancsnokokat századparancsnokoktól lefelé; felterjesztik a parancsnokok névjegyzékét végleges kinevezésük végett a hadügyi népbiztoshoz; gondoskodnak a volt tisztek nevének sajtó útján való közzétételéről, akik a vörös hadseregbe jelentkeztek felvételre; ideiglenesen összeállítják a hadosztályparancsnokságokhoz beosztandó személyzetet.

2. *Toborzó bizottságok.* A toborzás végrehajtására a politikai megbízottak és a hadosztályparancsnokok minden dandár-csoport részére a szükséghez képest toborzó bizottságokat állítottak fel. A bizottságok hatásköre a politikai megbízottak, illetve hadosztályparancsnok utasításai értelmében vagy az egész dandár-csoport területére, vagy annak csak egy részére (vagy egyes fegyvernemekre) fog kiterjedni. A toborzó bizottságok székhelyeül elvileg a vörös hadsereg állomásheiyei választandók. A megszállt területekről menekültek toborzására közvetlen a demarkációs vonalak mögött, a fővonalak mentén a hadosztály-csoport parancsnokságok által szintén toborzó bizottságokat állítanak fel. A toborzó bizottságok egy katonai orvoson kívül három tagból állanak, kiknek kijelöléséről a hadosztályparancsnok gondoskodik mindenkor a politikai megbízottai és a helyi direktóriummal egyetűen.

3. *A toborzás végrehajtása.* Az alape, amelytől semmi körülmények között eltérni nem lehet, az, hogy a vörös hadseregbe való toborzás csakis a fentmegállapított toborzó bizottságok útján történhetik meg. Minden más szervezet, vagy testület által esetleg összetoborozott emberek, mielőtt a vörös hadseregbe véglegesen felvételnének, a területileg illetékes toborzó bizottsághoz vezetendők, mely ezután a toborzott embereket a toborzási rajstromba felveszi és a vörös hadsereg hadrendje szerint beosztja. Csak azután biztosítható a toborzottak élelmezése, felszerelése és a vörös hadsereg tervszerű szervezése.

A jelentkezőkkel következőleg kell eljárni. Minden jelentkező, amennyiben a toborzó bizottság által megbízhatónak minősített és katonai szolgálatra alkalmasnak találtatott, valamint magát a „kötelező” felvételeknek aláveti, a vörös hadseregbe felvehető. Mindenki, aki a vörös hadseregbe ily módon felvétetik, a toborzó bizottság által „igazolvány”-nyal

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 március 31-én, és április 1. és 2-án.

**ROBINSON =
KISASSZONY**

(Todesfahrt nach Monte - Silva.)
kalanddráma 6 nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár-
és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

látandó el, melybe a bevonulási állomáshelye, csapatteste és a bevonulás napja bevezetendő. Minden jelentkező a már kiadott lajstromba bevezetendő. Elvileg minden jelentkező azon fegyvernemhez veendő fel, amelynél a világ-háboruban szolgálatot teljesített.

A katonailag ki nem képzett jelentkezők tartózkodási helyük (lakásuk) és foglalkozásuk nyilvántartása mellett külön lajstromba vezetendők be. A jelenleg lényeges szolgálatot teljesítő katonák a vörös hadseregbe át lépni tartoznak: megkapják leszerelési illetéküket és a magasabb zsoldot március 25-től visszamenőleg; a rajtuk levő kincstári ruházat tulajdonukba megy át, de tartoznak azt a vörös hadseregbe való szolgálatuk alatt az előírt térítés ellenében viselni; tartoznak aláírni az új „kötelezőt”. Természetes, hogy a toborzó bizottságok a nem megbízható elemeket kizárhatják a vörös hadseregből.

4. Jelentések — kiegyenlítések. A toborzó bizottságok naponként az előjáró hadosztályparancsnokságnak jelentik, hogy fegyvernemenként hány embert toboroztak. A hadosztályparancsnokságok ezek alapján szabályozzák a szervezést, intézkednek a raj- és szakasparancsnokok azonnali megválasztásáról és a hadosztályon belül szükséges kiegyenlítéseket rendelik el. A hadosztályparancsnokságok pedig a toborzás eredményéről naponként a hadügyi népbiztossághoz tartoznak jelentést tenni.

HIREK.

— **A nagykanizsai Munkás-Tanács** ma, kedden este 8 órakor a városház közgyűlési termében ülést tart. Tárgy: a pénzintézetek szocializálása.

— **Kinevezés.** A direktorium Mágics Jolán ideiglenes minőségű ovonót Nagykanizsa VI—VII. kerületi rendes ovónővé nevezte ki

— **Hazudni nem szabad.** A magyar tanácsköztársaságtól azzal a híreszteléssel akarják elvenni a kedvet, hogy a tanácsköztársaság a kisipart, a kisbirtokot és a kisházakat is kommunizálni akarja. A kormányprogramnak ez a hazug elferdítése csak azt célozhatja, hogy az érdekelt lakosságból ellenállást fakasszon. Ezért a nagykanizsai direktorium az ilyen hírek terjesztőit elfogatja, és szigorú megbüntetés végett a forradalmi törvényszék elé állítja. Az erről szóló rendeletet plakáton hozzák a falvak tudomására.

— **Elmaradt tárgyalások.** A nagykanizsai forradalmi törvényszéknek tegnap délután 5 órára hirdetett tárgyalásait el kellett egy időre halasztani, mert a törvényszék egyes tagjai egyebütt voltak hivatalosan elfoglalva.

— **Nincs forgalomredukció Nagykanizsán.** Tegnap az a hír járta, hogy a Delivasutnak Nagykanizsát érintő vonalain az eddigi vonatjáratok egy részét ismét beszüntették. Illetékes helyen érdeklődtünk e hír alapján, s azt az értesítést kaptuk, hogy a Vasúti Direktorium, mely az összes magyar vasutak dolgát irányítja, nem küldött Nagykanizsára semmi ilyen utasítást. Vasúti forgalmunk a múlt héthez képest a következőkben változott: a barcsi vonatok az elmúlt hét szerdája óta csak Gyékényesig járnak, ellenben a bécsi vonatok, miután az osztrák vasutasok sztrájkja megszűnt, egészen Bécsig közlekednek. (A forradalmi kormányzótanács egy rendelete azonban további intézkedésekig belitotta a külföldre utazást.)

— **Gyászrovat.** A minap letűnt burzsoávilágnak egyik legjellegzetesebb képviselője hunyt el tegnap Nagykanizsán. *Ebenspanger* Leó a megboldogult, aki az első héten írt-hagyta az új világrendet, amelybe bizonyára sohasem tudott volna beleilleszkedni. Valamikor a város legelső kereskedőinek egyike volt, de már évtizedekkel ezelőtt nyugalomba vonult. A sors azonban hozzá sem volt mindenben kegyes: közel tíz évvel ezelőtt vaksággal sújtotta. Néhány héttel ezelőtt influenzában betegedett meg, mely a minap tüdőgyulladásá sulyosodott. 77 évnek terhe alatt elagott szervezete a veszélyes betegségnek nem tudott ellenállni és tegnap este 6 órakor megszűnt élni. Az új államrend által halálraítelt cimének és társadalmi kiváltságoknak egész sorozatát viszi magával sírjába: Igazgatósági tagja volt a Nagykanizsai Takarékpénztárnak, a Nagykanizsai Bankkegyesületnek, a Tárházak részvénytársaságnak, választmányi tagja a minap megszűnt Casinonak, stb. stb. Elek Ernő, Elek Géza és Elek Pál nagybátyjukat gyászolják benne. Halála széles körben mély részvételt keltett. Temetése holnap, szerdán délután 4 órakor lesz.

— **A lakástulajdonosokhoz.** A lakásbiztosság rendeletet adott ki, hogy mindenki, akinek két szobánál nagyobb lakása van, ezt azonnal jelentse be a **Rozgonyi utcában, a régi élelmezési hivatal helyiségében** székeio lakásbiztosságnál. A felhívás ellenére még mindig vannak olyanok, akiknek két szobánál nagyobb lakásuk van és ezt a körülményt nem jelentették meg be. A lakásbiztosság felhívja a mulasztókat, hogy lakásukról 24 órával belül tegyenek jelentést. Aki ennek a felhívásnak nem tesz eleget, forradalmi törvényszék elé fog állíttatni. A lakásbiztosság felhívja a lakókat, hogy lehetőleg odahaza tartózkodjanak, mert ellenesetben a lakásrekviráló biztosság a lezárt lakásokat fel fogja nyitlatni. A lakásbiztosság ezenkívül felhívja mindazokat, akik lakásigazolványt kaptak, hogy a lakás elfoglalását azonnal jelentsék be a lakásbiztosságnál. — A lakásbiztosság ma költözik át a Rozgonyi-utcai helyiségébe. A mai nap folyamán a lakásbiztosság nem tart hivatalos órat. A lakásbiztosság működését új helyiségében szerdán kezdi meg.

— **A nagykanizsai szocialista nők** szabadszervezete helyisége, mely eddig a Fő-ut 24. számú házban volt, mai nappal a Casino I. emeletére költözködött. A szakszervezetbe való jelentkezések itt történnek.

— **Értesítés.** A nyomdai termékek országos elosztásával a nagykanizsai direktorium megbizta *Weltner* Zsigmond, *László* Boldizsár és *Kajdi* Gyula nyomdász elvtársakat. Figyelmeztetjük az összes pénzintézeteket, vállalatokat, közhivatalokat, szakszervezeteket, hogy nyomtatványmegrendelések csak nálunk a Kázinó helyiségében (a pártirodában), eszközölhetők. A mi ellenjegyzésünk nélkül semmiféle nyomdai megrendelést a nyomdák nem fogadhatnak el. *Weltner* Zsigmond, *László* Boldizsár, *Kajdi* Gyula. — Ez az intézkedés nem vonatkozik magánosok és üzletek nyomtatványrendeléseire, amelyek tehát ezentúl is bármely nyomdának feladhatók.

— **A cementmunkások bérmegállapítása** Felhívom a bérmegállapító bizottság tagjait, a cementvállalkozókat és a cementmunkások bizalmiférfiit, hogy ma este 1/2, 7 órakor a Munkásokthorban gyűljenek össze. *Jancsecc* Imre.

— **Nagykanizsán is megszűnt a borbélyborravaló.** A fővárosi borbély és fodrászsegédek példájára a kanizsai borbély és fodrászüzleti alkalmazottak is akciót kezdtek a borrravalórendszer megszüntetése és rendes megélhetést biztosító fix fizetések iránt. A nagykanizsai direktorium közvetítésével folytak napokon át a tárgyalások a főnökök és az alkalmazott-elvtársak között. E tárgyalások örvendetes eredménye, hogy a mai nappal megszűnt a nagykanizsai borbélyüzletekben is a borrravalórendszer, és a segédek az alábbi fizetéseket kapják: A két évnél rövidebb idő óta működők heti 130 koronát, a 2—5 év óta működők heti 150 koronát és az 5 évnél régebb idő óta működők heti 170 koronát. Munkaidő reggel 7-től 12-ig és délután 1/2-2-től 7-ig. Az új munkabéreknek megfelelően a borbélymesterek 10 százalékkal emelték a bérlet árát, az egyszeri borotválás pedig 2 koronába, hajnyírás 4 koronába, s a kettő együtt 5 koronába kerül. Lakásán senkit nem szolgálnak ki, kivéve a betegeket. A közönség zugolódás nélkül vette tudomásul a borbélytarifa újabb emelését, mert ez az egyszer nem a munkaadók, hanem az alkalmazott-elvtársak helyzetét javítja meg.

— **Táncgyakorlat.** Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak holnap, szerdán este 6 órai kezdettel közös táncgyakorlatot tartanak a Kázinó dísztermében.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április hó 2. és 3-án:

Hollay Kamilla, Gál Annus és Dán Norbert felléptépel

A leány-asszony

dráma 1 előjáték és 4 felv.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és Ünnepnep 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

Direktorium Nagykanizsa.

III. ügyosztály.

4785/1919.

A világítás korlátozása.

A szénkészletek nagyon csekélyek. Takarékoskodnunk kell a világítással, hogy mindenkinek jusson.

Figyelmeztetünk mindenkit a világítás korlátozására és zárórára kiadott rendeletekre.

Ezek betartását bizalmi egyénekkkel fogjuk ellenőrizni és túllépésüket a légszigorúbban fogjuk büntetni.

Nagykanizsán, 1919. évi március hó 27-én.

Bárany s. k.
pol. megbízott.

A Nagykanizsai Takarékpénztár Igazgatósága, felügyelő-bizottsága, választmányja és tisztviselői, kara mély fájdalommal jelenti, hogy

Ebenspanger Leó ur

ki 42 éven át volt az Igazgatóság ügybuzgó tagja március hó 31-én elhunyt.

Nagykanizsa, 1919. április hó 1-én.

A megboldogult emlékét hálás kegyelettel őrizzük meg.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyitltér és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 2. szerda

75. szám.

Kiirták a szovjetválasztásokat.

Budapest. A Forradalmi Kormányzótanács 26. sz. rendeletében elrendeli a következőket:

A munkás-, katonai- és parasztanácsok választásánál választó és tanácsstaggá választható nemre való tekintet nélkül mindenki, aki 18 évét betöltötte s a társadalomra hasznos munkából él, vagy a Vörös Hadsereg katonája, valamint, aki munkaképességét egészben vagy részben elvesztette. Választók és választhatók más állam polgárai is, ha az előbbi feltételeknek megfelelnek. Nem választók és nem választhatók, akik nyereségszerzés céljából bérmunkásokat alkalmaznak, munkanélkül. jövedelmüket élveznek, kereskedők, lelkészek, szerzetesek, elmebajosok, gondnokság alatt állók és azok, akiknek politikai jogai aljas indokból elkövetett bűncselekmény miatt fel vannak függesztve. Munkás-, katonai- és földművestanácsai útján juttatja Magyarország akaratát kifejezésre. A falvak és városok tanácsainak választását legkésőbb április hó 7-ig a járásiakét 10-ig, a megyeiekét 12-ig, a tanácsok országos gyűléséé szóló választásokat legkésőbb április hó 14-ig keli megtartani. A választási eljárásra vonatkozó részletes utasításokat a Forradalmi Kormányzótanács külön fogja kibocsájtani.

Nem jön az antant.

Genf. Itteni jól értesült körökben általános az a meggyőződés, hogy egyetlen francia katonát sem lehet Magyarország ellen küldeni a proletáralom leverésére.

Rotterdam. A párisi Temps jelenti: Wilson az Egyesült Államok egyik küldöttségének kijelentette, hogy Amerika semmi szin alatt sem hajlandó Közép-Európába csapatokat küldeni és az Oroszországban lévő amerikai csapatokat is, amint lehet, hazarendelik.

A bolsevizmus a külföldön.

Budapest. Az orosz szovjetkormány március 20-i harctéri jelentése a szovjet csapatok újabb nagyarányú előnyomulásáról ad számot. Forradalmi lángoszlop halad a szovjet csapatok előtt, mindenütt megalakulnak a tanácsok és csatlakoznak az ukrán kommunista kormányhoz. A szovjet csapatok előnyomulása folytán mindenütt forrongások törnek ki. Sztanislavovban már megalekult a munkás- és parasztképviselet központi tanácsa, és a hatalmat kezébe ragadta. A tanács küldöttséget menesztett Vinizába, hogy a kormány képviselőivel tárgyaljon. Remény van rá, hogy Krim félszigetet, Oroszország második éléstárát sikerült elfoglalni. A jelentésben rendkívül figyelemreméltó, hogy a nemrég megalakult Estland szovjetkörtársaság most felállított hadserege is

részvesz a küzdelemben. Narvától keletre az ellenség támadását visszautasítottuk. Az ukrán direktórium ellen irányuló operációk mindnagyobb eredménnyel járnak. Sitomir irányában az ellenség számos fogoly és nagymennyiségű hadiszer hátrahagyásával párikszerű futásban menekült. A podovcei felkelés nagyobb arányokat öltött, s a városban a munkásság ragadta magához a hatalmat. Mogilev—Podolszkban a szovjet kikiáltotta az ostromállapotot. A városban felfegyverkezett munkásosztályok gyűltek egybe (melyek a vidéken szervezködtek) és a szovjet csapatok megérkezését várják. Az általános felkelést rendkívüli módon elősegíti a szovjet csapatok előnyomulása. A galíciai felkelés óriási arányokat ölt.

Hága. Londonból jelentik: A német tanácsosok, pétervári képviselői beszámoltak Leninnek és Trockijnak a németországi bolsevista mozgalom eredményéről. A jelentés szerint Radek, az orosz szovjetkormány küldöttje Németországban huszonnyolc bolsevista szervezetet létesített.

Amsterdam. Londonban a Hyde Parkban vasárnap a szakszervezetek ülést tartottak, melynek egyik szónoka többek közt a következőket mondotta: „Az angol munkások, ha akarnak, olyan kormányt tudnának alakítani, amely az egész társadalmat átalakítaná.” E beszéd közben ez a közbeszólás hangzott el: „A királyból például kitűnő kéményseprő lenne.”

Lugano. Milanóból jelentik: A milánói munkásság számszerint mintegy 60,000 főnyi tömeg zenekarokkal és zászlók alatt tüntető felvonulást tartott Bazini sírjához. Majd a temetőből a prefektúra elé akart vonulni, de a rendőrség elzárta az utat. A munkások azonban áttörték a kordont, mire a tüntetők és rendőrség között összeütközés támadt, melynek igen sok sebesültje volt. Ezután az Avanti szerkesztőségéhez akartak menni a munkások, ahol újra áttörték a rendőrség sorfalát és újra összeütköztek a rendőrökkel. A tüntetők folyton a forradalmat éltették.

A békekonferencia csődje.

Bécs. Politikai körökben híre jár, hogy Clemenceau és kormánya lemond, mert nem képes programját a békekonferencián végrehajtani.

Weisz Manfréd öngyilkossági kísérlete

Budapest. Weisz Manfréd, a csepeli tölténygyár milliárdos tulajdonosa ma déli 1/4 órakor 5 gramm veronállal megmérgezte magát. A Park-szanaszatóriumba szállították, ahol gyomormosást végeztek rajta. Állapota súlyos. Weisz Manfrédot, a vér- és hullaszagú hadimilliók legnagyobb harácsolóját a lelkifurdalás és a büntudat vitte végzetes lépésére.

HIREK.

Kedves „elvtársam“.

ki tegnap még arról álmodoztál a boltodban, hogy valamikor mint megtollasodott nagytökés minden jóban fűrösszed elpuhult testedet, s aki ma ime mégis a proletárok mellé sorakoztál, hogy köztük érd meg ábrándjaid megsemmisülését:

én igen jól látom, hogy te csak a testeddei, a két elfátyolozott szemekkel fordulsz a mi Keletünk felé, de titkon lelki szemeid a Nyugat felé sandítanak, hátha onnan tust kap az egész. Én ezt jól tudom, de ma még nem sürgeltek akasztófára. Én bízom benne, hogy rájössz hamarosan arra, hogy a proletár-üdv néked is üdvöd, a proletárjövő a te jövőd is.

Mert, ugye, valamikor nagyon régen (van annak már vagy öt éve is) a te életed sem volt a legajáljg tejföl? Vasuton rázattad magad, pult mellett álltál, kiszolgáltál hajnaltól éjjelig, kivert kutya módjén hetekig dagasztottad a falu sarát kuncsaftok után, örömltetted az idegedet a főváros ekszpressz életében a portéka miatt. Csaltál aprókat, hazudtál nagyokat, ha éppen kellett. És mid volt belőle? Szereztél a lányodnak 10000 forintot s feleségül adtad vele egy magadformán robotoló krajzleroshoz. Kötöttél egy tizezer forintos biztosítást, amit öreg napjaidra szántál magadnak és feleségednek. Hat ha jól ment, így ment. De ha egyszer a nagytöke megnyomta a gombot, akkor neked löttek, akkor fuccs hozomány, fuccs aggkori sütkérezés a Centrál terrasszán! Robotolni kellett a koporsóig. Hacsak vétkes bukás címén egy kis üdüléshez nem jutottál közben a nagyházban.

Jött a háború. A hadsereg mint egy telhetetlen Moloch ette a húst, ette a talpbőrt, ette a céruát, ette ami csak nemehető. Lett nagy túlekedés a portéka után. Te vetted, eladial, csempésztél, láncoltál, árdragítottál, hagytad a beleidet kiátkozni (igaz, hogy közben fenejöl éltél!) Nos: és most van egy negyedmillió! Te magad sirod el mindig, hogy ez a negyedmillió csak papiron annyi, valójában a háboru előtti kis szatócsboltodat sem tudnád berendezni rajta. Ha megmaradna a kapitálizmus, te olyan koldus lennél benne, olyan szolgálja a boltodnak, mint voltál azelőtt.

Hát mondjad kérlek: nem jobb, ha te mint a társadalom hivatalnokja biztos pénzért, kényelmesen, napi nyolc vagy kevesebb órát állsz a pult mögött, szabadságra méggy évenként, a keresetedet nem kell kuporgatni, mert öregkorodban dolog nélkül is kapod a megélést, s lányodat hozomány nélkül teszik asszonnyá? S a szorgalmadért nem szidalmat, de dicséretet kapsz? És a hányásra emlékeztető „buzszoá” helyett a büszke „munkás” lesz a neved?!

Hát nem jobb lesz?!

Kedves „elvtársam”, ha ezt átgondolod, te is lényeg társam léssz az elvben, és nem epedsz vágyó sóvárgással a Nyugat csapatai felé, hanem bizó reménykedéssel várod a dolgok balrafordulását ott is és velünk üdvözlöd a Kelet felől pirkadó hajnalt. Rézkarc.

— **A kanizsai forradalmi törvényszék vádbiztos.** A minap Nagykanizsára kinevezett forradalmi törvényszék mindaddig nem volt ügyésze, vagy, ahogy az új ideológia nevezte: vádbiztos. Mai nappal ez a hiány is pótolódott. A nagykanizsai Munkástanács ugyanis ma az igazságügyi népbiztosától az alábbi szövegű táviratot kapta:

„A forradalmi kormányzótanács megbízásából a nagykanizsai forradalmi törvényszék vádbiztosává Bartha Józsefet nevezem ki. Rónai, igazságügyi népbiztos.”

Bartha József ügyvéd eddig a forradalmi törvényszék tagja volt, s e kinevezés folytán a bírói széket az ügyési székekkel cseréli fel.

— **Nagykanizsán is megszűnt a pincérborralaló.** Amit évtizedek elkeseredett küzdelmei nem tudtak megvalósítani, azt tegnap este egyetlen gyűlés megteremtette: pincér-elvtársaink tisztességes bért és jutalékot kapnak és nem lealázó borralaló képezi megélhetésük alapját. Tegnap este a „Központ” éttermében Marvalics József munkástanácsi elvtárs elnöklésével megállapodtak a kávéházi, éttermi és szállodai alkalmazott-elvtársak átlagban kb. 100 K alapbért biztosít és a bruttó bevétel 10 százalékát. *A borralaló tehát teljesen megszűnik.* A technikai kivétel illetőleg egyes helyeken megmaradt a számolópincéri rendszer, másutt viszont a revier-rendszert léptették életbe. A megváltozott viszonyokra való tekintettel emelkednek persze a kávéházi italok és ételek árai is. (Körülbelül annyival, mint amennyit a kétfelé adott borralaló is kitelt.) Így például a feketekávé 1 — K, fehérekávé 1:20, tea 2:50 kenyér — 20, tejeskenyér — 70 málnaszörp 2 —, főtt tojás darabja 1:00, rántott tojás darabja 2 — korona mától kezdve.

— **Elmozdított városi tisztviselők.** A kommunista államrend fokozatos kiépítésével kapcsolatosan e nagyszemű munka sikerének egyik biztosítéka az, hogy a közhivatalokban csak olyan emberek maradhassanak meg, kiknek politikai megbízhatósága az új rendszer szempontjából minden kétségen felül áll. Vagyis el kell távolítani városvezetőket, vármegyeházáról, s minden hasonló helyről a régi bünsz rendszernek mindazon exponenseit, akik a felsőbb hivatali kényszer által rájuk parancsolt mértéken túl, tehát saját érdeke és eltévelyedett világnézetük által fokozottan közreműködtek annak idején a gyönyörű proletármozgalmak letörésében, vagy pláne még most sem értve meg a kor szavát, apró kis machinációkkal visszafelé szeretnék még torgatni a világtörténelem kerekét, amelyet a legremekebb emberi ideálok ereje hozott gígaszi lendületbe. A nagykanizsai direktorium is felfedezett az itteni városvezetőknél a bünsz és konok embereket, akiknek elmozdítása iránt már napokkal ezelőtt megtették a kellő lépéseket. Nagykanizsa városi tisztviselői karának öt tagját, dr. Prack István közigazgatási tanácsnokot, Novai Imre II-od aljegyzőt, Füredi János levéltárost, Orbán József katonai nyilvántartót és Jutas István irnokot felfüggesztette állásaiktól a direktorium. Ezeknek sorsa fölött való döntésre a Munkástanács volt illetékes, mely tegnap esti ülésén itélt. Hosszu vita előzte meg a példát statuáló döntést, melynek értelmében dr. Prackot, Novait és Füredit elmozdította állásukból a Munkástanács, Orbánnak és Jutasnak azonban megkegyelmezett. A büntetés, mely a három elcsapott tisztviselőt valóban nem érdemellenül érte, annyival súlyosabb, mert a Munkástanács határozata értelmében azok semmiféle nyugdíjra nem tarthatnak igényt. A drága lelkéből sokan alapos okulást meríthetnek.

— **Halál a Csengery utcai járdán.** Ma délelőtt 11 órakor Fülöp István volt rigyácsi bérlő fia és leánya a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak a Csengery-utcában lévő fiókintézetébe igyekeztek, hogy ott mint betétulajdonosok személyazonosságukat igazolják. Amint a leány, Fülöp Ilonka be akart lépni a bankba, hirtelen hanyatt esett és élettelenül terült el a járdán. Fivére és néhány járőkelő a banképület házmesterének lakásába vitték, de dr. Szigethy, aki véletlenül arra vetődött, már csak a halál beállítását konstatálhatta. A hirtelen halállal kimúlt leány mindössze 19 éves volt. Halálát az orvosi megállapítás szerint szívizélhűdés okozta. Szülői iránt általános a részvétel.

— **A nagykanizsai pénzügyi intézetek szocializálásának előkészítése.** Varga Jenő elvtárs pénzügyi népbiztos a nagykanizsai és környékbeli pénzügyi intézetek szocializálásának előkészítésével és felügyeletükkel Forbáth Jenő elvtársat bízta meg, ki a Munkástanács tegnap esti ülésén körvonalazta munkaprogramját és kifejtette a banktöke szocializálásának jelentőségét. A bankok és pénzügyi intézetek — ugymond — a jövőben nem a kizsákmányoló nagytöke várai lesznek, hanem bizalommal fordulhat oda minden proletár. Az intézkedés jogát kiveszik a nagytöke exponenseinek a kezéből, és a megbízható szocialista érzelű tisztviselők bizottságára ruhazzák. Nagykanizsán ez könnyű feladat lesz, mert az itteni pénzügyi intézetek tisztviselői — valamennyi szervezett elvtárs — az új rend első hetében már fényes tanúságot tettek arról, hogy teljes szívvel és lélekkel proletárok. A kanizsai pénzügyi intézetek mai állapota példa lehet minden város számára. Akinek bármilyen pénzügye van, forduljon csak a bankjához, és ne a direktoriumhoz. A tisztviselők, ha néhan szükség volna erre, Forbáth elvtárostól kérjenek utasítást.

— **Felfüggesztették az adókiivetést.** Zalaegerszegről közli tudósí ónk: A pénzügyi népbiztos táviratilag utasította a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságot, hogy az adókiivetéseket azonnal fel kell függeszteni. A táviratból azonban egyelőre nem tűnik ki, hogy minden adó, vagy csak bizonyos adónemek kiivetése szűnnelel e.

— **Somogyból tilos a tejet kivinni.** Nagykanizsának amugy is igen gyenge lábón álló tejellátását súlyos csapás érte. Somogyvármegye direktoriuma ugyanis tegnap rendeletet adott ki, hogy somogyi területről tilos bármilyen tejet kivinni. Nagykanizsára naponta több száz liter tej jött eddig Somogy-szentmiklosról, Mórchelyről és Bagolasánról. Mindez ezentul elmarad. Itt volna valami nagyarányú városi tejtermelő szövetkezet létesítésének az ideje.

— **A szerbek tuszokat vitték el Barcsról.** Kaposvárról jelentik: Ballia János barcsi határrendőrségi tiszt egy itteni újságíró elől meglepő adatokat közölt a szerbek barcsi szerepléséről. Ballia csak a legnagyobb életveszedelmek között tudott elmenekülni a szerbek elől, akik mikor észrevették szökését egy megerősített járőrt küldtek utána. Ha elfogják életébe kerül, mert fontos iratok voltak nála. Ma Ballia kerülő úton táviratot kapott a barcsiaktól, melyben közlik, hogy a szerbek elfogták és tuszként eltávolították Barcsról Tessényi József dit, Hermán József határrendőrségi igazgatót, Lovel pénzügyi felügyelőt és a barcsi csendőrség vezetőjét.

— **Táncgyakorlat.** Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak ma, szerdán este 6 órai kezdettel közös táncgyakorlatot tartanak a Kaszinó disztermében.

Direktorium Nagykanizsa.

III. ügyosztály.

4785/1919.

A világítás korlátozása.

A szénkészletek nagyon csekélyek. Takarékoskodnunk kell a világítással, hogy mindenkinek jasson.

Figyelmeztetünk mindenkit a világítás korlátozására és zárórára kiadott rendeletekre.

Ezek betartását bizalmi egyénekkal fogjuk ellenőrizni és túllépésüket a legszigorúbban fogjuk büntetni.

Nagykanizsán, 1919. évi március hó 27-én.

Bárány s. k.
pol. megbízott.

Nagy kert gyümölcsösrel és szőlőültetvényrel megmunkálás ellenében, csakis szakembernek felesbe bérbeadó. — Bővebbet Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, vagy Vörösmarty-utca 63. szám alatt.

Egy komplett kék mokett férfi-szoba költözködés és helyszüke miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképezési szaküzletében Nagykanizsán.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április hó 2. és 3-án.

Hollay Kamilla, Gál Annus és Dán Norbert felléptek.

A leány-asszony

dráma 1 előjáték és 4 felv.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 március 31-én, és április 1. és 2-án.

ROBINSON = KISASSZONY

(Todesfahrt nach Monte - Silva.)
kalandordráma 6 nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Kereskedők figyelmébe!

Mielőtt szivarkahüvely és szivarka papírszükségletét fedezné, tekintse meg dusan felszerelt raktáramat, melyben megtalálhatja a világ legjobb gyártmányait, úgymint:

S. D. Modiano, Fekete Club
S a m u m Riz Abadie
Le Délice Janina Club

JACOBI

és még számos más gyártmányt. Ugy hüvelyben, mint papírban a legolcsóbb áron kaphatók. Ajánlok színes és szürke nagykanizsai képeslevezőlapokat 100 db. 10 K-ért.

Goldstein Ábrahámné
Nagykanizsa, Nádor-utca 1. sz.
TELEFON 3-42. szám.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilttér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 3. csütörtök

76. szám.

Az Eszme diadalutja.

A csehek nem harcolnak a magyar proletárok ellen.

Ungvár. A cseh köztársaságban rendkívül nagy ijedelmet keltett az új magyar forradalom. A csehek ijedségét fokozza, hogy a cseh katonaság nyíltan hangoztatja, hogy nem hajlandó a magyar proletárság ellen harcolni. A cseh hadseregből tömegesen szökdösnek, különösen a tótok. A csehek Perecseny, Nagyberezna és Uzsok felől bevonták őrségeiket.

Osztályok a Vörös Hadseregben.

Bécs. A lapok jelentései szerint a bécsi népörség többszáz tagja, miután szabályszerűen leszerelt, Lajta-Bruckba utazott, ott jelentkezett a magyar toborzóbizottságnál és besoroztatását kérte a magyar Tanácsköztársaság vörös hadseregébe.

Budapest. Soproni jelentés szerint ott is serényen folyik a toborzás munkája. Több, mint száz osztrák állampolgár is, főleg bécsujhelyi és környékbeli gyárak munkása, belépett a vörös hadseregbe. Balassagyarmaton is kitűnő a toborzás eddigi eredménye. Esztergomban megszerzte nagyszerűen halad a toborzás. Az élelmezési viszonyok kitűnőek.

Az erdélyi románok a Tanácsköztársaság mellett.

Nagyvárad. Biharmegye harmincegy községében megalakultak a katonai, munkás- és paraszttanácsok. A román proletárok mindenütt csatlakoztak a községek tanácsaihoz és küldöttségek útján kijelentették, hogy csak a kommunizmusban látják fajuk jövőjét biztosítva.

A szovjet-csapatok sikerei.

Budapest. Annak a küzdelemnek a során, melyet a kitűnően szervezett szovjet-csapatok folytatnak az ellenforradalom hadaival, a Fekete-tengertől a Krim-félszigetig terjed az orosz Tanácsköztársaság hadseregének az arcvonala. Bennünket legközelebből az Ukrániában és Podoliában történő események érdekelnek. A porbahullt militarizmusnak voltak olyan csodái, mintha Páris 120 kilométerrel bombázó német ágyuk: a proletáruralom csodás fegyverét — a forradalmat — még messzebből kildi maga előtt. A Voloscyk (Podwolczyska) — Kamenev-Podolszk-vonal, egyszóval a keletgalíciai határ elérése a cél. Keletgaliciában urrá lett a proletárforradalom, amely előre kiépíti a terepet az előnyomuló zöm számára. A podoliai fronton a Vörös Hadsereg az Irsa-Zitomir-Bedisev-Smsinka-Mogilev közti általános vonalon harcol,

140—160 kilométerre a Zbrustól. A keletgalíciai határtól Proskurovon át Tarnopolba vivő vasútvonalon azonban már tuljutott s mindössze 60 kilométer választja el attól, hogy egyesülve a keletgalíciai Vörös Hadsereggel hatalmas áradatban vonuljon Bukovina és Románia felé.

Az esseni elvársak üdvözléte.

Budapest. Az esseni bányászok megehangu táviratban üdvözölték a magyar és orosz Tanácsköztársaságokat. Kun Béla elvtárs külügyi népbiztos, megköszönve az üdvözlést, lelkesítő szavakkal fordult az esseni bányamunkásokhoz. Felsorolja a magyar proletáruralom eredményeit. „Serényen dolgozunk — ugymond — a szociálista társadalmi rend megteremtésén. Rendkívül örülünk, hogy ti, forradalmi bányamunkások, is velünk vállvetve akartok küzdeni. Ne engedjétek magatokat megfélemlíteni, ne ijedjétek meg az áldozatoktól, melyeket felszabadító munkátok megkíván. Gondoljatok arra, hogy a gyalázatos imperiálista háború nem kevesebb mint 20 millió ember életét emészette fel. Ha minden proletariátus egységes lesz, a föld minden hatalma sem tudja visszaállítani a kizsákmányoló kapitalizmus uralmát.”

Párisban már hajbakaptak a bolsevizmus győzelmét miatt.

Genf, Párisból jelentik: Clemenceau továbbá a francia politikusok és tábornokok hónapok óta sürgetik, hogy a szövetségesek nagy haderővel forduljanak Oroszország ellen. A terv teljes kudarcot vallott. A francia minisztereink ugyanis sem Anglia, sem Amerika támogatására nem számíthat, s ennek folytán Clemenceau a béketárgyaláson megbukott. A francia szocialista újságok és a szocialdemokrata párti vezetők fokozott harcot kezdtek Clemenceau ellen, hogy kormányával együtt megbuktassák. A „Humanité” legutóbbi számában Cachin Clemenceau és Pichon külügyminiszter ellen kegyetlen szavakkal támad, mert Pichon volt a bolsevisták elleni rágalmozó hadjárat főtervezője. Cachin rábizonyítja Pichonra, hogy minden szava hazugság volt. „A vörös gárda mindenfelé győzelmesen előnyomul, — írja Cachin, — s ezzel szemben a franciák nem tudnak ellentállni. Naponta számos levelet kapok Oroszországból, amelyekben arról értesítenek, hogy a francia csapatok ott legszánalmasabb állapotban vannak.”

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképészeti szaküzletében Nagykanizsán.

Nincs igazad,

kedves Barátom: nem vagy te sem elveszett ember ebben az új társadalomban. Nem vesztetted el a kenyeredet, nem vesztetted el még a mesterségedet sem. Mi, Te meg én, igazán nem mondhatjuk meg pontosan, milyen lesz a gazdasági élet új rendje. Nem mondhatod hát, hogy ügyvédre nem lesz szükség és hogy Te most a tizenkilenc év tanulásoddal mehetsz szemetet söpörni. Affelől viszont én nem nyugtathatlak meg, hogy Rátok ügyvédekre, mint olyanokra lesz szükség; de ez sincs kizárva. Lesznek kisiparosok, kisbirtokosok, kistőkészek, hát akkor bizonyára lesznek jogviszonyok, jogviták is. Akarjuk, hogy olyan egyszerűek legyenek a törvények, miket mindenki megért, s ne kelljen neki ügyvéd segítsége. De lehet per két költőn városban tartózkodó félt között is, s akkor az egyiknek, ha csak nem akarja a drága munkaidőt az utazgatással fecsérelni, képviselőt kell megneveznie. Az az egy azonban szent bizonyos, hogy a tízezer koronás perköltségeknek lefujtak.

És ha egészen feleslegessé válnának is az ügyvédek, nem lenne számodra más vissza, mint a szemétszépítés? Ej, ej, Barátom, mintha nem tudnád Te is nagyon jól azokat az elemi igazságokat, amivel rádcáfollhatok:

A dolgozó emberek milliói pusztultak el az utolsó öt évben. Akik megmaradtunk, azoknak el kell végeznünk az ő munkájukat is megfeszített igyekezéssel, többtermeléssel. Az erre szervezett társadalom kollektív termelése minél több értéket akar előállítani, és semmi értéket nem engedhet kárba veszni. Ezért az az érdeke, hogy minden ember ott foglalkoztasson, ahol az a legjava képességeit tudja kifejteni. Nem bizhat semmit kontárokra.

Barátom! Mérföldetlenek a kapitalizmus oktatási rendszerének a hibái. Az azonban ki mondaná, hogy egy ügyvédnek a mesterségén kívül annyi tudást sem adott, hogy az a söpörnél értékesebbet is tudna produkálni. Megtanítottak téged is sok mindenre, értesz statisztikához, társadalmi gazdaságtanhoz, konytás jócskán a közegészségügyhöz, városi háztartáshoz, stb. Annak a kollektív termelésnek pedig, amely a központban akarja megállapítani a társadalom szükségleteit, s onnan akárcsak dirigálni a termelést, annak igen sok olyan emberre van szüksége, aki a Te képességeidre rendelkezik. És az ilyen precíz gépezet nem követhet el olyan hibát, hogy odadobjon téged, ahol te nem állod meg a helyedet, a te szerepedet meg egy másik kontárra bizza.

A kollektív termelés rendjében *mindenki a megfelelő ember legyen a megfelelő helyen.*

És a mi régi gyerekes álmunk! Az, hogy sose legyen felesleges sok pénzünk, de mindig maradjon még egy krajcár a zsebünkben! Ládó-e, ez a hoinapi rend szimbóluma. Nem lesz nagy vagyona senkinek, de mindenkinek jut arra, ami muszáj, hogy legyen; és telik még az egyéni izlés kielégítésére is. A munkaképtelenek és az öregnek is!

Kliensvárásban, pervesztésben, licitációkkal mikor érthették ezt el? És hányan értékék el?

Rézkarcs.

HIREK.

— **Tanári áthelyezés.** A közoktatásügyi népbiztos *Ketting* Ferenc állami polgári iskolai rajztanárt, a kitűnő művészt Nagykarolyból, ahova egy évvel ezelőt került Nagykanizsáról ismét Nagykanizsára helyezte vissza. *Ketting* tanár régi állását a nagykanizsai állami polgári iskolánál ma foglalta el.

— **Városi, járási, megyei és országos szovjetválasztások előtt.** Gözörövel és expresszgyorsasággal dolgozik a magyar szovjetkormányzat a magyar szovjetkormányzat kormányza. Annyi nagyszabású okos és célszerű rendelet után tegnap megjelent a legnagyobb szabású, legokosabb és legcélszerűbb forradalmi kormányzótanácsi rendelet: mely végérvényes formában körvonalazza az új Magyarország alkotmányát és parlamentáris — igazi népképviseleti — alapokra fekteti a gyönyörű perspektívákban kibontakozó új államrendet. Négy napon belül Magyarország egész dolgozó népének meg kell választania a városok és falvak végleges helyi Munkás-, Katona- és Földművestanácsait, további három napon belül pedig a járások, ismét két nap alatt a vármegyék tanácsait és másik két napon belül pedig a tanácsok országos gyűlését, más szóval: a kommunista Magyarország népparlamentjét. A nagykanizsai Munkás-, Katona- és Paraszttanács, mely fennállásának rövid ideje alatt annyi buzgósággal és kötelességtudással látta el feladatát, a mai nappal tulajdonképpen már megszűnnek tekinthető, mert legkésőbb jövő hétfőig már az új Munkás-, Katona- és Földművestanácsnak kell ennek helyét elfoglalnia. Az új városi szovjettanácsot (ahogyan ezt a forradalmi intézményt a legrövidebben nevezhetjük) azonban nem a nagykanizsai szocialista-párt egyes szakszervezetei alakítják meg az egyes szakszervezeti tagok delegálása után, hanem a város egész dolgozó proletártársadalmá fogja annak tagjait megválasztani titkos szavazással. Az új nagykanizsai szovjettanácsnak többé nem közel 200 tagja lesz — mint amekkorára a kanizsai Munkástanács létszáma legutóbb már emelkedett, — hanem mindössze csak mintegy 60 tagból fog az állani, mert a kormányrendelet szerint a városok minden 500 lakosára egy-egy tanács tag esik. Nagykanizsa 30,000 főnyi lakosságának tehát 60 városi szovjetképviselő felel meg. A szavazati joggal bíró városi lakosság összességének a városi szovjet megválasztása után nem lesz azonban gondja sem a járási és megyei szovjetek, sem a szovjetországgyűlés tagjainak megválasztására. Ez utóbbi választások közül mindhárom Nagykanizsa részéről már csupán a kanizsai szovjet tagjai végzik. Ők választják meg a faluk szovjetjeinek tagjaival együtt a járási szovjeteket, azután pedig a járási szovjetek tagjaival együtt a megyei szovjeteket, s végül a megyei szovjetekkel együtt a tanácsok országos gyűlésének tagjait. Nagykanizsának mintegy 10—12,000 szavazati joggal bíró proletárja tehát csak a nagykanizsai Munkás-, Katona- és Földművestanácsot fogja megválasztani, s a további választásokat (a járási, megyei és országos szovjetválasztásokat) Nagykanizsán már csak ez a hatvan egynéhány jól megválogatott, mindnyájunk bizalmát élvező proletárelvtársunk fogja gyakorolni. Nagykanizsa dolgozó népének tehát kiváló gondja legyen arra, kiket választ be a városi szovjet gyérszámú tagjai közé, mert ezuttal már egyedül csak ezen „városi képviselőválasztás” útján lolyhatunk be a nagykanizsai járás, Zalavármegye és Új-Magyarország sorsának irányításába.

— **Előadások a kommunizmusról.** Tegnap este a városház közgyűlés termében *Sakutsch* és *Fritz* elvtársak nagy hallgatóság előtt ismertették a kommunizmus történetét, eddigi eredményeit és jövő kilátásait. Az előadásokat nagy tetszéssel fogadták.

— **A kanizsai kereskedők informálása.** Ma este 6 órakor az összes nagykanizsai kereskedők jelenjenek meg a városház közgyűléstermében, ahol *Adler* Béla elvtárs tájékoztató fogja őket az üzletek kinyitásával kapcsolatos rendelkezésekről. — A fővárosi üzleteket mint a tegnapi lapokban olvasható, már kinyitották. A kanizsai üzletek is pár napon belül megnyílnak, amint a leltározás nálunk is minden üzletben befejeződött.

— **Ismét biztosítva van a Franz r.-t. szene.** Néhány napon keresztül megint az a veszély fenyegette Nagykanizsa városát, hogy nem lesz villamos világítása és ipari üzemeinknek motorárama. Több mint egy hét óta ugyanis semmi szénszállítmány nem jött a Franz r.-t. részére. A nagykanizsai direktorium a legutóbbi napokban már csak úgy tudta a villanygyár üzemének megállítását megakadályozni, hogy magánosoktól rekvirált szenet. Közben a direktorium minden követ megmozgatott, hogy a dolgon segítsen. A közbenjárás eredményes lett: a szénügyek országos kormánybiztosa ma délelőtt telefonon közölte *Brónyai* Lajos elvtárral, a nagykanizsai direktorium tagjával, hogy a Franz r.-t. részére ezentul naponként utnak indítanak egy-egy waggon szenet, ezenkívül hat waggon szén az esztergom-szászvárosi bányából máris uton van Nagykanizsa felé.

— **Ma délután tárgyal a forradalmi törvényszék.** A nagykanizsai forradalmi törvényszék, mely első tárgyalását hétfőn, múlt hó 31-ikén a népbíróság tagjainak másirányú elfoglaltsága miatt nem tarthatta meg, ma délután 5 órakor fog tárgyalni. A tárgyalás a törvényszéki épület főterületi termében lesz.

— **A gyékényes — dombovári második sinpár építése.** Jeleztük a minap, hogy a budapest—gyékényes—fümpei vasútvonal gyékényes—dombovári szakaszán a második sinpár kiépítését határozták el. Azóta már a munkát is megkezdtek ott. Mint ugyanis Kaposvárról közlik velünk, a mérnöki kar, mely a vasútépítési munkálatokat vezeti, már Kaposvárra is érkezett. Az építésre 40 millió koronát irányoztak elő. A munka közel két esztendőig fog igénybevenni. Ezzel egyidejűleg intézkedéseket tettek a kaposvári vasúti állomás kibővítésére is. Ez a kibővítés, valamint a második vágány lefektetése a kaposvári vasúti állomás melletti városrész rendezésével is kapcsolatos, amely nyíben ott, az egyik legnagyobb forgalmu utcánál egy főüljáró hidat fognak építeni, ami a vasúti sínek mentén fekvő egyes házak lebontását vonja maga után.

— **Népgyűlés.** Vasárnap, április 6-án a Magyar Szocialista Párt az ország minden városában hatalmas népgyűléseket rendez, melyeken a magyar Tanácsköztársaság intézményeit és terveit ismertetik. A nagykanizsai népgyűlés délelőtt 11 órakor lesz a Fő uton, a városház előtt. Mindenki legyen ott. Előadóul a párt egyik legjobb pesti szónokát küldi.

— **A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak vigalmi bizottságának tagjai** ma délután 5 órakor a Kaszinóban ülést tartanak. Tekintettel az ügy fontosságára minden tag pontos megjelenését kérjük. A vezetés.

— **Zsirósztás.** Mindazok a zsirral ellátatlanok, akik március havi zsirjárándóságukat még nem kapták meg, ma délután jelentke-

zenek a Fogyasztási Szövetkezet husszekében akik már kaptak márciusban zsírt, azok holnap péntek reggel jelentkezzenek.

— **A festőművészek színelőadása.** A nagykanizsai festőművészek f. hó 6-ikán, vasárnap este 7/8 órakor a volt Polgári Egylet nagytermében színelőadást rendeznek, mely alkalommal a „Piros bugyelláris” című nagy énekes népszínmű kerül színpadra. Az előadásra ez uton hívják meg a t. közönséget a rendezők.

— **Értesítés.** A nyomdai termékek országos elosztásával a nagykanizsai direktorium megbizta *Weltner* Zsigmond, *László* Boldizsár és *Kajdi* Gyula nyomdász elvtársakat. Figyelmezteljük az összes pénzintézeteket, vállalatokat, közhivatalokat, szakszervezeteket, hogy nyomtatványmegrendelések csakis nálunk a Kaszinó helyiségében (a pártirodában), eszközölhetők. A mi ellenjegyzésünk nélkül semmiféle nyomdai megrendelést a nyomdák nem fogadhatnak el. *Weltner* Zsigmond, *László* Boldizsár, *Kajdi* Gyula. — Ez az intézkedés nem vonatkozik magánosok és üzletek nyomtatványrendeléseire, amelyek tehát ezentul is bármely nyomdának feladhatók.

— **A Szemere — Palay — Kurucz** estélyt tegnap ismét nem lehetett megtartani, miután a művészek nem érkezhettek meg Budapestről. Az opera-estély megtartásának időpontját egyelőre nem lehet pontosan meghatározni, de a „Muzsa” hangversenyrendező cégnek határozott szándéka, hogy az estélyt mielőbb megtartsa. Akik a megváltott jegyeiket esetleg vissza akarnak adni, forduljanak *Szerb* Ernő könyvkereskedőhöz. *Simonyi* Sándor.

— **A Magánalkalmazottak Szabadszervezetének Szövetkezete** feikéri a szűkebb szervező bizottságot, hogy f. hó 5-én délután 4 órakor *Bartha* József elvtárs ügyvédi irodájában pontosan jelenjen meg. A teljes bizottság ugyanezen napon 6 órakor a Kereskedelmi Alkalmazottak Kaszinói (földszint) helyiségében értekezletet tart. Feltétlen megjelenést kérünk. A Szövetkezet vasárnap, azaz f. hó 6-án délelőtt 10 órakor tartja alakuló közgyűlését a városháza dísztermében. Akiknek aláírási ív van, tartoznak legkésőbb f. hó 4-én d. e. 11 óráig a Munkapály helyiségben átadni.

Egy komplett kék mokkett férfi-szoba költözködés és helyszüke miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április hó 4. és 5-én.
Szenzációs magyar attrakció!!!
Varkonyi M. és *Laczkó* A. felleptével

A
Szerzetes
színmű három nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 április 3. és 4-én.

Nick Winter idej, első detektív-slágere!

Nick Winter

detektív -- dráma 4 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hárva 4 kor.,
vidékre postán 4.50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 4. péntek

77. szám.

Antant-megbizottak jönnek Magyarországra.

Budapest. Az a hatalmas lendület, mellyel a proletárhatalom öklét erőteljes ütésre emelte, úgy látszik, beláttatta az antanttal, hogy nem léphet fel fegyveresen Magyar Tanácsköztársaság ellen. Párisból szikratáviró azt a hivatalos kommunikét hozza, hogy Smuth angol tábornokot Magyarországra küldik, hogy a fegyverszüneti szerződéssel kapcsolatos kérdéseket megvizsgálja.

Bécs. A "Neue Freisze Presse" jelenti Genfből, hogy Smuth tábornok megbízatása ugyanolyan jelentőségű, mint az Oroszországba küldött Alice francia tábornok megbízatása. Valószínű, hogy Smuth és Alice egymásnak be fognak számolni benyomásokról. — **Elégítőtel lehet megállapítani, hogy mindkét antant-megbizott kiküldetése nagyjelentőségű közeledés az antant részéről.**

Bécsiek a magyar vörös hadseregben.

Budapest. A tegnapi bécsi vonat bécsi vörös gárdistákat hozott Budapestre. A vonat a keleti pályaudvarra robogott be, hol a perronon a budapesti Nemzetközi Vörös Ezred egy szakasza állt fel diszörtségnek Zoltán Imre elvtárs parancsnok vezetésével. Az ezred nevében Steinbruch Ottó elvtárs üdvözölte a bécsi testvéreket. Vidám fiatal férfiak légiója a bécsi önkéntesek csapata. Mikor a vonat megállt nyomban leugrottak a kocsikról és egy perc alatt zibongó élénkség töltötte be a pályaudvart. Bécsi elvtársaink elmondták, hogy valamennyien tagjai voltak a bécsi népdörtségnek. A „Freier Soldat” és a „Kommunist” című lapokban olvastak a Magyar Tanácsköztársaság toborzó felhívását s ennek hatása alatt jelentkeztek a Selterstrassei toborzóhelyen. A legnagyobb részük már többször járt Budapestben. Parancsnokuk Rotziegel Ottó elvtárs, aki mint közlegény küzdötte végig a világháborút. A pályaudvari fogadtatás után a bécsi elvtársak a Hungária-ut lakanyába vonultak, hol már szállás volt előkészítve számukra. Itt már nem volt parádés üdvözlés, hanem egyszerűen, de szívélyesen fogadva, beosztották őket szobáikba.

A bácskai menekültek Vörös Ezrede.

Budapest. Kiskunhalasról jelentik: A Bácskában garázdálkodó szerbek elől elmenekült bácskai lakosok Kiskunhalason megalakították a „Bácskaiak Vörös Ezredét”. Ezek a szegény menekült magyarok kiket a szerb imperialista örület hajléktalanokká tett saját hazájukban, még ki sem

pihenték magukat, máris összegyűltek, hogy egységes szervezetben küzdjenek a betolakodott hóditók ellen. Bizvást lehet remélni, hogy a bácskaiak vörös ezrede nagyszerűen fogja teljesíteni vállalt feladatát.

A budapesti munkás és katonatanácsok a pártegységért.

Budapest. Az összes munkás- és katonatanácsok még tegnap este együttes értekezletet tartottak a Gellért-szállóban. Elítélendőnek tartják a tegnap esti tüntetésen résztvevő egyes szervezeteket, melyek teljesen saját felelőségükre jártak el. V á g ó és H a m b u r g e r elvtársak előterjesztésére egyhangulag elfogadták a határozatot, mely lényegében a következőket tartalmazza; Kimondják, hogy a csütörtöki sajnálatos eseményből levonják a tanulságokat. Arra törekednek, hogy a Vörös Hadseregben legteljesebb legyen az egyetértés. Lemondanak a kaszárnyákra biztosított befolyásokról és a hadügyi népbiztosnak kívánják fenntartani a teljes jogot. Minden néven nevezendő működésükben egyértelműen járnak el a népbiztossal és a fővárosi direktoriummal, akiknek rendelkezéseinek alárendelik magukat. Kiemelik, hogy a lakaskérdést úgy találják sürgősen és radikálisan megoldhatónak, ha az országos lakáshivatal az intézkedési joggal a kerületi tanácsokat bizza meg. Legsürgősebbnek tartják a pártegység megóvását. Aki a pártegység ellen vét, az áruló, azt ki kell zárni a pártból és forradalmi törvényszék elé kell állítani.

Mit kap a Vörös katona?

Budapest. A Vörös Hadsereg katonája napi háromszori étkezésben részesül, dohányt, szappant, teljes alsó és felső ruházatot, fegyvert és egyéb katonai felszerelést kap. Forzsfizetése havi 450 korona, ezenkívül kap családi pótlékokat, ruhatérítést (ha saját ruháját használja,) pótdijakat, leszerelésekor jutalmat. Az a nőtlen proletárkatona tehát, aki saját ruháját használja, a teljes ellátáson kívül összesen havi 893 korona díjazásban részesül. az a családos katona pedig, akinek felesége és két gyermeke van, ha ugyanilyen feltételekkel szolgál, havf 1093 koronát kap ellátásán felül.

Garamvölgyi és Szemere dohánynagyáruda Nagykanizsa

Ajánlunk legjobb minőségű szivarka hüvelyeket, szivarka papirokat, szivar és szivarka szopókákat, szivarka és dohánytárcákat, — levélpapírokat, — képeslap ujdonságokat.

Pontos kiszolgálás! — Bélyegáruda!

HIREK.

Az átmenet heteit

kivált az elsőket, valljuk meg az igazat, nagyon keservesnek gondoltuk. Attól tartottunk, hogy a kapitalista rendszernek a lerombolását lényeg csákányütéseknek kell végezni, attól tartottunk, hogy a kapitalizmus várainak összedőlése az emberéletet ezreit fogja maga alá temetni. Attól tartottunk, hogy az élet öt évi pazarlása után most nem béke jöhet, de újabb harcok tüzzel és vassal.

Minden ember minden hálája érte, hogy nem így van. Hogy a vagyoni kiegyenlítést nem kézzátévással, hanem bankszámlai átírással lehet megcsinálni. Hogy a szocializálás két-három udvarias mondat váltása után egy szimpla jegyzőkönyv felvételével megtörténnek. Hogy a proletárdiktatura nem rémuralom, de a vasakarznak erélyes parancsa, melynek mindenki engedelmesen tesz eleget. És főleg, hogy a munka, a termelés egy percig sem akad fenn, megy az élet a maga rendes útján előre.

Minden hála érte a magyar proletárságnak, aki nem hagyta magát az orosz bolsevizmus első napjairól szóló rémmesék példától elragadtatni. Aki megértette azt, amit a kapitalizmus eddig nem tudott és aztán nem akart volna megérteni, hogy a hatalmat az egész társadalom érdekében kell gyakorolni. Hogy megértették Marx tanításait: a proletárságnak nem elpusztítani kell a burzsoázia tagjait, de proletárrá „kell” őket tenni. Hogy az élethez való jogot nem aszerint mérik, hogy a multban dolgozott-e valaki, hanem, hogy akar-e ma és a jövőben dolgozni.

A mi hazug magyar életünknek is van valami része abban, hogy az átmenet ilyen zökkenés nélküli. Kiderül most, hogy a magyar burzsoázia nem az a hatalmas tábor, aminek látszott, hanem csak egy jelmezbe bujtatott megtévesztett statisztasereg. Az a sok millió burzsoá, aki itt Magyarországon improduktív, sőt káros munkában törte magát egy életen át a zsiros koncér, az ő tartalmatlan kifelé élésében azt hitte, hogy ő egy tényezője a kapitalista rendnek. Pedig csak egy jelentéktelen függvénye volt: ha a nagytőke egy mérget fordult, akkor a proletárok ezreivel a burzsoáziai is koldusbotra jutottak. Tudták ők, de a világért nem vallották volna be, hogy ők a proletárok, nem kapcsolták volna bele érdekeiket a többi proletárokéba. Őket az aranyborjú vonzotta, amelyét elvakultan körülhántoltak.

Elég volt az aranyborjút ledönteni, hogy a burzsoázia nagy része felébredjen álmából, s rájöjjön arra, hogy eddig is, csak jobban fizetett, proletár volt. Az ő számukra csak annyit jelent az új társadalmi rend, hogy ma már be kell vallaniuk proletárvoltukat és az eddig nagyrahajszába pazarolt energiáikat ezentúl a termelő munka szolgálatába kell állítaniuk.

Rézkarc.

— **Kinevezés a városházán.** A Nagykanizsa városánál minap rendszeresített alszámvevői állásra a direktorium *Oszesly Márta* rendőrségi írnokot nevezte ki.

— **A kanizsai iskolák tanügyi biztosa.** A nagykanizsai direktorium *Földes Miklós* állami polg. iskolai tanárt az összes nagykanizsai iskolák tanügyi rendjének és tantestületi ügyeinek ellenőrzésével megbízott tanügyi biztossá nevezte ki. *Földes Miklós* elvtárs régi kipróbált, s egykor sokat üldözött harcosa volt a közoktatási radikálizmusnak és e fontos pozíció betöltésére keresve sem lehetett volna nála alkalmasabb szakembert találni.

— **A kanizsai volt matrózok a vörös Dunaörségben.** A volt haditengerészetnek Nagykanizsán tartózkodó leszerelt matrózai gyűlést tartottak tegnap este a városház közgyűlési termében. *Szommer István* elvtárs rámutatott arra, hogy az első forradalmi hadseregnek is legfőbb támaszai a matrózok voltak és felhívta őket, hogy a Tanácsköztársaság Vörös Dunaörségének is bocsássák rendelkezésére acélizmaikat és proletárlelkességüket.

— **Táncestély.** A nagykanizsai Magántisztviselők és Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete holnap, szombat este 6 órakor táncösszgyakorlatot tart a Szociális Klub tánctermeiben, a volt Kaszinóban.

— **Harminc kanizsai üzletet szocializáltak.** A forradalmi kormányzótanács XXXI. számú rendelete értelmében mindazokat az üzleteket, melyek nagyban árusítással foglalkoznak, vagy amelyek tíz, vagy ennél több munkást foglalkoztattak, szocializálni kell, vagy ahogy a rendelet szövegében eredeti szövege mondja: köztulajdonba kell átvenni. Nagykanizsán harminc ilyen üzletet állapítottak meg, s ezeket a direktorium a mai nappal szocializálta. A szocializált kanizsai üzletek a következők: *Rőfös üzletek:* Kisfaludi és Krausz, Weiszfeld és Fischer, Singer József és Társa, Fürst József, Szántó Salamon, Krámer Ignác, Barta Miksa, Steiner Jenő, Kirschner Mór, Perlisz Jenő, Heisler Ignác, Stern Vilmos és Stern József; *rövidáru üzletek:* Hoffmann és Frank, Hirschler testvérek, Schlesinger és Preisz, Deutsch József, Böhm Antal, Goldberger Károly és Kabos Pál; *fűszerkereskedések:* Schwarz és Tauber, Strém és Klein, Vallcs és Deutsch, Rosenfeld Adolf Fiai, Neu és Klein, Hirsch és Szegő és Beck Henrik; *vaskereskedések:* Fischer és Bäder és Bettheim és Guth; *üvegkereskedés:* Weisz Jakab. — A szocializált üzletek eddigi tulajdonosai ezentúl mint alkalmazottak lesznek az üzletekben és pedig mint üzletvezetők. Az alkalmazottak minden üzletben ellenőrző tanácsot alakítanak, mely részt vesz az üzlet ügyeinek intézésében. Az alkalmazottakká lett eddigi üzletfőnökök fizetését holnap állapítják meg. A fizetés azonban a havi 2000 koronát meg nem haladhatja.

— **A nagykanizsai termelési megbízottak.** A szocializált üzemek felett tudvalevőleg termelési megbízottak fogják gyakorolni a felügyeletet. Az egyes üzemek választmányai nekik tesznek jelentéseket, s ők vigyáznak arra, hogy a termelés folytonossága meg ne akadjon. A termelési megbízottakat a kormányzótanács nevezi ki a helyi direktorium előterjesztése alapján, ez az előterjesztés pedig a szocializált vállalatok volt tulajdonosainak (most vezetőinek) és a bizalmi testületeknek a meghallgatásával történik. Ma délelőtt *Sneff József* politikai megbízott elvtárs elnökletével értekezletet tartottak az érdekeltek és egyhangúlag elhatározták, hogy a kereskedé-

sekre *Adler Béla* elvtársat, a gyárüzemekre *Tenner József*, és *László Vilmos* elvtársakat kéri termelési megbízottakul kinevezni. *Tenner* elvtárs a technikai, *László* elvtárs pedig a kereskedelmi vezetés felett fog felügyeletet gyakorolni.

— **Készül a kanizsai villanygyár új dinamója.** Már a múlt nyár végén ott tartottunk, hogy néhány nap múlva forgóárammal lesznek telítve a kanizsai utcák fölött kifeszített villanydrótok az eddigi egyenáram helyett. Mérhetetlen megtakarítást jelentett volna ez elsősorban szénben, ami ma a legnagyobb rubrika. Már fel volt állítva a Franz r.-t. villanytelepén a forgóáram fejlesztéséhez szükséges óriási új gép is, midőn azonban azt működésbe hozták és első próbaképpen bekapcsolták a város dróthálózatába, valami kezelési hiba következtében a hatalmas dinamó egy szempillantás alatt elpusztult. Romokban szállították vissza készítési helyére, Budapestre a Ganz-gyárba és Nagykanizsa város legalább egy esztendőnyi távolságra zuhant a várva-várt forgóáramtól. Azóta azonban jó néhány hónap elmúlt és a Ganz-gyár serény proletárjai új dinamót építettek Kanizsa részére. Ha minden rendben megy, májusra talán már fel is lesz az állítva az immár köztulajdonossá lett Franz-gyárban. A Ganz cégtől ugyanis tegnap a kanizsai városházára az alábbi szövegű távirat érkezett: „*Franz-féle turbógenerátor jövő hét folyamán próba alá kerül és előreláthatólag a jövő hónap közepén szállítható lesz. Ganz.*”

— **A nagykanizsai forradalmi törvényszék első ítéletei.** Tegnap délután tartotta első tárgyalásait a nagykanizsai forradalmi törvényszék, melynek bírái *Szenes Dezső* elnök-elvtáron kívül *Polai János* és *András Lajos* voltak, a közvádat pedig *Bartha József* vádbiztos-elvtárs képviselte. A forradalmi törvényszék *Ginter András* 21 éves letenyei parasztleányt tiltott szeszfogyasztásért és botrányos részegségért 1 havi fogházra és 500 korona pénzbüntetésre, *Bazsinovics János* nagykanizsai török cukrászt, aki egy üveg pálinkát küldött kimérés végett a kaszárnyába, tiltott szesz mérésért 5000 korona, a két asszony közül pedig, akik a pálinka kimérésére vállalkoztak, *Rusz Lajosnét* 2000 K és *Meszarics Jánosnét* 3000 K pénzbüntetésre ítélték. A rablással vádolt cigányoknak, *Lakatos Lászlónak* és *Kalányos Józsefnek* a bűnügyeiket áttették a polgári büntetőhatóság elé, mert a bíróság megállapítása szerint bűncselekményük csak a lopás fogalmát fedi és mint ilyen kívül esik a forradalmi törvényszék illetékessége körén.

— **Házbizalmiakat kell választani.** Minden egyes házban bizalmi férfiak haladéktalanul választandók és ezek nevei 24 órán belül (Városház I. emelet 15 a. szám alá) *Adler Béla* elvtárhoz bejelentendők. A leltározott üzletek ismét megnyílnak, de áru csak a házak bizalmi férfiai igazolásával adatik ki. Ez az igazolás arról szóljon, hogy a vásárolni akaróknak az árura szükségük van. Az utalványokra a Direktorium kereskedelmi osztályának láttaozása nélkül áru nem adható ki. Oly házak lakói, hol háromnál kevesebb lakbérlet van, utalványokat közvetlen a Direktorium kereskedelmi osztályánál igényelhetnek. Nagykanizsán, 1919. évi április hó 4-én. *Direktorium.*

— **A festőmunkások színelőadása.** A nagykanizsai festőmunkások f. hó 6-ikán, vasárnap este 1/2 7 órakor a volt Polgári Egylet nagytermében színelőadást rendeznek, mely alkalommal a „*Piros bugyelláris*” című nagy énekes népszínmű kerül színre. Az előadásra ez uton hívják meg a t. közönséget a rendezők.

— **A Magántisztviselők Szakszervezete** vasárnap, azaz f. hó 6-án délután 6 órakor a Munkapáholy helyiségében taggyűlést tart. Tárgy: *Kollektív szerződések megkötése.* Megjelenés kötelező.

— **Meghívó.** A Nagykanizsai Első Temetkezési Egylet folyó évi április hó 6-án, vasárnap délután 3 órakor a régi gimnáziumban levő helyiségében közgyűlést tart, melyre az egyleti tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgy: az alapszabályok módosítása és a temetkezési járulék felemelése.

— **Ifjumunkások figyelmébe.** Folyó hó 6-án vasárnap délután 3 órakor a Munkásotthon nagytermében gyűlést tartunk. Minden ifjumunkásnak kötelező megjelenni. Az ifjumunkások vezetősége.

— **Lázás munkában a kanizsai lakáshivatal.** Amióta kommunista köztársaság lett Magyarországból, a kanizsai lakáshivatalban is a legradikálisabb szellem lett urrá. Egy két nap alatt tudomást szereztek erről a kanizsai lakasinségesek, — a hatan-nyolcan egy szobában összezsúfoltak és a vasuti marhawaggonok lakói, — és mind nagyobb számmal mennek könyörgő szavakkal a lakáshivatalba, amelyet az új rendszer óta *Rauch Ferenc* elvtárs vezet óriási energiával és még óriásibb türelemmel. Egy hét óta, amióta igazán a dolgozó népmilliók érdekeit képviseli Magyarországon minden közhivatal, kerek 300 lakás nélküli családot látott el egészséges és minden tekintetben megfelelő lakással a kanizsai lakáshivatal. Hogy ez miként volt lehetséges? Ugy, hogy a nagykanizsai szocialistapárt önzetlen, lelkes és áldozatkész tagjai házról-házra járnak a városban minden lakást, s ahol egyetlen nélkülözhető szobát fedeznek fel, arról jelentést tesznek a lakáshivatalnak, mely nyomban intézkedik, hogy a lakásrészt a város Munkaügyi Hivatala elkülönítse a lakástól, ott, ahol konyha nincs, esetleg egyik szobát alakítsa át konyhává, előszobákat fállal kettévállasszon stb., stb. Naponta 30—40 lakáskereső jut így lakáshoz, sajnos azonban az újabb lakáskeresők száma napi 60—70 körül van. De ha ilyen tempóban dolgozik a hivatal, rövidesen nem lesz lakástalan ember Nagykanizsán.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április hó 4. és 5-én.
Szenzációs magyar attrakció!!!
Várkonyi M. és Laczkó A. felléptével

A
Szerzetes
színmű három nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 április 3. és 4-én.

Nick Winter idei első detektív-slágere!

Nick Winter

detektív -- dráma 4 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALA HIRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4.50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilvtár és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 5. szombat

78. szám.

Egyezkedik az antant.

Smuts tábornok nyilatkozata.

Bécs. A Neue Freie Presse budapesti levelezője beszélt Smuts tábornokkal, ki a következőket mondta: „Azért jöttem Budapestre, hogy a magyarok, románok és az antant között Belgrádban megkötött fegyverszüneti szerződés némely pontját megvizsgáljam. Már tárgyaltam a magyar kormányval. Ez minden, amit mondhatok.”

Smuts tábornok tárgyalásai.

Budapest. Smuts tábornok tegnap reggel óta itt van és tárgyalásokat folytat a magyar köztársaság forradalmi kormányzótanácsával. Nem kétséges, hogy az antant kiküldöttje a békés megegyezés útját egyengéli megbizól és a magyar kormány között. Nem a jobb belátás, hanem a kényszerítés készítette az antantot arra, hogy minden gyűlölete dacára is az egyezkedés útját válassza.

A horvátok sztrájkjal

fenyegetik a szerbeket.

Kaposvár. A demarkációs vonalról jelentik: A horvát és a magyar vasutas elvtársak testvéries egyetértéssel határozták el, hogy nem engedik meg a magyar proletáriátus elnyomását és ha kell, a sztrájk fegyveréhez nyujnak. A horvát vasutas elvtársak, akik ismerik a magyar proletáriátus folszabadulásának világmegváltó jelentőségét, a magyar vasutas elvtársakkal elhatározták, hogy sem szerb, sem pedig antant csapatokat nem hajlandók a Dráván át átszállítani és ha erre kényszerítenék őket, sztrájkba lépnek. A szigetvári és barcsi járások vasutasai szintén kimondták, hogy a demarkációs vonalon innen nem szállítanak szerb katonákat.

Forradalom mindenütt.

Rotterdam. Antantkörökben Belgiumra vonatkozólag igen nagy aggodalom uralkodik, mert attól tartanak, hogy rövid időn belül ott is kitör a forradalom. Azok az utasok, akik Franciaországba akarnak menni, nem mehetnek Belgiumra át.

Stuttgart. A sztrájk a kormány nyilatkozatai ellenére tovább tart. Az egyesült proletárság kiadta a jelszót, hogy mindaddig folytatják az általános sztrájkot, míg a katonai kamarilla el nem tűnik az utcáról.

Berlin. Több városban katonai zendülést terveztek a nemzetgyűlés széttörbontására és a tanácsköztársaság kikiáltására. Berlinben és Magdeburgban titkos gyűlé-

sek voltak, melyeken a független szocialisták vezéreinek kivül katonák is résztvettek. A kormány megneszelle a dolgot és külön rendszabályokat fogantatosított.

Ingano. Az észak-olaszországi fő vasúti vonalak és a kisvasutak személyzetének kiküldötttel április 3-ikán Milanóban tartott értekezletükön elhatározták, hogy 6-ikán általános sztrájkot kezdenek.

Spaaban megegyeztek.

Berlin. Erzberger birodalmi miniszter és Foch tábornagy tegnap este 1/8 óra-kor aláírták Spaaban a lengyelek átvonulásáról szóló egyezményt. Az egyezmény értelmében a lengyel csapatokat nem Danzigban teszik partra. Erzberger kijelentette, hogy az antantnak a fegyverszüneti szerződés 6. pontjáról való felfogása nem egyezik a német kormányval, mert a francia felfogás szerint a németek kötelezve lennének Haller tábornok csapatainak Danzigon való átvonulását megengedni. A tegnapi egyezmény kompromisszum a német felfogás és az antant álláspontja között.

Gárba a szocialista diákokhoz.

Kaposvár. A kaposvári szabadgondolkodó szocialista diákok „Ifjumunkás” címen lapot indítottak, mely a tanulóifjak kommunista irányu oktatását írta zászlajára. Garba a Sándor elvtárs, a Forradalmi Kormányzótanács elnöke a lap legújabb számában a következő buzdítást intézte az ifjusághoz:

— Az új rendnek csak oly szellemi munkásokra lesz szüksége, akik már kora ifjuságuktól teleszívták magukat a szocialista világszemlélet igazságival. A tudomány csak annyit ér, amennyit abból az emberiség javára hasznosítani lehet. Ezért ne zárjátok magatokba a megszerzett tudományt, hanem szórjátok szét azt a dolgozó nép között. Tanuljatok, legyetek szocialisták és meg fog becsülni benneteket minden dolgozó ember.

A hadügyi népbiztos rendelete.

Budapest. A hadügyi népbiztos ma a következő rendeletet adts ki:

„A Vörös Hadsereg katonai toborzó bizottságaihoz: A toborzó bizottság munkája egységes intézése, elleuőrzése és az egységes szervezés céljából az ország minden toborzó bizottsága köteles április hó 8-ig a hadügyi népbiztos VI. osztályához táviratilag jelenteni: a bizottság működésének helyét, ki vezeti a toborzást — hány embert toborzott a távirat feladása napjáig — a toborzott katonákat, mely városba irányítják felszerelés céljából? Akik a távirati jelentést nem küldik be a hadügyi népbiztosághoz, azok mint a Forradalmi kormányzótanács tudtán kivül toborozók fognak tekintetni.

HIREK.

Szovjetképviselőket

választunk holnapután. Nagykanizsa proletárjai kiválasztják maguk közül azt az 56—60 proletárt, kik ennek a városnak a jövőbeli sorsát teljesen intézni fogják s akiknek közvetítésével a város dolgozói résztvesznek a szocialista Magyarország alkotmányának a megállapításában.

Soha nem volt még ennyire szükség arra, hogy a dolgozók elővegyék az emberismertüket, és minden oldalukról vizsgálat alá vegyék azokat az embereket, akiknek nevéhez, személyéhez hozzáfűzik a bizalmukat. Eddig a proletáriátus megbizottainak, akárhova delegálták is őket, alig volt döntő befolyásuk a dolgokra, a kapitalista testületek legfeljebb kegyesek voltak odahallgatni a beszédeikre, de a követeléseiket nem hallgatták meg. A múltban ilyenformán igazán mindegy volt, hogy a legjobbakat vagy a legjobbaknak is a legjobbjait választotta-e a munkásság.

Ma azonban parancsoló szükség, hogy a proletárság a legeslegjobbait küldje ki a jövő megalapozására. Amit ezentul a proletárság képviselői akarnak, mondanak és megszavaznak, az nem a pusztában elhangzó szó lesz, hanem minden eddigi törvénynél erősebb népakarat. Ennek a népakaratnak a kinyilvánítására és megszövegezésére a leghivatottabbakat szabad csak kiküldeni. Nehogy a szocialista átszervezendő Nagykanizsa és a Magyar Tanácsköztársaság alkotmányát is majd ugyanígy folyton foltozgatni, mint a letünk korszakét. Ahhoz illet a foltozgatás, mert a kapitalizmus egy folyton fejlődő rendszer volt, melynek ép az volt a feladata, hogy a réges-régi fejletlen termelést szervezze és végül önmagát felülve, helyet adjon a Fejlettségnek: a kollektiv termelésnek.

A kollektiv termelés rendje már egy végleges állapot, melyet örökre elrontunk, ha a megalakuláskor hibázunk. Ezért kell az első szovjet tagjait a legjobbakból kiválasztani. Azokból, kik a kollektiv termelést igazán, s a maguk érdekében is akarják, és meg is van a hozzáértésük, hogy meg is csinálják. **Rézkarc.**

— Nagykanizsa és a jugoszlávok. Azoknak a rémhírnököknek, akik Kanizsa elkelkészülő jugoszláv hadseregéről sutlognak, a szives figyelmébe ajánljuk alábbi értesülésünket. A Magyar Tanácsköztársaság és a vajudó Jugoszlávia között oly szivélyes a viszony, hogy a legcsekélyebb eilenséges indulat sem zavarja a jó szomszédságot. Sőt már a fogolyvisszaküldésnél tartunk. Holnap harminc fogoly jugoszláv tisztet kalauzolnak Nagykanizsára, kiket innen parlamenterek udvariasan átvezetnek a demarkációs vonalra és átadják őket a jugoszláv parlamentereknek:

— Szocializálták a kanizsai szállodákat. A Forradalmi kormányzótanács 33-ik rendelete értelmében ma a három legnagyobb kanizsai szállodát, a Centrált, Koronát és Szarvast köztulajdonba vették. A szállodák alkalmazottai-ból mindenütt 3, illetve 4 tagu ellenőrző

munkástanácsot alakítottak, a szállodák eddigi tulajdonosából pedig üzletvezetők lettek. A szállodák ezentúl közüzemek lesznek, melyek bevételeit hetenkint kétszer a direktorium megbízottjának, Adler Béla termelési biztos elvtársnak kell átadni, s azok kiadásairól a már korábban szocializált kanizsai pénzügyintézetek egyfike fog gondoskodni. A jövő héten megkezdődik a nagytakarítás a kanizsai szocializált szállók között és a szállók állandó lakóit kiharancsolják, hogy a szállodák kizárólag eredeti rendeltetésüket, az átutazó vendégek elszállásolását szolgálhassák.

— **A kanizsai szovjetválasztás előkészületei.** Holnapután, hétfőn jár le a terminus, amit a forradalmi kormányzótanács a városi és falusi szovjetek megalakítására kitűzött. Nagykanizsán már minden előkészület megtörtént a tanácsköztársasági „város képviselőtestület” megválasztására. Szűkebbkörű bizottság intézi a kanizsai választások ügyét, melynek tagjai: Bartha József, Baron Ferenc, Beck Soma, Jaberics Lajos, Pálfi Zsigmond, Popp István és Verem István elvtársak. A választás két szavazóhelyiségben fog folyni és pedig: a központi állami elemi iskola és a Rozgonyi utcai iskola épületeiben. A szavazók igazoltatása a szakszervezeti igazolványok alapján fog történni, mert a nagykanizsai szovjetválasztóknak legalább 95 percentje tagja a szocialista pártnak. Aki pedig nem párttag, s mégis lenne szavazati joga, ezt bármilyen elfogadható módon alkalma lesz a szavazáskor igazolni. A hétfői választások tárgyában ma este 8 órakor a városház nagytermében a Munkástanács ülést tart, mely e munkástanácsnak egyszersmind utolsó ülése lesz. Itt felolvassák a kanizsai szovjet azon 60 jelöltjét, akiket a helybeli szocialistapárt kandidál a kanizsai új Munkás-, Katona- és Paraszttanács, (a városi szovjet) tagjává és általában megbeszélnek ott a hétfői választásra teendő összes intézkedéseket. — A nagykanizsai direktorium intézi a közigazgatási illetékessége körébe tartozó nagykanizsai, pacsai, keszthelyi, letenyei, perlati és csáktornyai járásbeli választásokat is, ahová mindenüvé Nagykanizsáról küldenek ki választási bizottságokat. Ezek közül egyelőre még csak a kanizsai járás választási bizottsága van összeállítva melynek tagjai: Barány Antal, Fischer Adám, Havas Hugó, Kegiovcics István, Polai János, Savanyu Ferenc, Samuelly Ottó, Tálósi Lajos és Wugrinecz Károly elvtársak.

— **Nagykanizsa újra kap Somogyból tejet.** Általános megdöbbenést keltett a napokban Nagykanizsán a somogymegyei direktoriumnak az az intézkedése, amely eltiltotta Somogyvármegye területéről a tejnek kiszállítását. Ez a rendelet a nagykanizsai tejellátás csődjét jelentette, hisz a mi tejbehoztalunknak legalább fele a somogymegyei Somogyzentmiklós, Bagolasánc, Fakos, Móríchely, Gánapusztá, JSand, Fazekasdencs, Pogányszentpéter, Liszó, Iháros stb., községekből kerül ki. Ha a somogyi direktorium fenntartotta volna a rendeletet, akkor Nagykanizsán még a csecsemők ellátására sem lett volna elegendő tej. Ezért a kanizsai direktorium sürgősen megkereste a somogymegyei direktoriumot, hogy a Nagykanizsa közelében fekvő somogyi községeket oldja fel a tilalom alól. Mára megérkezett a somogyi direktorium értesítése arról, hogy a megyehatártól 20 kilométerre húzódó körzetből megengedi a tejnek Nagykanizsára való szállítását. Ezzel az engedéllyel az előbb megnevezett összes községekre megszűnt a zárlat.

— **A zalaegerszegi direktorium munkában.** Zalaegerszegről közlik velünk: A zalaegerszegi direktorium bizalmi férfiakul Zalavármegye alispáni hivatalához és a megyei árvaszékhez Hódy Lehel megyei árvaszéki ülnököt, Zalaegerszeg város közigazgatásához dr. Hollósi Pál ügyvédet, a zalaegerszegi járás főszolgabírói hivatalához Sipos Lajos kőműves-munkást, a postahivatalhoz László József posta- és távirtda főtitkár, a zalaegerszegi törvényszékhez és járásbíróshoz — a bírói függelenség teljes épségben tartása mellett — dr. Tűskés Dezső törvényszéki bírót, a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságához Kosztrabszky Ferenc pénzügyi főtanácsost, a megyei tanfelügyelőséghez özv. Madarász Andornét bizalmi nőül kirendelte.

— **Megszűnik a gyufahiány.** Egyik mindig jól értesült kereskedelmi szaklap a következőket írja: A volt kereskedelmi minisztériumnak sikerült száz kocsirakomány gyufának Magyarországra való behozatalát, minden re-kompenzáció nélkül biztosítani. E száz kocsirakomány közül 40 kocsirakomány Svédországból való, míg a többi, részint német ausztriai, részint csehországi eredetű. A gyufát a Nemzetközi Behozatali és Kiviteli Részvénytársaság hozza be a Gyufaárusító Részvénytársaság számára, és a szétosztás munkáját a Gyufagyárosok Szövetsége fogja végezni. A Svédországból behozott gyufa után a vételárát módunkban lesz koronákban megfizetni. A gyufa vételára ab Budapest fajtánként 12—20 fillérbe fog kerülni dobozonként, míg a közönség valószínűleg 4—5 fillérrel drágábban fog ahhoz hozzájutni. Tizenhat kocsirakomány a szóban forgó külföldi gyufából máris utban van. A gyufahiány lényeges enyhítéséhez hozzá fog járulni az a körülmény is, hogy a volt kereskedelmi minisztériumnak sikerült gyufagyáraink termelőképességét csaknem háromszorosára felemelni, amennyiben el tudta őket látni foszforral, klórkálicsal és egyéb nyersanyagokkal, valamint a szükséges üzemszennel is. Az a körülmény, hogy az ország nagy része meg van szállva, a gyufaellátás szempontjából különösebb jelentőséggel nem bír, mert szerencsére meglehetősen egyenletesen oszlanak meg az országban a gyufagyárak, vagyis aránylag annyi gyufagyár esik az ország meg nem szállott területére, mint amely arányban áll ez a terület az ország megszállott területével szemben. — Mint ma értesülünk, Nagykanizsán a napokban várható a gyufahiány pillanatnyi enyhülése. A nagykanizsai direktorium egy megbízottja holnap Szombathelyre utazik, hogy ott Nagykanizsa részére négy láda gyufát átvegyen. Nem nagy mennyiség, az igaz, de takarékosan használva egy hétre elég lesz.

— **A lóirtató gazdákhöz.** Felhívom azon lóirtató gazdákat, akik hajlandók az erdőben tűzifát szállítani az ipatvágányhoz, továbbá akiknek eladó szekerek van, sziveskedjenek vasárnap délelőtt 10—11 óra közt a magyarutcai fatelepnél jelentkezni. Hoffmann üzembeszékes.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképészeti szaküzletében Nagykanizsán.

— **A Magántisztviselők Szakszervezete** vasárnap, azaz f. hó 6-án délután 6 órakor a Munkapáholy helyiségében taggyűlést tart. Tárgy: *Kollektív szerződések megkötése.* Megjelenés kötelező.

— **A festőművészek színelőadása.** A nagykanizsai festőművészek f. hó 6-án, vasárnap este 7 órakor a volt Polgári Egylet nagytermében színelőadást rendeznek, mely alkalommal a „Piros bugyellárás” című nagy énekes népszínmű kerül színre. Az előadásra ez uton hívják meg a t. közönséget a rendezők.

Garamvölgyi és Szemere dohánynagyáruda Nagykanizsa

Ajánlunk legjobb minőségű szivarka hüvelyeket, szivarka papirokat, szivar és szivarka szopókákat, szivarka és dohánytárcákat, — levélpapírokat, — képek és lap ujdonságokat.

Pontos kiszolgálás! — Bélyegáruda!

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április hó 6. és 7-én.

A sátán lánc

(fantasztikum 4 nagy felvonásban.)

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és
ünneppnap 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 április 5. és 6-án.

A fővárosi mozgó nagy ságerképe!!

Tíz év egy kártyás életéből

társadalmi dráma 4 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár-
és ünneppnap 3, 5 és 7 órakor.

Kereskedők figyelmébe!

Mielőtt szivarkahüvely és szivarka papírszűkeletét fedezné, tekintse meg dusan felszerelt raktáramat, melyben megtalálhatja a világ legjobb gyártmányait, úgymint:

S. D. Modiano, Fekete Club
S a m u m Riz Abadie
Le Délice Janina Club

J A C O B I

és még számos más gyártmányt. Ugy hüvelyben, mint papírban a legolcsóbb áron kaphatók. Ajánlok színes és szürke nagykanizsai képeslevelezőlapokat 100 db. 10 K-ért.

Goldstein Ábrahámné
Nagykanizsa, Nádor-utca 1. sz.
TELEFON 3-42. szám.

ZALA HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4.50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyílttér és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 8. kedd

79. szám.

A bajor Tanácsköztársaság bejelentő jegyzéke.

Budapest. Bajorország átalakult tanácsköztársasággá. Müncheni elvtársaink a forradalom ezen újabb térhódítását a következő táviratban közlik Kun és Lenin elvtársakkal:

Bajorország Tanácsköztársaság!

A forradalmi munkásság, parasztság és katonaság közös erővel megvalósította a proletárdiktatúrát, s hogy a szocialista kommunista társadalmat, a mi társadalmunkat megvalósítsuk, vörös hadsereget állítunk fel.

Ezzel a cselekedetünkkel megteremtettük a kapcsolatot az orosz és a magyar Tanácsköztársaságokkal, természetesen szövetségeseinkkel.

Küldjük első üdvözlésünket.

A bajor Tanácsköztársaság megtagad minden közönséget a kapitalizmust szolgáló potsdami és weimari kormányokkal.

Felhívjuk Németország, Európa és az egész világ népeit, hogy kövessék példánkat, amint hogy mi is követjük Oroszország és Magyarország példáját.

Bizunk a világmegváltás napjaiban!

Éljen az Internacionale! Éljen a világforradalom!

Dr. Lipp

külsügyi népbiztos

Erich Mühsam

a forradalom központi tanácsnoka.

Az új bajor kormány.

München. Hétfőn délután tették közzé a bajor népbiztosok ideiglenes tanácsának hivatalos listáját, mely a következő: Elnök: Nikisch, külügy: dr. Lipp, belügy: Soltmann, népjólét: Hagemeister, népoktatás: Landauer, pénzügy: Gesell, igazságügy: Köbler, közlekedésügy: Paulukum, földművelés: Steiner, közgazdaság: dr. Jaffe, hadügy betöltetlen, közéletmezés: Wustelhofer, lakásügy: dr. Nadler.

Bajorország ünnepel.

München. A város közönsége a tanácsköztársaság kihirdetését nyugalommal fogadta. Az utcákon normális élet folyik, s a gyárakban dolgoznak a munkások. Az utcákon csoportok verődnek össze, melyek hevesen vitatkoznak. A közúti vasut nem közlekedik s az üzletek zárva vannak. A város sok helyén tartanak népgyűlést, többek közt tömeggyűlést tartottak a volt katonai gyakorlóterén is, melyen mintegy 5000 főnyi tömeg tüntetett a Tanácsköztársaság mellett. Délben ünnepi harangzás köszöntötte a nemzeti ünnepet. A rend érdekében az első bajor hadtest területére szigorú ostromállapotot hirdettek. Csoportosulás, tüntetés szigorúan tilos, aki fegyveresen ellenszegül, öl, fosztogat, rabol, lop, azt főbelövik. Záróra este 10 órakor, szombaton és vasárnap pedig 1/2 12 órakor. Záróra után egy órával mindenkinek

otthon kell lennie. A rendelet végrehajtásáról a forradalmi katonaság gondoskodik.

München. Regensburgban, Würzburgban, Rosenheimban, Braunsteinban és a déli határvédő csapatok körében lelkesen tüntetnek a Tanácsköztársaság mellett. Az 1. bajor ezred uyilatkozatban követeli, hogy mint az alakulandó Vörös Hadsereg első ezredét, rendeljék a proletárforradalom védelmére. Követelik a tisztijogok és fizetések azonnali megszüntetését.

Nagytakarítás.

Budapest. Az éj folyamán letartóztatták Hazay Samu volt honvédelmi minisztert, s most a rendőrségen őrizetben tartják. Letartóztatták még s a gyűjtőfogházba szállították Balog Jenőt (a hírhedt reakciós törvénygyártót), Hohenburger Antal volt tábornok hadbíró, Egyed Lajost, Pataki Ernőt, Láng Boldizsárt, Zsejónka József volt csendőrőrnagyot, (aki a MAV. gépgyár sztrájkoló munkásait sortűzzel gyilkoltatta májusban) és Raab Kálmánt.

Smuts és a magyar ügy.

Budapest. A Magyar Távirati Irodának jelentik Bécsből: Bolgár Elek bécsi magyar követ, aki tegnap Smuts angol tábornokkal együtt visszaérkezett Bécsbe, a Neuer Tag munkatársa előtt az alábbi közléseket tette:

— Smuts tábornok a magyar kormány javaslatára mind a négy antanthatalomnak, tehát nem csupán Angliának meghatalmazottjaként jött Budapestre. A magyar tanácsköztársasági kormánnyal folytatott tárgyalásainál a legnagyobb jóindulatot tanúsította és így, minthogy Smuts otthon Angliában feltétlen tekintélynek örvend, budapesti tartózkodásától kedvező hatást remélhetünk. Smuts tábornok láthatta Budapesten, hogy a kommunista uralom alatt az élet a legnagyobb rendben és nyugalommal folyik, s hogy az állami és szocialis organizmus a legnagyobb rendben működik. Smuts azt a benyomást nyerte Budapesten, hogy a bolsevizmus nem az, mint aminek különösen az angol sajtó feltünteti, mert az minden erőszak-tól távoltartja magát.

— Smutsszal természetesen területi kérdésekről is tárgyaltunk, de közöltük vele, hogy nem állunk a területi integritás álláspontján, s hogy nálunk nem nemzeti, hanem proletárintegritásról van szó. Tiszta magyar területeket is megszálltak a cséhek, románok és szerbek, ami által oly területek is idegen borzsoá impérium alá kerültek, amelyek tulajdonképpen a magyar proletárköztársaság területéhez tartoznak. Smuts nem zárkózott el ezen gondolatmenet elől, Tegnap bucsuzáskor ezt mondta: „Én a magyarok barátja voltam és az is maradok.” Végül ígére-

tet tett arra, hogy ez értelemben fog Párisban jelentést tenni. Smuts ma este vagy holnap utazik el Párisba.

A Vörös Gárda Odessza alatt.

Berlin. A párisi lapok jelentése szerint Odessza kapuinál nagy csata folyik egyrészt az ukrán s orosz bolsevik csapatok, másrészt a megszálló antantcsapatok közt. A harc az egész várövre kiterjed. A bolsevikiek nehézséggel lövik a várost. A megszállóknak, miután a városban is fellázadtak ellenük, nem marad más hátra, mint a város kiürítése. A Matin szerint a Dnyeszter mögé fognak visszavonulni Besszarábia és Románia védelmére.

A kanizsai szovjetválasztás.

Tizenegyzernét többen szavaztak.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap a mindössze alig három hetes magyar tanácsköztársaság megkapta az alkotmányosság első hatalmas pilléreit, melyeken további egy hét tüneményes gyorsaságával a magyar tanácsköztársasági parlament monumentális építménye fog fölépülni. Országszerte tegnap, hétfőn volt a városi és falusi Munkás-, Katona- és Földművestanácsok választása. Igazi ünnep, a munka ünnepe volt ez a nap, mert a dolgozó magyar népmillióknak tegnap nyílt alkalmuk legelső ízben ahhoz, hogy az ország sorsának intézésébe szavazatukkal döntő befolyást gyakorolhassanak. Nagykanizsán is hamisítatlan ünnepi hangulatban zajlott le ez a gyönyörű tavaszi nap, amelyet a természet is segített ragyogó napsugárral be-aranyozni.

A Polgári Egylet vendéglői termében folyt le tegnap reggel 8 órától délután 6-ig a kanizsai szovjetválasztás. Először két urnánál kezdődött a szavazás, melyek egyikénél Polai János elvtárs, a másiknál pedig Wugrinecz Károly elvtárs elnökle alatt dolgozott a két szavazatszedőbizottság. Hatalmas tömeg hullámzott már fél 8-tól kezdve a Polgári Egylet épülete előtt, türelmesen várva az urnához jutást. Délelőtt 10 órára azonban a tömeg akkorrára nőtt, hogy az eredeti tervtől eltérve meg két szavazatszedő bizottságot kellett alakítani és munkába állítani. Ezek is, melyeknek Brónyai Lajos és Jaberics Lajos elvtársak lettek az elnökei, szintén az egyleti étteremben helyezkedtek el, ahol tehát délelőtt 10 órától kezdve négy urnánál szavazott Nagykanizsa szervezett proletársága. A szavazók személyazonosságát és szavazati jogosultságát Bárány József, Balázs Ernő, Beck Soma, Dezső Aladár, Lukács Ernő, Pálfi Zsigmond és Rauch Ferenc elvtársak ellenőrizték, továbbá két budapesti kiküldött is aktív részt vett a választási üzem óriási gépezetének kezelésében. Majdnem egész napon át ott voltak Sneff József és Samuely Ottó elvtársak is (utóbbi a választási bizottság elnöke), kiknek sok dolguk akadt a választási kormányrendelet többször szükségessé vált megmagyarázásával.

Elsőknek Narsay György postafőnök és

Maschler István postafőtiszt szavaztak le, majd utánuk gyors egymásutánban délig összesen kerek 3000 férfi és nő. Csoportosan jöttek szavazni a rendőrség, a határrendőrség, a vasut, posta, a törvényszék, járásbíró, a városi tisztviselők, a katonák és — a kórházi apácák. (Ezek már mind levetették szerzesi dresszükét és egyszerű polgári ruhában, mindnyájan fekete selyem kendővel a fejükön jelentek meg.) Minden egyes szavazó nevét jegyzőkönyvbe foglalták, amit minden urnánál két-két példányban készítettek.

Felejthetetlen kép, ahogy tegnap kora reggeltől késő délutánig a Polgári Egylet felé özönlött Nagykanizsa egész dolgozó népe: orvosok, ügyvédek, hivatalnokok, nők-férfiak vegyest igazi demokratikus összevisszaságban a kéréses tenyerű munkásokkal, s olyan szegény emberek czeivel, akik a régi összeomlott gyalázatos rendszer alatt nem is álmodtak választójogról. Vagy harminc szavazni akarót vissza is utasítottak, mert vagy tőkésnek minősítették őket, vagy mert alkalmazottat tartó iparúzó. A visszautasítottak között volt több közismert kanizsai ügyvéd. Meglepő volt a nők rendkívüli arányú érdeklődése a választás iránt. Az összes szavazatoknak több mint egyharmadát nők adták le. A választási processzus nem nélkülözte a humoros jeleneteket sem, de ezekről szóló feljegyzéseinek közlésére majd csak legközelebb kerülhet a sor.

Délután 4 óra felé kezdett csökkenni az emberáradat, s 5 órakor az elnök kitzúta a zárórát és pontban fél 6 kor lezárták a választást. Összesen 11,283 szavatot adtak le, amit Nagykanizsa (beleértve Kiskanizsát is) egész lakosságának kerek egyharmad részét teszi ki. Meglepően óriási szám ez, mely mindennél ékebben mutatja, hogy Nagykanizsa város egész dolgozó társadalma mint egy test és egy lélek állt az igazi emberi jogok diadalát jelentő tanácsköztársasági államrend mellé. A választás teljesen egyhangunak mondható, s annak eredménye az alábbi névsor, mely a Nagykanizsa város képviselőtestületének helyébe lépő nagykanizsai munkás; katonai és földművestanács tagjait tartalmazza:

Sneff József	Savanyu Ferenc
Marvalics József	Virág János
Szamuelyi Ottó	Néma József
Wugrinecz Károly	Ifj. Plander Boldizsár
Polai János	Hordós Vince
Posner Izidor	Kajdi Gyula
Barány József	Kleinfeld Ignác
Popp Ernő	Dr. Viola Ignác
Talosi Lajos	Kommerszka Frigyes
Balázs János	Dezso Aladár
Rauch Ferenc	Verem István
Dr. Havas Hugó	Kolarics Imre
Brónyai Lajos	Talosi József
Dr. Elek Mór	Gaal Imre
Dr. Bartha József	András Lajos
Jancsecz Imre	Dömös Gyula
Adler Béla	Kovács Endre
Torma Pálné	Szedelmajer Ferenc
Rosenthal Adolf	Plander Boldizsár
Földes Miklósné	Varga Károly
Kolovics Ferenc	Jaberics Lajos
Beck Soma	Jankovics János
Zsuhár Gyula	Horváth Ferenc
Balázs Ernő	Papp Péter
Földes Miklós	Karczag Rezső
Szűcs Ferenc	Vida Lajos
Baron Ferenc	Páll Zsigmond
Bárány Antal	Tibolya József
Tenner József	Gócza János
Sinkovics Sándor	Csonták Ferenc
Lukács Ernő	Holfer Karolin
Dr. Fodor Aladár	Rozsanics Erzsébet
Horváth János	Juhász György
Szenes Dezsőné	Ország György
László Vilmos	Flumbor Mucer György

E hetven városi szövetkezett választja csütörtökön a kanizsai járásbeli falusi szövetkezetekkel együtt a járási, majd szombaton a megyei és jövő hétfőn az országgyűlési szövetkezeteket.

HIREK.

A pénzügyi népbiztos rendelete folytán a kisiparosokat és kiskereskedőket támogató hitelakció felfüggesztetett, de beszüntetve nem lett. Közöljük ezt az érdekelt felekkel, hogy a forradalmi kormányzótanács a pénzügyi műveletek átforgalmazására kényszerítve van, azonban legelső feladatai közé sorozza, hogy ezt alkalmasint a kisiparosokat és kiskereskedőket támogató rendelettel helyreigazítsa. Pénzügyi népbiztos politikai megbízottja.

— **Novák Jánost a Tanácsköztársaság rágalmozásáért letartóztatták.** Amikor a választási propaganda során kaposvári elvtársaink Sand községben jártak s ott hatalmas néptömeg előtt kifejtették a Tanácsköztársaság programját, Novák János volt országgyűlési képviselő felállt a pódiumra és izgatott hangon támadta elvtársaink szavait. Azt mondta a tömegnek, hogy a szocialisták elveszik a néptől a vallást, elveszik a templomot, s hogy a nagybirtok után rövidesen a kisbirtok elvételére kerül a sor. Szavai annyira felizgatták a kedélyeket, hogy kaposvári elvtársaink indokoltan látták Novák János eltávolítását. Sietve bekocsiztak Sandról Kanizsára és az itteni direktóriumtól karhatalmat kértek Novák János letartóztatására. A direktórium nyomban telefonon érintkezésbe lépett Vágó Béla belügyi népbiztos-helyettesével, aki elrendelte Novák letartóztatását. Két kocsin nyolc vörösr ment tegnap délelőtt Novákért, akit fakosi majorjában találtak. Délután fél 3 órakor érkeztek meg vele Nagykanizsára, ahonnan nyomban a vasuti állomásra vitték és a délutáni vonattal Kaposvárra kísérték, ahol forradalmi törvényszék elé fogják állítani. Novák János esete annyival is súlyosabb megítélés alá esik, mert már egy héttel ezelőtt ellenforradalmi lázítás miatt a nagykanizsai direktórium elé állították, ahol akkor minden szépet és jót ígért, hogy alkalmazkodni fog az új rendhez: de ígéretét még egy hélig sem tartotta be.

— **Házasság.** Kovács Klári és Szigrist László házasságot kötöttek.

— **Halálos szerencsétlenség Letenyén.** Letenyei tudósítónk jelenti: Hétfőn este fél öt órakor a Letenyén szolgálatot teljesítő vörösr őrség egy járőre szolgálatból tért vissza a kastélybeli őrszobájába. Amikor a járőr tagjai töltött fegyvereiket levették s a töltényeket kiemelték, az egyik puska elsült, s lövedéke az ablak előtt kinttartózkodó Kósa József letenyei népőrt szívére találta. A szerencsétlen fiatalember szörnyen halt. — Ma délután vizsgálóbizottság megy ki Nagykanizsáról Letenyére, hogy megállapítsa, kit terhel felelősség a halálos szerencsétlenséget.

— **A házbizalmiak tájékoztatása.** Holnap szerdán délután pontosan 6 órakor az összes nagykanizsai házbizalmilériaiak és -nők jelennek meg a városház közgyűléstermében, ahol Adler Béla elvtárs részletesen informálja őket feladataikról és kiadja részükre a hivatalos utasításokat.

— **A postatakarék-betétek igazolása.** A postatakarékpenztár direktóriuma 9118/919. sz. rendelete szerint a postatakarékpenztár betevői személyazonosságukat a meg nem szállott területen bármely postahivatalnál igazolhatják. Ha a betét 2000 koronát meg nem halad, a személyazonosság igazolása nem szükséges. 2000 koronától 50 000 koronáig terjedő betétek tulajdonosai 14 nap alatt kötelesek sze-

mélyazonosságukat igazolni. Igazolás céljaira nyomtatványokat a postatakarékpenztár küld a postahivataloknak. A csekk számla-tulajdonosok közvetlenül kapják a postatakarékpenztártól az igazoló nyomtatványokat.

— **A nagykanizsai kereskedők szakszervezete** holnap szerdán délután 1/2 órakor a Szocialista Club (volt Casino) helyiségében választmányi ülést tart, melyen minden választmányi tag megjelenését kérjük. A tagsági könyvecskék átvétele végett jelentkeztek 3 napon belül minden tag Teutsch Gusztáv jegyző elvtárs drogériájában. — *A vezetőség.*

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképezési szaküzletében Nagykanizsán.

Zakaritónő
felvételk. — **Cím a kiadóban.**

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április 8. és 9-én.

Kettős
Álarcz alatt

detektívdráma négy felvonásban,
Cortby Mira, Carmen Cartellieri
és Szepesz Vilmos felléptével!

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4, 6 és 7 1/2 órakor.

VILÁG nagyművészet az Szarvas utca 11. sz.

1919. április 8. és 9-én.

Rét részben csak 6 napig lesz látható!

A SKORPIÓ

I. rész.

Rettelemes történet! 5 nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

K **dők**
figyelmébe!

„Hüvely és szivarka” papírszűkeltintse meg dusan felszerelt lyben megtalálhatja a világ legjobb gyártmányait, úgymint:

S. D. Modiano, Fekete Club
S a m u m Riz Abadie
Le Délice Janina Club

JACOBI

és még számos más gyártmányt. Ugy hüvelyben, mint papírban a legolcsóbb áron kaphatók. **Ajánlok színes és szürke nagykanizsai képeslevelezőlapokat 100 drb. 10 K-ért.**

Goldstein Ábrahám
Nagykanizsa, Nádor-utca 1. sz.
— TELEFON 3-42. szám. —

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 9. szerda

80. szám.

A hazaffyak üzelmei Csehországban.

Prága. Az utolsó hét folyamán a magyar polgári pártoknak egyre több és több képviselője járt Prágában s Massaryk elnöknel és a kormánynál sürgették, hogy a cseh hadsereg fegyveresen lépjen fel Magyarország ellen és szállja meg Budapestet. Azonban mindkét helyen süket fülekre találtak. Legalább azt szerették volna elérni, hogy a csehek által megszállt szlovák területen önkéntes csapatokat toborozhassanak a budapesti bolsevista kormány ellen. Massaryk és a kormány a leghatározottabban visszautasította őket és legszigorúbban megtiltotta, hogy a megszállt területen magyar sovinszták propagandát folytassanak a budapesti bolsevista kormány ellen. A cseh kormány semmi szín alatt sem akar Magyarország belügyébe avatkozni, s fegyveres intencióról szó sem lehet.

Ötvenezer főnyi munkásgárda alakult Csepelen.

Böhm népbiztos beszéde.

Budapest. Böhm Vilmos hadügyi népbiztos ma hajnalban Csepelre utazott, hogy az ottani 50,000 főnyi munkásgárdát szervező népgyűlésen résztvegyen. Zugó éljenzés fogadta Böhmöt, aki az üdvözlésre adott válaszában hangoztatta, hogy a vörösgárda tartja a frontot ott kint és munkászászlóaljak dolgoznak itt benn. Ez a tartalék, melyre ha szükség lesz, — ugymond — valamennyien ott leszünk. Azért lesz szükség a tartalékszászlóaljra, mert első a munka, mert az itthoni termelés adja az életet, de ha élethalálharcról lesz szó, úgy egy percig se fogtok itt késlekedni. Nyolc napon belül 50,000 főnyi gyári munkászászlóaljat állítunk fel, s nyolc nap múlva 50,000 felfegyverzett vörös gyári katoná bevonul Budapestre és meg fogja remegtetni csontjait velejéig a burzsoáziát. — Böhm beszéde után felvonult hadügyi népbiztos előtt a vörös gyári őrség két zászlóalja, mire Böhm a legnagyobb meghatottság és öröm hangján újból szólt a katonákhoz és ezeket mondotta nekik.

— Legyetek büszkék arra, hogy orosz testvéreiteknek előharcosai vagytok a világ proletárságának világharcában. Vegyetek példát az orosz szovjethadseregről, melyben másfélmillió vörös katoná harcol példás fegyelemben a proletárság felszabadításáért. Nagyszerű kötelesség vár titeket is. S ha olyanok lesztek ti is, mint orosz testvéreink, úgy a proletárság győzni fog Európában és győzni fog az egész világon.

A szemle után a gárda az Internacionalet énekelve vonult el, Böhm népbiztosnak

pedig megmutatták a teljes üzemben levő csepeli lőszergyárat és a Kőrmöcbányáról odahozott pénzverdét, a Tanácsköztársaság hivatalos pénzverdéjét.

Amerika szakítás előtt.

Newyork. (Szikratáviró.) Wilson erélyes állásfoglalásáról megbízható forrás ezt jelenti:

Az elnök érzi, hogy a hallgatás ideje elmúlt és parancsoló szükség kívánja a cselekvést. Wilson egyszerűsíteni akarja a kérdéseket és vissza akar térni a Németország által elfogadott 14 pontra. Ha Franciaország, vagy valamelyik más szövetséges nem hajlandó ebbe beleegyezni, akkor az egész amerikai békedelegáció visszatér Amerikába. Wilson akkor összehívja a kongresszust és felkéri annak kijelentésére, hogy Amerika nem tekinti többé magát Németországgal hadiállapotban levőnek. — Fiume ügyében állítólag úgy döntöttek, hogy ez szabad kikötő lesz olasz protektorátus alatt.

Győz a bolsevizmus.

Bécs. A Neues Wiener Journal budapesti tudósítója beszélgetést folytatott Pogány József hadügyi népbiztossal, aki neki ezeket mondotta:

— Egész Közép-Európa legfeljebb két hónap alatt szovjet államok hatalmas blokkját fogja alkotni. Oroszország, Ukánia, Galícia, Magyarország legnagyobb része és most Bajorország is a proletárság diktaturája alatt állanak. Szászország és Württemberg is követni fogják példájukat. Poroszország sem fog soká várni magára, s ha Csehország is belekerül a sorba, akkor ez oly zárt terület lesz, amely önmagát tudja élelmezni és a legfontosabb iparcikkkel ellátni. Így akár esztendőig is ellent lehet állni a világ kapitalista részének. De a tömegpszichológia hatásai az eddigi proletárállamok példája azonban a kapitalista világot megfogja tanítani, hogy nem sokáig állhat ellent. Máris látni, mily örvendetesen hatott a magyar proletárság példája Münchenben, ahol ez új gazdasági rend kiépítésére oly feltétlen szükséges intelligencia is a proletárdiktatura mellett nyilatkozott meg.

Amerika amerikázik.

Bécs. Helytelen az a párisi jelentés, mely szerint Wilson betegsége idején a négyes bizottság ülészik. Wilson megbetegedése óta ez a bizottság nem ülésezett. Ugy látszik, hogy Wilson megbetegedése nem egyéb mint Amerika tiltakozó sztrájkja. Mert hisz Wilson helyett House ezredes is tárgyalhatna, amint Wilson távollétében is helyettesítette őt.

HIREK.

Szovjetválasztási epizódok.

Felejthetetlen az a kép, amit a kapitalizmus polipkarjaiból kiszabadult kanizsai proletárság új életre ébredt tömegei a Polgári Egylet termében elénk tártak, midőn ez életben első ízben járultak a szavazó urnához, hogy évszázados küzdelmük eredményét, alkotmányos jogaikat gyakorolhassák. Ez a világtörténelminek nevezhető aktus természetesen nem volt hijával a lírai és humoros jeleneteknek sem, melyek közül néhányat az alábbiakban jegyeztünk fel:

Ünneplőbe öltözött, ragyogó csizmás galamb-ősz földmunkás remegő ujjakkal dobja be a szavazólapot az urnába. Látszik, hogy a lelkének egy darabját veleküldi. Bemondja a nevét a leszávozottak listájába, és meghatott hangon imádságfélélt rebeg:

— *Áldassék érte a jóságos Isten, hogy megengedte ezt érnem. Munkában megöregedtem, becsületben megöszültem, de eddig még nem szavazhattam.*

És mintha mise végeztével a templomból menne ki, oly átszellemülten baktatott kifelé a görnyedhátú vén cseléd.

Akkor volt, mikor legjobban tódoltuk a szavazók. Fialat gyári munkásnő igyekszik legnagyobb csoport felé. Mivel az egyik urnánál már végzett a turnus, odaküldik, hogy ott könnyebben leszavazhat. De ő csak marad, mert ugymond:

— *Én itt akarok szavazni, mert itt szebb elnök van.*

És tovább szorong Brónyai elnök-elvtárs szavazó asztala előtt.

Fáradtan jön be egy szellemi munkás fr sége. Miközben elintézi a szavazás formalisait, ezt rebegi:

— *Olyan beteg vagyok, igazán félhott. De azért mégis eljöttem szavazni.*

Brónyai elvtárs (az ördög érte, hogyan tud mindeure odafigyelni) jó kabaré humorral megjegyzi rá:

— *Jól teszi elvtársnő. A Tisza-rendszer az egész-holtakat is leszavaztatta.*

Bájós proletárbaba akar szavazni. Megkérdik tőle, hány éves. Szendén mondja: tizenhat. Jön a sajnálkozó válasz: Elvtársnő nem szavazhat, a tizenhatéveseknek nincs választójoguk. Naiv ravaszsggal vágja erre ki a mentséget:

— *Ja, azok nem szavazhatnak?! Akkor én csak tizenégy éves vagyok.*

— **A nagykanizsai forradalmi törvényszék ítélete.** A kanizsai forradalmi törvényszék tegnap délutáni ülésében Domonkos Kálmán murarátkai lakost tiltott szeszfogyasztás miatt egy havi fogházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **A kánizsai szovjet első ülése.** Nagykanizsa városának hétfőn megválasztott Munkás-, Katona- és Paraszttanácsa ma szerdán este 7/7 órakor tartja a városház nagytermében első ülését. Az ülés tárgysorozatán a Forradalmi Kormányzótanács XXVI. sz. rendeletének 9. §-a értelmében kijelölendő husztagu intéző bizottság és a 10. §-a értelmében a járási tanácsba delegálandó harminc kiküldött megválasztása szerepel. (Az intéző bizottság tagjai a szovjetek országos gyűlésének is tagjai.) A szovjet ülése nyilvános, de a közönség csak a terem karzatán jelenhet meg, az ülésterembe csak a szovjettagok léphetnek be a Direktórium meghívó levelével.

— **Holnap megnyílnak a kánizsai üzletek.** A nagykanizsai direktórium intézkedésére holnap, csütörtök reggel megnyílnak a kánizsai üzletek, amelyek a forradalmi kormányzótanács leltározási rendelete miatt több mint két hét óta zárva vannak. Ezalatt felleltározták őket, napvilágra kerültek a készletek, megválasztották a házbizalmiakat, a Kormányzótanács rendeletekkel megállapította, kiknek mit és mennyit szabad vásárolni. Holnap reggel tehát megindul a *rendes* üzleti forgalom. Nem a régi, hanem a *rendes*, amelyben nem a pénz ad jogot a vásárlásra, hanem a szükség. A közszükségleti cikkeket csak az vásárolhatja, akinek a házbizalmija igazolja, hogy szüksége van az árra. A házbizalmi férfiakat és nőket ma délután 6 órakor a városház nagytermében instruálja kötelességeikről Adler Béla termelési biztos-elvtárs. Legközelebb részletesen közöljük azokat a közszükségleti cikkeket, amelyek utalványra vásárolhatók. A nem közszükségleti cikkeket árusító üzletekben (női kalap-szalónok, ékszerüzletek stb.) már tegnap óta minden korlátozás nélkül lehet vásárolni, s ezekben nem is lesz utalványkényszer.

— **Uj iparendedélyek Nagykanizsán.** A városi tanácsot helyettesítő direktórium a legutóbbi napokban az alábbi új iparendedélyeket adta ki: Kaufmann Adolné és Wollák Erzsébet fényképezési ipar, Janzsa Mátyás férfiszabó, Walaschek Gyula cipész, Andri Julia női szabó, Donáth Ferenc látó- és műszerész (hatósági engedély), Molnár Géza cipész, Kovács Imre férfiszabó, Petőfi Sándor cipész, Taschner József csizmadia, Gyergyák Pál cipész, Nemesics Mihály utcai cipőtisztító, Vadinák János asztalos, Varga István cipész és Klein Regina női szabóipar üzésére.

— **40 waggon amerikai zsir Budapestnek.** Vasárnap került a nagyközönség elé a Magyar Tanácsköztársaság és Smuts tábornok jegyzékváltása, melynek többek közt legjelentősebb pontja volt az a követelés, hogy az antant lássa el Magyarországot zsirral és szénnel. A jegyzékváltásnak az első örvendetes következménye máris mutatkozik. A gyékényes állomásparancsnokság tegnap este telefonon jelezte a nagykanizsai direktóriumnak, hogy hétfőn éjjel a gyékényesi állomáson át 40 waggon amerikai zsirt szállítottak Budapestre. Ez a zsirmennyiség legalább 4-5 hónapra fedezi a főváros szükségletét, melynek ellátása eddig a vidék feladata volt. Így most ez a 40 waggon nemcsak a főváros zsirinséget enyhíti, de közvetve az egész országban feljavitja a zsiradagokat.

— **A nagykanizsai Magántisztviselők szakszervezete** ma este 8 órakor választmányi gyűlést tart a Munkáspályában. — Felhívják egyúttal mindazok a kartársak, s kartáranők, akik a gyorsírási- és könyvelési tanfolyamon résztvenni akarnak, ezt azonnal jelentésük be a titkárságnál.

— **Mindenkihez!** Egyes hitvány emberek, akik a vallást mindig politikai célra használták ki és a vallás kihasználásából bizlalták magukat, az a hazugságot terjesztik, hogy a proletárdiktatura a katolikus vallást el akarja törölni. Ez a legszemszedettebb aljas hazugság és csak arra való, hogy a becsületes dolgozó embereket félrevezessék és újra zsebrákok és nagybirtokosok igájába hajtsák. Mi a vallást mindenki magánügyének tekintjük, azt soha nem bántottuk, és aki mást hirdet alávaló rágalommal. Felhívjuk a jóhiszemű becsületes embereket, hogy az illetőket csipjék fölön és állítsák forradalmi törvényszék elé. *A tanácsköztársaság kormányzótanácsa.* Nagykanizsa, 1919. április 9. *Direktórium.*

— **A nagykanizsai gyárak termelési bizottságának** ideiglenes helyisége a Mercurgépgyár irodájában van. (Telefon 332.) A bizottság hivatalos órái délután 2-től 5 óráig vannak: — Itt közöljük a gyári termelési bizottságnak azon tilalmát, mellyel megtiltja, hogy a gyári fogatokat az alkalmazottak, vagy bárki más magáncélokra használják. E tilalom értelmében tehát ezentúl a városon kívül fekvő egyes gyárak tisztviselői sem járhatnak kocsin hivatalba.

— **A hadiözvegyek és hadiárva nyugdíja.** Az állami pénztári hivatalok utasítást kaptak, hogy a volt közös katonák özvegyeit és árváit hívják föl, hogy közöljék saját érdekében a felszámoló közös pénzügyminisztériummal (Wien, I. Singerstrasse 17.) a következő adatokat: milyen nyugdíjat élveznek, ennek évi összegét, a pénztár megnevezését, ahol a pénzt kapják, nevüket, lakóhelyüket és illetőségi helyüket. Ezekhez az adatokhoz az állampolgárságot, illetve községi illetőségüket igazoló helyhatósági bizonyítványt is csatolni kell.

— **A Piros bugyelláris.** A nagykanizsai festőmunkások szakszervezete vasárnap este nagyszámú közönség előtt rendkívüli sikerrel adta elő a „Piros bugyelláris” című népszínművet. A főszereplők igyekeztek a legjobbat produkálni és ez sikerült is nekik, úgy, hogy nagyon sokszor nyílt színen kitapsolták őket. Különösen jók voltak Benedek Annus, Koczor Imre, Garai Gyula, Farkas Bözsi, Horváth Sándor, Koczor Ferenc, Szakácsics Károly, Gerócs István elvtársak. Kisebb szerepeikben kiválóan megállták helyüket Selner Sándor, Németh József, Kamper Gyula, Váradi Gizike, Kohári Boldizsár, Piru Bözsi, Szabó Mariska, Kornis Margit, Köszönetet mondunk a kitünő rendezésért Bágyoni Szabó Ödön elvtársnak és az ének kíséretért Bágyoni Szabó Ödönné elvtársnőnek, valamint Kremzier Ernő elvtársnak, aki a sugó szerepét töltötte be. — *A rendezőség.*

— **Eltűnt kitya.** Misszi névre hallgató barna, melián szürke, rövidszőrű vizsla, kedden délután 6-7 óra között a helybeli alreáliskolából elveszett. Biztos nyomravezető, vagy az esetleg megtaláló 50 K jutalomban részesül. Cím: a Teleki-úti alreáliskola (új kaszárnya) kapusa.

— **A nagykanizsai háborús segélyezés bizottsága** (jótéti bizottság) felhívja a város mindazon *közsegélyezésre szorult szegényeit*, az özvegyeket, betegség, rokkantság folytán keresetképteleneket, a hadi árvákat, a többgyermekes hadi özvegyeket, hadifogolyfeleségeket és egyéb vagyontalanokat, akik ettől a bizottságtól eddig segélyezésben még nem részesültek, hogy segélyigényeiket *folyó április hó 13-án délig* a bizottság irodájában (Zrinyi Miklós utcai polgári iskola földszint 4. számú terem) *hétköznaponként d. e. 9-12-ig és délután 3-5 óra között* jelentésük be.

— **Felülfizetések.** A Hadirokkantak március 15-iki hangversenyén a következő felülfizetések eszközöltettek, amiket ezennel köszönettel nyugtáz a vezetőség. És pedig: A 20. magyar gyalogezred tisztikara 300 Koronát, Adler Miksa 200 Koronát, Szabó Antal, Kisfaludy Gyula 100-100 Kt, Dukász Dávid, Glasgal Viktor, Berzel Albert, Aden Mehmed, Skopál Lajos, Székely Vilmos butorkereskedő, Weiszfeld és Fischer, Vig cimborák 50-50 Kt, N. N. 43 Kt, Dr. Krátky István 40 Kt, Dr. Sabján Gyula, Lenk Józsefné 30-30 Kt, Schlesinger és Reisz 21 Kt, Simon György, Glosz József, Dr. Bartha József, Adler Béla, Sneff József, N. N., N. N., Darvas Lajos, Stern József, Rosenberg Salamon, Grünberger Sándor, Dr. Sándor Miklós, Kéri Jenőné, Heider József, Strok Pál, Deutsch József, Káldi Albert, D. V. tisztviselők, N. N. 20-20 Kt, Székely Nándor 16 Koronát, Tóth József, Leipzig százados, Köd János 14-14 Kt, Polgár Manó 11 Kt, Dr. Halphen Jenő, Récei Imre, Dr. Lukács József, Tenner József, Harkányi István, Kohn L. Lajosné, Halmos József, Koch Vilmos, Steiner Jenő, Reisz Lipót, Veszalák Nándor, Schönberger Aladár, Simkovic, Vugrinecz Károly, Szekeres Dezső, Dr. Goda Lipót, Szigriszt százados, Szántó Imre, N. N., Spigl Géza, Boer Gusztávné 10-10 Kt, Vida Ernő, Sidó Béla 6-6 Kt, N. N., N. N., Somogyi Zsigmond, N. N. 4-4 Kt, Dr. Gyulai Béla 3 Kt, N. N. 5 Kt, Skrilecz József 5 Kt, N. N., N. N., N. N., N. N. 1-1 Kt.

Perfekt szabónő házakhoz ajánlkozik. Megkereséseket a Zalai Hirlap kiadóhivatalába kér.

Házmesteri állásra ajánlkozik egy háromgyermekes hadiözvegy. Címe Bratkovics Jánosné, Alsólendva.

Zakaritonő
felvétetik. — Cím a kiadóban.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április hó 10. és 11-én.
Lóth Ila és Peterdy Klára fellépte!

GÖG

társadalmi dráma 4 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, vasár- és ünnepnap 3, fél 4 és fél 8 órakor.

VILÁG nagymozgósínház
Szarvas - szálloda.

1919 április 8. és 9-én.
Két részben csak 6 napig lesz látható!

A SKORPIÓ
I. rész.

Rejtélyes történet 5 nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyitár és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 10. csütörtök

81. szám.

Jugoszlávia nem támad ellenünk.

Budapest. A Jugoszláv Távirati iroda hivatalosan jelenti: „A párisi legfőbb haditanács azt a kérést intézte Jugoszláviához, hogy hadseregével vegyen részt a bolsevizmus elleni akcióban, különösen Magyarország ellen. Mint beavatott forrásból értesülünk, a szerbek, horvátok és szlovének királyságának kormánya ezt a követelést visszautasította, és azzal indokolta álláspontját, hogy az antant nem ismerte még el a szerbek, horvátok és a szlovének országát.“ A belgrádi Távirati iroda közleménye azután elkeseri, hogy Magyarországgal két oly állam, Csehszlovákország és Románia határos, melyeket az antant már elismert; és megjegyzi, hogy Jugoszlávia csak akkor lép akcióba a bolsevizmus ellen, ha nemzeti aspirációját teljesíti. Nyilvánvaló, hogy Jugoszlávia az antant állítólagos követelését zsarolásra használja fel, mint ahogy bizonyos, hogy Jugoszlávia proletársága sem feltételekkel, sem feltételek nélkül nem mozdítható meg a magyar tanácsköztársaság ellen.

Egész Európában terjed a bolsevizmus.

Weimar. A birodalmi kormány ismét ideköltözött. Tegnap este minisztertanács volt, mely a késő éjjeli órákig tartott és a birodalom súlyos belpolitikai helyzetével foglalkozott. Berlinben a tanácskongresszuson Ledebour azonnali szabadonbocsátása körül súlyos konfliktus támadt, mert a kormány tudni sem akar Ledebour szabadonbocsátásáról, míg azt a munkásság, sőt a kormány-socialisták nagy része is követeli. A kormány minden tüntetést és mozgalmat fegyveres erővel akar elnyomni és minden intézkedést megtett az erőszakos beavatkozásra. Beszélik, hogy Nosket, a vérengző hadügyminisztert diktátorra nevezik ki.

Berlin. A müncheni események következtében a berlini munkásság körében is rendkívül nagy lett az izgalom. Ha a tanácskongresszus megnyitására tervezett általános sztrájk a Scheidemann-kormány nagy katonai intézkedéseinek következtében elmarad is, a helyzet a végsőkig feszült. Eddig többségben voltak a kormány-socialisták, de Ledebour fogvatartása miatt könnyen kisebbségben kerülhetnek. A kormány katonai intézkedése miatt is nő az elkeseredés és mind többen pártolnak át a független socialistákból is a kommunistákhoz. A látszólagos nyugalom ellenére is rendkívül harcias a levegő, és senki nem tudhatja, hogy a kormány ellen felgyülemlett keserűség nem tör-e ki a napokban.

Majna Frankfurt. A spartakuszok vezetőinek agitációja következtében a Ruhrvidék bányásztrájkja ma tovább terjed.

Wöllersdorf. Az itteni munició-gyár összes munkásai sztrájkba léptek. A tisztviselők szintén anyagi követelésekkel álltak elő és csatlakoztak a sztrájkhoz.

Róma. A munkáskamara mára 24 óra sztrájkot rendelt tiltakozásul a párisi konferencia lassúsága és tárgyalási rendszere ellen, valamint az igazságos béke, a proletárság igazának közvetlen elismerése mellett és a berlini Vörös Hét áldozatainak ünneplésére. A rendőrség betiltotta az utcai ünnepléseket, de a munkásság elhatározta, hogy kikényszeríti a főbb utakon való elvonulást. A nyomdászok egyöntetű elhatározása folytán a lapok sem jelennek meg.

Wilson nem engedi Amerikát rántámadni.

Genf. A Newyork Herold párisi lapja jelenti: Wilson a párisi sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában kijelenti, hogy ő semmi szín alatt nem törődik bele és nem ért, hogy az antant fegyveresen lépjen fel Középeurópa ellen. Mindenesetre tudni fogja a módját, hogy megakadályozza benne Amerika részvételét.

Németország a tönk szélén.

Berlin. A birodalmi költségelőirányzat 14 milliárdos egyenleg mellett is 7 milliárdos deficitet mutat, melyre fedezet nincs. A kormány ezt a hiányt adóbevételekkel reméli csökkenteni. Schiffer pénzügyminiszter kijelentette, hogy a pénzügyi helyzet rosszabbodása várható, s hogy a következő költségvetések még rosszabbak lesznek. Emellett nem tudni, milyen kártalanítást kell Németországnak az antant részére fizetnie. Német-Ausztria csatlakozása is újabb nehéz terheket hozna magával.

Maximálták a vetőmagvakat.

Budapest. A Tanácsköztársaság földművelésügyi népbiztosa az ország területén forgalomba kerülő és szabad kereskedelmi forgalom tárgyát képező legtöbb kerli és mezőgazdasági vetőmag árát 1919. szeptember 1-ig terjedő hatállyal megállapította.

Az ékszerek beszolgáltatása

Budapest. A Hitelbank József-téri fiókjában hétfőn kezdik az 500 koronánál drágább áru ékszerek osztályozását és megbecsülését. — Kedden a magánosok kerülnek sorra, kik a 2000 koronánál értékesebb ékszereket tartoznak beszolgáltatni. A magánfelek a beszolgáltatott ékszerekről nyugtát kapnak s az ékszer becsértékének megfelelő összeget folyó-

számlán javukra írják. A becslés és osztályozás munkáját hat bizottság végzi, melyben a pénzügyi népbiztos és a Hitelbank bizalmi testülete képviseltetik magukat.

Munkában a szovjetek.

A nagykanizsai városi és járási tanácsok első ülése.

— Saját tudósítónktól. —

A nagykanizsai Munkás-, Katona- és Parasztitanács tegnap este a városház közgyűléstermében tartotta első ülést. Sneff József elvtárs politikai megbízott magával ragadó leendő beszédben nyitotta meg az ülést.

— Akik itt a proletárság ábratából együtt ülnek — mondotta többek közt — biztosan megtalálják a módját és rendelkeznek a képességgel, hogy a szociálmunkás igazságait tettekre váltsák és e város naggyátételét előmozdítsák. Nagy feladatok várnak ránk, millió bünt és sérelmet kell orvosolni. De biztos kalauzaink nekünk Marx és Engels eszméi. Az egyesek kezébe tévedt nagyvagyonoknak a szociális állam kezében összeroppantva, szét kell hullani, hogy parcellákra esve a millióknak jusson. A múltban a falu a város ellen, a város a falu ellen küzdött, most már majd közös munkával haladhatnak a közös cél felé. Hisz a tanácsok nem különböző pártok küldötteiből állnak, hanem az egységes proletárságé, mely egységes erejével egy kivánságért küzd: hogy minden a dolgozó proletáré legyen.

A napirenden a városi intéző bizottság és a járási tanács tagjainak megválasztása volt. Földes Miklósné, Balázs Ernő, Kolarics Imre, Jaberics Lajos és Beck Soma elvtársakból álló bizottság szedte össze a szavazatokat, melyek eredménye majdnem csorbítatlan egyhanggal az alábbiakat választotta meg.

Nagykanizsa város tanácsa intéző bizottságának tagjai lettek, egyben tehát a szovjet országos kongresszusának (a proletár parlamentnek) is tagjai: Sneff József, Marvalics József, Samuelly Ottó, Polai János, Tólosi Lajos, Rauch Ferenc, Dr. Havas Hugó, Brónyai Lajos, Adler Béla, Földes Miklósné, Sinkovics Sándor, Dr. Fodor Aladár, László Vilmos, Savanyu Ferenc, Kleinfeld Ignác, Verem István, Dömös Gyula, Pländer Boldizsár, Jaberics Lajos és Tiboija József elvtársak.

A nagykanizsai járás tanácsába a következőket delegálta a szovjet: Sneff József, Marvalics József, Wugrinecz Károly, Polai János, Posner Izidor, Tólosi Lajos, Brónyai Lajos, Dr. Elek Mór, Tóth György, Dr. Bartha József, Jancsecz Imre, Beck Soma, Zsuhár Gyula, Balázs Ernő, Földes Miklós, Baron Ferenc, Bárány Antal, Horváth János, Szenes Dezsőné, Virág János, ifj. Pländer Boldizsár, Dr. Viola Ignác, Komarszka Frigyes, András Lajos, Kovács Endre, Szedlmayer Ferenc, Pálfy Zsigmond, Rozsonics Erzsébet, Ország György és Flumbort Muczer György elvtársakat.

A választások megejtésével Földes Miklós elvtárs a járási tanács tagjait külön is felkérte, magyarázzák meg teljes egyszerűséggel a falvak lakóinak, hogy minden talpalattnyi föld meg-

munkáján a proletárság érdeke. Ne kelljen majd végrehajtani azt a készülő rendeletet, melynek értelmében elveszik a földet attól, aki paragon hagyja. Ilyenek ne legyenek.

Sneff elvtárs újabb lelkes beszéde után Néma József elvtárs a zsirosztás nehézsége miatt interpellált. A Direktórium megnyugtató válaszát a szovjet tudomásul vette és Brónyai Lajos elvtárs pol. megbízott az ülést bezárta.

Ma délelőtt már a járási Tanács is ülést tartott Nagykanizsa 30 delegáltjával és megválasztották a 15 tagú járási intézőbizottságot.

HIREK.

— **A visszatért fiatal foglyokhoz.** A magyar hadügyi népbizottság 7358/eln. 6. 1919. számú rendelete kapcsán a volt hadseregben fényleges katonai szolgálatra eddig kötelezett 1896, 1897. és 1898. születésű évfolyambeli, hadifogságból visszatérő egyének a vörös hadseregbe való belépésre felszólítandók, de erre nem kötelezendők. A leszerelési illetékre való jogosultság az eddig kiadott rendeletek értelmében érintetlen marad. Budapest, 1919. ápr. hó 9. Hadügyi népbizottság.

— **A forradalmi törvényszék ítélete.** Tegnap délután a nagykanizsai forradalmi törvényszék a Vörös Hadsereg három árulója felett ítélt, akik szolgálati utjukon Szepetneken lerészegedtek és a lakossággal erőszakoskodtak. Az ítélet mindhármukat kítaszította a Vörös Hadseregből s ezenfelül egyiküket Varga Jenőt egy évi, a másik kettőt: Orbán Józsefet és Kállai Lászlót 6-6 havi fogházra ítélte. Negyedik társuk is volt, Geigler József váci születésű vörös katona, aki azonban bűnéit még azzal is tetőzte, hogy megszökött s így nem volt eddig felelősségre vonható. Mára Geigerről az is kiderült, hogy itt elkövetett gyalázatát megelőzően már Pesten is összeütközésbe került a forradalmi törvényszékekkel, s Pestről is úgy szökött meg. Körözik.

— **Országos vásár Nagykanizsán.** Április hó 14-én az országos vásár ló és szarvasmarha felhajtással meg lesz tartva.

— **A házbizalmi férfiak és nők kötele-ségei.** A házbizalmi férfiaknak és nőknek óriási tömege jelent meg tegnap délután a városházán, hogy az előadást, melyet Adler Béla elvtárs kereskedelmi termelési biztos a házbizalmiak feladatairól és kötelességeiről volt elmondandó, meghallgassák. A megjelenteknek azonban csak egy csekély hányada fért be a városházi nagyterembe, s így az előadást meg sem tartották, hanem azt Adler elvtárs sajtó útján az alábbiakban hozza az érdekeltek tudomására:

A házbizalmiférfiak állítják ki az egyes cikkekre szóló utalványokat; kötelességük megvizsgálni, hogy az illető lakosnak a kért árucikkekre tényleg szüksége van-e. A bizalmiférfiak joga van a tényleg fennálló szükség-ről a lakásban meggyőződni. A rendelkezésre álló készletek csekélységére való tekintettel a bizalmiférfiak csak a legszükségesebb esetekben utaljanak ki árut. Luxuscikkekre utalványt nem kiállítani kell. Minden bizalmiférfi utalványkönyvet kap. A könyvben levő lapok leszakítható részét a bizalmiférfi kitöltve és aláírva a lakosnak adja át, aki az utalványt az élelmezési hivatalban elhelyezett kereskedelmi biztosság-nál láttatószerűen végeztet be. A betöltött könyvecské a keresk. biztosságnál le-adandó. — A bizalmiférfiak működését a direktórium esetenként kiküldöttek útján ellen-őrzi. — Az üzletekben a maximális cikkek ár-

jegyzéke ki van függesztve. A maximálisnál magasabb árat a kereskedők nem kérhetnek. Visszaélés esetén az illető kereskedőt a kereskedelmi biztosságnál fel kell jelenteni. A maximális árak áthágóit forradalmi törvényszék elé állítják.

— **Ingyen főzelék szegény proletároknak.** A Magyar Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársasága Nagykanizsán, Csengery-ut 6. szám alatti irodájánál, illetve élelmezési üzleténél a Direktórium jóváhagyásával szombaton, e hó 12-én reggel 8 órai kezdettel 600 szegény proletár család részére savanyított káposztát fog ingyen kiszolgáltatni. Az igény-jogosultak megfelelő edényt hozzanak magukkal. Az igényjogosultságot a Direktórium által kiküldendő bizottság fogja ellenőrizni. Esetleges visszaélések megbüntethetnek. Az illetékes adag megállapításához ajánlatos a közlelmezési beszerzési könyvecskét mindenkinek magával hozni.

— **A Kanizsa Tükre** ezentúl szombat helyett hétfőn a déli órákban jelenik meg.

— **Magánfogatok bemutatása.** A direktórium elrendelte, hogy a város területén lévő összes magánfogatok, nem véve ki az üzemek tulajdonában levő hintókat sem, holnap pénteken reggel jelenjenek meg a városház udvarán.

— **A kanizsai közalkalmazottak fogyasztási szövetkezete.** A helybelli tényleges és nyugdíjas közalkalmazottak „fogyasztási szövetkezetének” üzletrészt jegyző iveri a mai nappal az egyes hivatalok címére külön ki lettek bocsátva. Egy üzletrész után 50 korona és minden egyes rész után 2 kor. 40 fill. alapítási költség fizetendő be és pedig 7 kor. 40 f. az üzletrészek jegyzésekor, s a további 45 kor. az alakuló közgyűléstől számított 10 nap alatt. Az alakuló közgyűlés f. hó 16-án d. u. 3 órákor lesz a törvényszék földtárgyalási termében. Azok a hivatalok, amelyek jegyzési iveret tévedésből nem kaptak; pótlás végett forduljanak a mozgóposta főnökséghez (Pintér Nándor postatiszt). Ugyanott részvényjegyzések is elfogadhatnak.

— **Kovácsszén szükséglet bejelentése.** A direktórium felhívja mindazokat a kis és nagyüzemeket, melyeknek üzemük fenntartásához kovácsszénre van szükségük, hogy szükségletüket legkésőbb holnap, péntek délelőtt folyamán jelentsék be a direktórium I. ügyosztályában.

— **A szarvasmarhák fertőlenítése.** Elrendeljük, hogy minden szarvasmarha tulajdonos legelőre kijáró szarvasmarháiról esténként mikor a legelőre hazaérkeznek, a kullancsokat szedje le, mert ezen kullancsok idézik elő a szarvasmarhák vérvizelését, (vérhugyozást) amely nagyobb részt elhullással végződik. A kullancsokat mielőtt leszedik nyerscarból, terpentinnel vagy petróleummal kell meg a szarvasmarhákra bekenni, hogy elbóduljanak. Ezen védekezéssel 15-20 drb. szarvasmarhát lehet évenként az elhullástól megmenteni. Nagykanizsa, 1919. április 1-én. Direktórium.

Garamvölgyi és Szemere dohánynagyáruda Nagykanizsa

Ajánlunk legjobb minőségű szivarka hüvelyeket, szivarka papirokat, szivar és szivarka szopókákat, szivarka és dohánycáákat, — levélpapirokat, — képeslap ujdonságokat.

Pontos kiszolgálás! — Bélyegáruda!

— **Ifjúságok figyelmébe.** Vasárnap, 13-án délután 3 órákor gyűlést tartunk a Munkások nagytermében. Tárgy: Az iparos-lanulók fizetésrendezése. A tagok teljes számu megjelenését kéri a vezetőség.

Harmat Simon rőfös és női divatárú üzletét Bazár-udvarban a Délzalai Takarékosk fejjárata mellett megnyitotta.

Házmesteri állásra ajánkozik egy háromgyermekes hadiözvegy. Címe: Bratkovics Jánosné, Alsólendva.

Vároddamat

Sugár-ut 8. szám, Dr. Rottschild ügyvéd házába helyeztem át.

Baron Mici női szabó

URANIA Mozgóképpalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április hó 10. és 11-én.
Lóth Ilia és Peterdy Klára fellépte!

GÓG

társadalmi dráma 4 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-ór, vasár-és ünnepnap 3, fél 4 és fél 8 órákor.

Még néhány példány Franklin = közilexikon

3 tartós diszkótésben, 99 K bolti ártan.

Kapható:

Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében

Tekintve azon körülményt, hogy a „Pallas” lexikon elfogyott, s a Révai-féle még néhány év múlva lesz teljes, a Franklin lexikon nélkülözhetetlen.

VILÁG nagymozgószínház
Szarvas - szálloda.

1919. április 10., 11. és 12-én.

Második rész csak 3 napig lesz látható!

A SKORPIÓ II. rész.

Rejtelmes történet 5 nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órákor. Vasár-és ünnepnap 3, 5 és 7 órákor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Ivli előfizetés: Helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 11. péntek

82. szám.

A horvátok a szerbök ellen.

Bécs. A Neues Wiener Tagblattnak táviratozzák Luganóból: A zágrábi francia katonai misszió tiltakozó irást kapott a horvát parasztpárttól a szerbek horvátországi erőszakosságairól. A parasztpárt arra kéri a missziót, hogy juttassa el tiltakozását a párisi békekonferenciához, amelyről azt követelik, hogy Horvátország önálló maradjon és a szerbek azonnal hagyják el annak területét. Felsorolják a szerb katonáknak a horvátok ellen elkövetett kegyetlenkedéseit, független horvát parasztköztársaság kikiáltását követelik és külön horvát nemzetgyűlés összehívását.

Zágráb. Jugoszláviában oly komoly ellentétek vannak az egyes nemzetiségek között, hogy a kormány nem is gondolhat a bolsevizmus elleni fellépésre, anire a párisi konferenciától felszólítást kapott.

Az orosz szövetségesek letörték a reakcionáriusokat

Pétervár. Hivatalos. Az orosz szovjetköztársaságnak az elmúlt hónapban a reakció hatalmas offenzívájával kellett megmérkőznie, melyet minden oldalról, kívülről és belülről indítottak ellene. A szovjetköztársaság újból győztesen került ki és ismét bebizonyította szilárdságát, s az orosz nép rendíthetlen elhatározását, hogy minden fenyegető hatás ellen megvédi magát. A támadás terve félelmetes volt és Perm elfoglalásával kezdődött. Azzal egyidejűleg, hogy Kolcsak összeszedve minden erejét keletről készült hatalmas csapásra, nyugatról Foch utmutatására a német, finn, lett és eszt fehér-gárdák rohanták meg a szovjetköztársaságot. Ugyanekkor Varsóból Noulens vezetésével hatalmas ellenforradalmi mozgalom indult meg, a frontmögötti falvakban és a Volga mentén egyre terjedő oknélküli zavargások törtek ki. Az összeesküvések mindnagyobb méreteket öltöttek, míg nem napfényre kerültek és szálaik elvezettek Janin tábornokhoz Omszkba, Niesel tábornokhoz Varsóba, Berthelothoz, Anselmhez és Franchet d'Esperayhez Jassyba. Az orosz nép győzedelmeskedett, a forradalom összeomlott és a félrevezetett munkások és parasztok megújult ragaszkodással tértek vissza a szovjetköztársasághoz.

A bolsevizmus útja.

Lugano. Olaszországban megalakultak a munkástanácsok. Milanóban már a proletárság kezében van a hatalom, Rómában a bolsevista-kommunisták isen dolgoznak. Rómában a közérdeklődésű cikkekben mutatkozó nagy tény nagy összeomlásra vezethet. A

lakósságnak halálbüntetés terhe mellett tilos a fegyverviselés, ellenben a királyi család állig fegyverkezik. A királyi palota őrségét francia katonák adják, s az őrséget megkettőzték. Egyik olasz kikötőben fűtött hajó várja a királyt szökésre készen.

Berlin. A birodalmi munkaügyi hivatal, a bankok vezetői és a banktisztviselők szakszervezetének képviselői között megindult egyeztető tárgyalások tegnap éjjel végleg megszakadtak. A berlini bankhivatalnokok ezért általános sztrájkra hívták fel berlini, hamburgi és lipcei kollégáikat.

Bukarest. A legutóbbi napokban itt sulyos zavargások törtek ki. A kivezényelt katonaság nem volt kapható arra, hogy a tüntetők ellen fellépjen. A forradalom kitörése minden pillanatban várható.

Uj bonyodalmak a békekonferencián.

Budapest. (Szikratávirat) A Newyork Times jelenti Párisból: A békekonferencia helyzete ujabban azzal komplikálódott, hogy Lloyd Georgehoz az angol alsóház 300 tagjának aláírásával sürgöny érkezett, melyben azt követelik, hogy a konferencia Németországtól Angliának teljes hadikárát követelje. Hir szerint Lloyd George hétfőn visszatér Londonba, hogy a képviselőkkel megbeszélje a helyzetet.

Nagykanizsa példája.

Eger. Eger város és vidékének proletársága mezőgazdasági szakosztályt létesített, mely elhatározta, hogy Kaposvár és Nagykanizsa szép példáját követve Eger vidéke is akciót indít a fővárosi proletárság éllemezésének feljavítására. Sőt már meg is kezdik a szállítást Szombaton 360 juhot és 15 ökröt indítanak utnak Budapest felé. Egyben a vidékről Egerbe is hoznak 150 juhot.

Repülők jelentkezzenek!

Budapest. A hadügyi népbiztosság rendeletben hívja fel a repülő szolgálatban kiképzett katonákat, hogy jelentkezzenek a Vörös Hadseregbe. Repülőket toborzó bizottságok működnek a budapestin kívül az albertfalvai, győri, kaposvári, szombathelyi, kecskeméti, békéscsabai és debreceni repülőtelepeken.

Kivégzett zendülő.

Sopron. Az innen Fülesre kiszállí forradalmi törvényszék golyó általi halálra ítélte Szedeniker Antal plébánost, ki Fülesen fegyveres csapatot vezetett a Vörös Hadsereg katonái ellen. Az ítélet kihirdetése után félórával végre is hajtották. A plébános 15 főcinkosát 1-6 évi fegyházra ítélték.

A nagykanizsai kereskedelmi biztos elrendelte, hogy az üzletek további intézkedésig zárva tartandók. Csak azok tartanak nyitva, melyek a leltározáskor is nyitva lehettek.

Miért nem állunk a területi integritás alapján?

A vámház az emberi és állampolgári jogok folytonos sérelme. Proudou.

Amikor Bresztlitovszkban Trockij az ablakán át beszélt a világ népeihez és Hoffmann tábornok kardjára csapva a legszegényteljesebb imperialista békét diktálta az első szovjetköztársaságnak, még az orosz kommunisták között is sokan akadtak, akik a megalázó béke aláírása ellen foglaltak állást. A bresztli béke feltételeiből világosan látszott a militarista Németországnak az a tendenciája, hogy a kommunista tanácsköztársaságot tulszorítsa a Narva folyón, izolálja saját ipari területeiről elvágja a tengertől és a hermetikusan elzárás módszerével a bols. vizmust Ázsia felé irányítsa. Maga Trockij is érezte ezeknek a feltételeknek a sulyosságát és nem akart viselni az ódiomot értük, — megszakította a tárgyalásokat. Ez aggodalmakkal szemben Lenin — ebben az esetben is az előrelátás csodálatos koncepciójával rámutatott arra, hogy tulajdonképpen mindegy, akármennyire szorítsa is hátra az imperialista örület az új világrend berendezkedésének első etapját, mindegy, hogy milyen nehézségek, éllemezési zavarok lesznek átmeneti következményei a világforgalomtól való elszigeteltségnek: a kommunista mintaállam bármily kis területen varázserővel ható példa lesz a világ proletárjai számára. Elfogadta Lenin tehát a békét és azokkal szemben, akik mégis ellenzték aláírását, ezt mondta: „Akármilyen gyalázatos is a béke, mégis biztosítja számunkra a léleketvétel lehetőségét. Ami most következik, az a fellélegzés korszaka”.

Az események igazolták Lenint. A bresztlitovszki békekötés megalázó feltételeket szabott a szovjetköztársaság számára, de az orosz proletáriátus hozzálátott ahhoz, hogy lerakja a kommunista társadalom alapköveit, hogy lélegzetet vegyen az imperializmus fojtogatása közben és példaadásának szüntelen agitációjával forradalmosítja a nyugat országainak dolgozó tömegét. A lenini koncepció világosan látta, hogy az imperializmus utoisó erőesítésével szemben az eszme hódító erejének győzedelmeskednie kell, mihelyt egyetlen olyan archimédesi pontja van a kommunizmusnak, amelyen berendezkedve a kapitalizmus korhadt világát kiemeiheti sarkából. Nem meglepő tehát senki számára tulajdonképpen, hogy a forradalmi kormányzótanács az antanttal szemben nem helyezkedett a területi integritás merev álláspontjára. A kommunista termelési rendben és gazdasági berendezésben teljesen eltész a határok jelentősége, mert nincs kapitalista érdek, amely előírná azt, hogy valamely ország termelési viszonyai miatt elzárkózzék egy másik országtól. A kapitalizmus minden országban harcban állt a másik ország kapitalizmusával, nagyobb hasznot és előnyöket akart magának kizsarolni s ezért szükség is volt arra, hogy vámsorompókat állítson fel, határokat jelöljön ki, amelyen belül a maga elnyomott tömegeit gazdaságilag szabadon

HIREK.

A 20-as vörös katonák tüntetése és követelése.

— Saját tudósítónktól. —

uzsorázhatja ki. A magyar agrárfeudalizmusnak nagy szüksége volt arra, hogy Szerbiával szemben csendőrel és fináncal elzárható vámsorompója legyen, mert a szerb disznó és marha szabadon jöhetett volna be az országba, itt olcsóbb lett volna az élelem és az agráriusok nem drágíthatták volna tetszésük szerint ezeket a legfontosabb élelmicikkeket. Az ipari burzsoáziának szüksége volt határookra és vámokra Ausztriával szemben, hogy annak olcsó iparcikkei ne jussanak el a magyar proletáriátushoz és Románia nyersterményeivel szemben is védekeznie kellett a magas árak fenntartásáért a remegő magyar kapitalizmusnak.

Mindezek a szempontok a kommunista társadalmi és gazdasági berendezkedésben természetesen hiányzanak. Az országhatárok jelenthetik az egynyelvű és egyfajú népek kulturális egységét, de megszűntek gazdasági egységek kifejezői lenni abban a percben, amikor az egész világ a kommunista termelési rend alapján egyetlen gazdasági egységbe oltad össze. Főleg az erdő, bányá, vasérc és földterületek integritását addig védeni, amíg a kapitalista kizsákmányolás megakadályozhatná azt, hogy az ezeknek hasznosítására fordított munka gyümölcse azt illesse meg, aki a munkát végzi. Amikor szabad proletárok föderalizációja a természetben úgy sem létező határvonalak kiküszöbölésével a szűk országkeretek helyébe a nagy kommunista gazdasági egységet ülteti, akkor a dolgozó tömegeknek egészen közömbös, hogy a nacionalizmus a múltban miként használta fel a területi integritás jelszavát. A területi integritás ideológiája helyett a proletár ideológia integritásán kell a hangsúlyt lenni.

Ha az adott katonai és hatalmi helyzet figyelembevételével területi koncessziókat is kénytelenek volnánk tenni, akkor is kezünkben marad az a fegyver, amely a hódítók minden reménységét pozdorjává fogja törni. Hiába kísérti meg az imperializmus utolsó erejével népeket és tömegeket a hódító szándéka szerint ide-odatologatni, kísérletének hajótörést kell szenvednie azon a megismerésen, hogy az emberek a nagyobb szociális nyomás vagy felszabadulás helyeire áramlanak át. Hiába jelöl az entente új határokat Magyarország fölött, szerbjei és románjai részére a től, szerb és román elnyomás területéről szükségképp az elnyomást nem ismerő Magyarországhoz fognak vonzódni mindaddig is, amíg a környező országokban is diadalmaskodik a forradalom ereje és megszünteti végkép azokat a mesterséges korlátokat, amelyeket a kapitalizmus állított az országok dolgozó népeinek összefogódzása és forradalmi akarata elé. Ha mi e pillanatban nem helyezkedünk a területi integritás álláspontjára, ez szükségszerűen azért történik, mert egyfelől teljes megnyugvással nézünk a körülöttünk élő népek és világ proletárjainak multhatatlanul elkövetkező forradalma elé, másfelől, mert nagyon jól tudjuk, hogy addig is, amíg ez bekövetkezik, a dunai államok között azon a Magyarországon lesz a súlypont, amely a tömegek számára legvonzóbb ideológiát, a kommunizmust képviseli.

Harmat Simon rófi és női divatárú üzletét Bazár-udvarban a Délzalai Takarékos feljárata mellett megnyitotta.

Házmesteri állásra ajánlkozik egy háromgyermekes hadiözvegy. Címe Bratkovics Jánosné, Alsólendva.

Impozáns tüntetést rendezett ma délelőtt a nagykanizsai vörös ezred. Ez egész ezred zárt sorokban felvonult a Marseillaise hangjai mellett a városház elé, hol egy küldöttség memorandumban nyújtotta át kívánságait a direktóriumnak. Mielőtt a bizottság a direktóriummal a követelések tárgyalásába kezdett volna *Sneff* József politikai megbízott elvtárs a városház erkélyéről beszédet tartott a felsorakozott vörös katonákhoz. Biztosította őket, hogy kívánságaik jó kezekbe kerülnek, várják be türelemmel az elintéztetést s ne üljenek fel izgatónak, kik abszurd kívánságok hangoztatásával csak az olyannyira szükséges egységet bontják meg. A katonaság a proletárdiktatura lelkes élettelésével katonai rendben vonult el.

A memorandum az alábbi kilenc pontot tartalmazza. *Követelik:*

1. Ad'ér Béla termelési biztos eltávolítását.
2. Az üzletek ipari árucikkei árának 50 százalékkal, az élelmiszerek árának pedig 25 százalékkal való leszállítását.
3. Négytagú termelési bizottság szervezését.
4. Az általános munkakényszer életbeléptetését, a munkakerülőknek karhatalommal való kényszerítését, s a munkanélküli segély beszüntetését.
5. A közfűdőknek hetenkint 3 délutánon a proletárgyermekek és 3 délutánon a vörös katonák rendelkezésére való bocsátását.
6. A lakásbizottság elsősorban a családok részére utaljon ki lakásokat és ezért a bizottságba két vörös katonát vonassék be mint bizalmiférfi.
7. A 20-as Vörös Ezred vezetésében szereplő budapesti fiatal, tapasztalatlan és megbízhatatlan egyének azonnal távolítsanak el és helyükbe komoly helybeli munkások rendeltessek ki.

8. A helybeli szovjet és a 20-as Vörös Ezred bizalmiférfi testülete nélkül az ezredhez ismeretlen parancsnokokat ne lehessen kinevezni.

9. A vörös katonák étkezési pénzét napi 5 koronáról 15 koronára emeljék fel és a zsoldot előre fizessék.

A direktórium az ezred elvonulása után nyomban tárgyalni kezdte a katonai megbízottakkal és a memorandum összes pontjait elfogadták, az első pontot azonban azzal a módosítással, hogy Ad'ér Béla termelési biztos megmarad a helyén, de melléje proletáriátusból négy tagú ellenőrző bizottságot osztanak be. A kanizsai munkakerülők ellen pedig sürgősen erélyes intézkedéseket fognak alkalmazni.

— **Fél vármegye Nagykanizsa alá van rendelve.** Mintegy két héttel ezelőtt az akkori Munkástanács ülésén hatalmas vihart, a szívek mélyéig ható elkeseredést okozott a régi vármegyei bagolyvárnak, Zalaegerszegnek az a csökönnyösködése, mellyel tehetetlensége dacára is, egy csak egypár nappal előbb megkötött egyezség megszegésével a saját impériumá alatt akarta tartani az egész Zalavármegyét. Azon a munkástanácsi ülésen — most már elárulhatjuk — a direktórium és az egész Munkástanács a helyénmaradását tette függővé attól, hogy legalább az egyezségben kijelölt meyerész a kanizsai direktórium hatáskörébe tartozék. A Zalai Hirlap olvasóközönsége előtt nem kell külön magyarázni, hogy ez az gyöntetű állásfoglalás *Nagykanizsa városának, a megyének, s a magyar proletárságnak az érdekében történt.* Csak a vasszervezetű nagykanizsai proletárság lehet hivatott arra, hogy a nagykanizsai, letenyei, pacasai, perlaei, csáktornyai, keszthelyi és alsólendvai járások centruma legyen, és ezzel párhuzamosan csak mi

tarthatunk igényt arra, hogy e területek fölszegei felett rendelkezünk. Zalaegerszeg régi urai preszlizskérdést csináltak az impériumból és a közérdeket majdnem kisiklatták. Tegnap este azonban a belügyi népbizottságtól megérkezett Nagykanizsára az alábbi távirat:

Direktórium Nagykanizsa.

A zalaegerszegi direktóriumnak a következő táviratot küldtük: Elrendeljük, hogy Nagykanizsa a hozzá beosztott hét járással külön megyei tanácsot, valamint önk is külön megyei tanácsot alakítsanak a Zalaegerszeghez beosztott öt járásból.

Landler Jenő s. k.

belügyi népbiztos.

Vágó Béla s. k.

belügyi népbiztos.

Ezzel érkezett Nagykanizsa oda, hogy csak néhány formalitás kell ahhoz, hogy a régi értelemben is „megyeszékhely” legyen. Nagykanizsa megyéje nemcsak a most hozzárendelt öt járásból fog állni, hanem Somogy megye egy részéből is, ahonnan Somogyzentmiklós, Sánc, Bagola stb. már a múltban is kérték, hogy egyelőre legalább élelmezési tekintetben Nagykanizsához csatolják őket. Rövid idő kérdése, hogy az a somogyi terület, mely földrajzi és gazdasági értelemben amúgy is Nagykanizsa Hinterlandja, közigazgatásilag is hozzánk tartozzék.

— **Nőgyógyászati osztály a kanizsai közpórházban.** A nagykanizsai direktórium kiváló szociális érzékről tanuskodó intézkedéseinek egyikével a városi közpórházban külön szülészeti és nőgyógyászati osztály felállítását rendelte el. Az új osztály a régi kórházi telek mögött pár évvel ezelőtt épült két hatalmas pavillon egyikében lesz. Tegnap megjelent a közpórház nőgyógyászati osztályának főorvosi állására szóló pályázati hirdetés, s annak már eredménye is mutatkozik, még pedig — véleményünk szerint, — végleges eredménye. A nőgyógyászati osztály főorvosi állásának első pályázója ugyanis dr. Balla János nagykanizsai orvos, aki a pályázati hirdetés feltételein jóval túlmenő garanciákkal rendelkezik ahhoz, hogy a biztos siker kilátásával pályázzon. Dr. Balla János, aki mint nőgyógyász-specialista ismeretes városszerte, hat évet töltött az európai híru magyar nőgyógyász, Tauter professzor oldalán, mint egyetemi tanársegéd, holott a pályázati hirdetés mindössze egy évi kórházi specialista gyakorlatot ír elő. A pályázat egyébként május elsején jár le, s a pályázatokat a nagykanizsai direktóriumhoz kell benyújtani.

— **A Magánalkalmazottak Szövetkezete** f. hó 14-én délután 4 órakor a Munkáspórhely helyiségében igazgatósági gyűlést tart, melyre az igazgatósági tagok pontos megjelenése kéretik.

— **A Magántisztviselők Szakszervezete** gyorsírási és könyvelési tanfolyamot nyit f. hó 15-ével. Beiratkozni lehet egész nap a Munkáspórhely helyiségében.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április hó 12. és 13-án.

A szegényfolt

Dráma az orosz forradalom idejéből négy nagy felvonásban.

Előadások Hétköznap 5 és 7-kor, vasár-ünnepnap 3, fél 4 és fél 8 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 12. szombat

83. szám.

Jugoszlávia szovjetköztársaság.

**Elkergették a Karagyorgyevics
dinasztiát. — A kanizsai direktó-
rium a Mura-frontra utazott.
— Nagykanizsára jönnek a
szerb proletártestvérek.**

Ma délelőtt 10 órakor a világhódító bolsevizmus újabb diadaláról szóló jelentést kapott a nagykanizsai direktorium. A jelentés Kaposvárról érkezett, s annak tartalma szerint Belgrádban kikiáltották egész Jugoszlávia területére a szovjetköztársaságot és a proletárdiktatúrát. Alig félórával később a Muravonáról is hasonló értesítést kapott a direktorium, mire ennek tagjai Sneff József és Brónyai Lajos politikai megbízott elvtársak elhatározták, hogy azonnal kiutaznak Murakereszturra s a szerb proletár-elvtársakat, akik már letették a fegyvert, mert nem ellenségek többé — meghívják Nagykanizsára, hogy együtt ünnepeljék a proletáriátus győnyörű ünnepét, mely a hódító kapitalizmus egyik védőbástyájának, a régi jugoszláv államnak összeomlása folytán ma reggel ránk köszöntött. Egyben elrendelte a direktorium a város utcáinak fellobogózását és értesítették a szerb proletártestvéreket érkezéséről az összes helybeli szakszervezeteket s felhívták ezeket, hogy a fogadtatásra minél számosabban vonuljanak ki. Ma délután 5 és 6 óra között jön a szerb proletártestvéreket hozó különvonat, melynek fogadására az állomáson megjelennek az összes szakszervezetek, s a 20-as vörösezred dízscsapata. Kirendelték azonkívül oda a kanizsai cigányzenekarok összes muzsikusa is.

Kaposvár. A kaposvári direktorium távirati rendeletére a somogyi demarkációs vonalról parlamenterek a következő proklamációt hozták a velük szemben állott szerbek tudomására:

„Szerb Testvérek! Hazátok felszabadult a rablótól, ütött a szabadság órája, szabadok vagytok! Belgrádban kikiáltották a proletárdiktatúrát, a királyt és a nagyurakat elzavarták. Nem állunk egymással szemben fegyverben. Francia katonatestvéreink segítettek Szerbia felszabadításában, e munkában mi magyarok is segédkeztünk. Hogy megünnepeljük e nagy napot, meghívunk benneteket Kaposvárra, hogy örömmünnepet üljünk. Tiszteletetekre angol, amerikai és francia delegátusok Kaposvárra jönnek. Siessetek, hogy holnap 13-án délután 4 órakor ott legyetek. Aki haza akar menni családjához, az akár Kaposvár, akár Pécs vagy Gyékényes felé hazamehet. Mindenkor kész segítség-tekre leszünk. Éljen a testvériség! Éljen a nemzetközi proletárruralom! A kaposvári direktorium.”

Ezzel egyidejűleg a kaposvári direktorium azt a parancsot adta a fronton álló vörös katonaságnak, hogy a helyén maradjon és tovább ne menjen.

A cseh bolsevizmus munkában.

Prága. A Cesko Slovo írja: Szerdán este Kladnóban a bolsevik vezérek, Muhna és Zapotki összehívták a bizalmiférfiakat és egy 12 tagú bizottságot alakítottak, hogy az legkésőbb május 1-ig megalkossa a munkástanácsok szervezési szabályait. A tanácsoknak közelességüké teszik, hogy a közigazgatást és az államhatalmat magukhoz ragadják. Aki akarataknak ellene szegül, azt minf közönséges gonoszlevőt, rablót és fosztogatót halállal büntessék. Délután a kommunisták a munkanélküliekkel ülést tartottak, melynek tárgya volt: a polgárság és az uzsorások harca a proletárság diktatúrája ellen.

Német-francia egyezés.

Newyork. Párisi szikratávirat jelenti, hogy a franciák elfogadták azt az egyezséget, hogy a Saar-völgy szénbányái 15 évig nekik szállítsanak s addig francia közigazgatás alatt marad a vidék. 15 év után pedig népszavazás dönti el a vidék hovatartozását. Ennek ellenében a franciák lemondtak a Rajna-kikötők semlegesítéséről.

Az újságírók -- proletárok.

Budapest. A szakszervezeti tanács legutóbbi ülésén elismerte az Újságírók Szakszervezetét és felvette a Tanács kötelékébe.

Páris jajveszékel.

Genf Párisban a hangulat rendkívül feszült. Teljesen tájékozatlanok, hogy mi történt a békekonferencián. Sejtik, hogy ott a legnagyobb egyenetlenség dul és félnek, hogy Wilson otthagya a konferenciát. A Matin feljajdul Odessza elestén és ekeseredetten írja, hogy a konferencia öt hónap alatt egyetlen problémát sem oldott meg. A Temps beismeri, hogy a budapesti és müncheni forradalomnak a legsúlyosabb következményei lehetnek. Az imperialista lapok meg Wilsont támadják. Clemenceau a munkástantetések hatása alatt benyújtja a 8 órás munka törvényjavaslatát, de ez már elkéselt. Cachin odadörgi lapjában: **„Ütött a mély szociális átalakulás órája. A népek maguknak akarnak dolgozni. És nincs erő, mely megakadályozhatná, hogy céljukat elérjék.”**

Bevonják a 25 és 200 koronásokat

Bécs. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa elhatározta, hogy április 30-án tul nem adnak ki 25 és 200 koronás bankjegyet és bevonják a forgalomba levőket is.

Beszüntették Nagykanizsán a vásárlási utalványok kiadatását.

Bajok a házbizalmiakkal. — A falusiak ostroma az üzletek ellen. — Leszállítják az árakat.

Tegnap délután a nagykanizsai kereskedelmi termelési biztosság beszüntette a házbizalmiak által kiállított vásárlási utalványok láttamozását, s ezzel a pár nappal ezelőtt megnyitott üzletek ismét ugyszólván teljesen szünetelni kénytelenek. A nem várt intézkedésnek igen mélyreható okai vannak. Elsősorban is az, hogy a házbizalmiak közül igen számosan nagyon laza lelkiismerettel fogták fel megbízatásukat és derűre-borúra állították ki az utalványokat, úgy hogy az első két nap megállapításai szerint sokkal nagyobb számban kapott a korlátolt mennyiségű árucikkekkel a jól szituált kanizsai burzsoasztály, mint a mindenéből kifogyott proletártársadalom. A másik ok az volt, hogy a környék földműves népe, mely szintén ott tart, hogy nem tudja már mit csináljon a pénzével, a tegnapi hetivásári napon egy tömegesen rohanta meg az otthonról hozott utalványokkal a kanizsai üzleteket, hogy egész szembeszökövé vált az a veszély, hogy rövidesen a falusi parasztság még azt a portékát is széjjelhorolja a kanizsai üzletekből, amit ott az iparcikkekre éhes burzsoázia még meghagyna. Mindezen tapasztalatok tetejébe jött tegnap déiben a kanizsai Vörös Ezred fegyveres tüntető felvonulása, mely alkalommal a vörös katonák ultimátumban többek között az iparcikkek árának 50 százalékkal (vagyis felére) való leszállítását követelték.

A direktorium mindezekre való tekintettel tegnap beszüntette a vásárlási utalványok szignálását, s ezzel a vásárlás lehetőségét. Hogy ez az újabb szünet meddig tart, az még bizonytalan. A direktorium ugyanis azzal a tervvel foglalkozik, hogy lehető pontossággal megállapítja a kanizsai proletáriátus szükségletét, azt összehasonlítja a Nagykanizsán leltározott közszükségleti cikkek statisztikájával és megállapítja, hogy mennyi a nélkülözhető fölösleg, s csak ezt bocsátja a városi burzsoázia és a falusi nép rendelkezésére, míg a többi kizárólag a kanizsai proletárság részére tartja fenn. Értesülésünk szerint alapos revízió alá veszik a házbizalmiak tarka listáját is, s ott, ahol a proletárszemponok szerint szüksége látszik, egyes házak lakóit felhívják más, megfelelőbb házbizalmi férfi vagy nő választására. Intézkedés történt azonkívül az iparcikkek árának újabb, az eddigieknél lényegesen alacsonyabban való maximálásra nézve és a direktorium evégből táviratilag fordult az illetékes kormányzati szervhez.

Természetesen azonban a továbbra is nyílt tartott üzletekben minden korlátozás nélkül lehet eladni azokat az árucikkeket, amelyekhez a kormányrendelet szerint nem kell vásárlási engedély. E cikkek a következők:

Papír- és félpapírszövetek és ezekből készült ruházati cikkek, női és férfi kalapok és sapkák, keztü, gallér, kézelő, nyakkendő, harisnyatartó, nadrágtartó, csipke, szalag és fátyol, továbbá mindennemű élelmicikkek, gyógyszerek, droguaaruk és diszjúaruk, játékok stb.

HIREK.

Rendelet.

A Forradalmi Kormányzótanács XI. sz. rendelete folytán a proletárállamban csak azoknak van joguk élni, akik dolgoznak, miért is elrendeljük, hogy minden egészséges munkabíró férfi 18-tól 50 éves korig tartozik munkát végezni. MUNKÁTLANKAT TÖBBÉ NEM TÜRÜNK.

Azok, akik nem tudják igazolni, hogy a proletárállam érdekében hasznos munkát végeznek, karhatalommal lesznek munkára kényszerítve.

Nagykanizsán, 1919. évi április hó 11-én.
DIREKTÓRIUM

— **Prikler Gyula anyakönyvvezető.** Budapestről táviratozza tudósítónk: A belügyi népbiztos a nagykanizsai anyakönyvi kerületbe Prikler Gyulát állami anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki és megbizta, hogy a házasságkötéseknél polgári tisztviselőként szerepeljen és a házassági anyakönyvet vezesse. Prikler elvtárs a leszerelés óta a városi iktatót vezette.

— **Husvétli sportünnepély Nagykanizsán.** A sok szigorú parancsot, felhívást hirdető plakátok között ma egy régen nem látott kellemes ismerősre is bukkantunk a hosszú háború után. A Nagykanizsai Torna Egylet jelenti be a sport barátainak, hogy folyó hó 21-én husvét hétfőn délután a Katona-réten tíz programszámból álló atletikai propaganda-mérkőzést és utána a Zákányi Vasutascsapattal bemutató focimérkőzést rendez. A verseny célja a városunkban eddig mostoha-gyermekként kezelt sportéletet fellendíteni, tömegsportot nevelni. E tekintetben nagyon sokat kell még tanulnunk pl. Kaposvártól és Szombathelytől, ahol a város által létesített gyönyörű pályákon 3-4 egyesület is dolgozik. Az atletikai versenyszámokra nevezni lehet Singer Sándornál (a Gazdasági takarékpénztárban) és az egyesület keddi és péntek esti gyakorló óráin, a Polgári Iskola tornatermében. 1919 április hó 18-ig. Nevezési díj, tekintve a propaganda célt, nincsen. A győztes és a helyezettek éremdíjazásban részesülnek. Itt említjük meg, hogy az egyesület vasárnap délután 5 órakor a Katona réten ösztérninget tart.

— **Nagykanizsa fürdőket épített.** Azok a kulturális és jóléti problémák, amelyeket az elmúlt kapitalista rend hatóságai és testületei évtizedes tanácskozás, vitaalkotás és tervezgetés után sem tudtak nyélbekeríteni, most a proletárság akaratából és erejéből egy kettőre megoldódnak. Tegnap a nagykanizsai nőgyógyászati kórház megteremtéséről tehetünk jelentést, ma egy másik régi hiányosság pótlásáról tudósíthatunk: Nagykanizsa proletársága elhatározta, hogy két fürdőt épített. A Zöldfakert telkét szemelték ki arra a célra, hogy ott egy hatalmas gőz- és kádfürdőt emeljenek téli uszodával. Ezenkívül megépítetik a Principális-csatorna mentén azt a nyári fürdőt, amelynek gondolata bár ott volt mindenki vágyai között, de hivatalos tárgyalás alá sosem került. A direktórium már utasított a mérnöki hivatalra, hogy a Zöldfa-telken és a Principális csatorna-partján sürgősen tartsa meg a helyszíni szemlét és készítse el a fürdők terveit. Amint a tervek elkészülnek, nyomban megkezdik az építkezést, s így remélhető, hogy a nyári-fürdőt már az idén át is adhatják a használatnak.

— **A tegnapi tüntetéshez.** A 20-as vörösezred tegnapi tüntetése alkalmával a direktóriumnak átnyújtott memorandum elintézéséről szóló tudósításunknak egyik részlete helyesbítésre szorul. A direktórium ugyanis nem Adler Béla termelési-biztos elvtárs ellenőrzésére, hanem a házbizalmiak utalványainak felülvizsgálására rendelt ki négy ellenőrzőt és podig a katonaság részéről kettőt és a szervezőit munkásság részéről kettőt.

— **A nagykanizsai magánfogatok a közszolgálatában.** Tegnap az összes nagykanizsai magánfogatókat bemutatták a városház udvarán. Szakértői és állatorvosi vizsgálat megállapította, hogy az összes kocsik és lovak jó állapotban vannak. Ezért valamennyi magánfogatót igénybevétele jelölték ki. A fogatótulajdonosok gondoskodnak a lovak ellátásáról és tartoznak a fogatókat a Direktórium rendeletére és az általa megjelölt közcélokra bármikor rendelkezésre bocsájtani. Nehogy azonban az összes fogatóknak állandó permanenciában kelljen állni, rövidesen megállapítják a melyik inspekciós kocsikat kell készen tartani s a többiek a tulajdonos magáncéljaira használhatók.

— **A szabómesterek szakcsoportja** f. hó 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor taggyűlést tart, melyre úgy a férfiszabó — mint a nőszabómestereket ezúton hívja meg a vezetőség.

— **A nagykanizsai szociálista párt tagdíjait** a szabómester-elvtársak Kaufmann Mór elvtárs főúti üzlethelyiségében szíveskedjenek lefizetni. Ugyanott vehetik át tagsági könyveiket is.

— **A Piros bugyelláris szereplőinek** tiszteletére a vigalmi rendezőség holnap vasárnap 1/2-4 órakor a Szarvas-szálló táncbucskájában táncos teadélután rendez, melyre a tánc kedvelő közönséget ezennel meghívja.

— **Meghívó.** A nagykanizsai Első Temetkezési Egylet f. évi április hó 13-án délután 1/2-5 órakor a Fő ut 24. szám 1. emeleti egyeleti helyiségében (Badacsony-féle vendéglő) közgyűlést tart, melyre az egyeleti tagokat tisztelettel meghívja. Tárgy: az alapszabályok módosítása, a temetkezési járulék felemelése. — *Az elnökség.*

— **Táncestély.** A Magántisztviselők és Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete ma szombaton este 6 órai kezdettel táncestélyt tart Sárközi Dezső zenekarával, a Szocialista Klub tánctermében.

— **Méhészek összejövetele.** Nagykanizsán és a gazdasági és forgalmi viszonyok folytán idelátkozó területen méhészkedő társaink óhajának engedve, felkérem az érdeklődőket, hogy az okszerű méhészkedés gyakorlása, ismertetése és terjesztése, valamint ezen cél elérésére szolgáló eszközök és módok megbeszélése végett f. hó 21-én (husvét hétfőn) Nagykanizsán, Zrínyi-ut 2. szám alatt levő irodahelyiségben megjelenni szíveskedjenek. Méhésztársi üdvözlettel: *dr. Hoch Oszkár.*

— **Nincs többé törvénytelen gyermek.** A forradalmi kormányzótanács VII. számú rendelete tudvalevőleg kimondta, hogy a házasságon kívül született gyermekek jogai ugyanazok, mint a házasságból született gyermekekéi. A rendelet folytán a helybeli árvaszék teljes erejével dolgozik a házasságon kívül született gyermekek teljes egyenlőségének megvalósításáért. Az árvaszéki ügyek előadója felszólítja tehát a proletártestvéreket, hogy aki cselekedni akar házasságon kívül született gyermeke érdekében, menjen az árvaszékhez. Az árvaszék ezekben az ügyekben mindennap délelőtt 11-12 óra között a proletártestvérek

rendelkezésére áll, akiket kér, hogy okvetellenül jelentkezzenek, mert máskülönben a rendelet csak papíron marad.

Felhívás

a mezőgazdasági üzemek vezetőihez.

Hivatkozással a Földművelési Népbiztoság 2. F. N. számú rendeletére, felhívom a nagykanizsai, keszthelyi, pacsai, alsólendvai, csáktornyai letenyei, perlaki járások gazdasági biztosait, valamint ezen járások területén fekvő 100 magyar holdnál nagyobb gazdaságok felelős vezetőit, illetve — amennyiben a gazdaság még szocializálva nincs — azok tulajdonosait, hogy Nagykanizsán a városháza épületében levő hivatalos helyiségemben *folyó hó 16-án délután 3 órakor* személyesen jelentkezzenek.

Horváth Béla
megyei gazdasági biztos.

Házmesteri állásra ajánlkozik egy háromgyermekes hadiözvegy. Címe Bratkovics Jánosné, Alsólendva.

Varrodámat

Sugár-ut 8. szám, Dr. Rottschild ügyvéd házába helyeztem át.

Baron Micí női szabó

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április hó 12. és 13-án.

A szegényfolt

Dráma az orosz forradalom idejéből négy nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, vasár- és ünnepnap 3, fél 4 és fél 8 órakor.

VILÁG nagymozgósínház Szarvas - szálloda.

1919 április 13., 14. és 15-én.
Jókai Mór örökbecsű regénye a filmen!

Az aranyember

I. rész.
Jókai Mór regénye filmen 4 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképezési szaküzletében Nagykanizsán.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilvántartás és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 14. hétfő

84. szám.

Jugoszlávia forrong.

Zürich. Olasz forrásból Triestben át érkezett táviratok közlik, hogy Zágrábban és Horvátország más városában nagy zavargások voltak. A tömeg mindent a köztársaság mellett tüntet és fel van bűszülve a szerb uralom ellen. A zágrábi mozgalom vezéréi közül a szerbek sokat agyonlőttek s több neves horvát politikust foglyul ejtettek és Szerbiába hurcolták.

Bécs. Zürichből jelentik: A Schweizer Telegraf Information párisi diplomáciai körökből a szerb dolgokról a következőket jelenti: A mostani belgrádi kabinet pozíciója nagyon bizonytalan. Valószínű, hogy az egész kormány lemond. A súlyos helyzetből a régensherceg úgy próbál kivezető utat keresni, hogy négy miniszteri tárcát a szocialistáknak ajánlott fel.

Budapest. Ismeretes, hogy Szegeden és környékén nemcsak a szerbek, de a francia katonaság jelentékeny része is megtagadta az engedelmséget. Szeged városparancsnoka egy pompásan megszövegezett kiáltványt intézett a megszálló francia csapatokhoz, kiket felszólított, hogy térjenek vissza hazájukba és terjesszék a szent eszmét.

Németországban érik a helyzet

Berlin. A Vorwärts jelenti: Kommunista agitátorok Berlinben és egész Németországban általános sztrájkot készítettek elő, melyet a legközelebbi napokban szeretnének megkezdeni. A kommunistákat ugyanis kiábrándította a mostani tanácskongresszus és minden módon azon vannak, hogy május 1-re kihirdessék a proletárdiktatúrát.

Utcai harcok Düsseldorfban

Düsseldorf. Tegnap este egyes házakból és a háztetőkről több izben lőttek le az utcára, s a főpályaudvart is tűz alá vették a szomszéd kaszárnyákból. A lövések több embert megöltek, ketten súlyosan, egy ember pedig könnyen megsebesült. Az esti órákban és éjjel ismét harcok kezdődtek a kaormánycsapatok és a Spartakusok között, kik az Oberbrück városrészben elbarrikádozták magukat. Ma délelőtt 9 órakor heves tüzelés indult meg agyukkal és aknavetőikkel.

Kommunista-gyűlések Bécsben.

Bécs. Tegnap délelőtt a bécsi városi kommunista-párt a III. kerületi Dreheraalban és a Praterbell Busch-cirkuszban nagygyűléseket tartott, melyeken főleg rokkantak vettek részt, és jelen voltak magyar kiküldöttek is. A Busch-cirkuszban lefolyt gyűlésen a Volt Hadifoglyok Birodalmi Szövetségének elnöke kijelentette, hogy a népdörség, ha szükséges, a szövetség

tagjai által támasztott követelésekhez gépfegyverrel és lüzérséggel is segítséget fog adni.

Clemenceau titkolózik.

Genf. A francia kormány helyzete tegnap felette kritikusra vált egyrészt a békekonferencia késlekedése miatt, másrészt meg azért, mert Clemenceau a parlamentet bizonytalanságban hagyja. A kamara folyosóján pénteken izgatottan tárgyalták a helyzetet. Minden pártárnálhoz tartozó képviselők kifakadtak a kormány ellen. Nagyon komolyra vált a helyzet azzal, hogy Pteret volt igazságügyminiszter Clemenceauhoz levelei intézett, melyben sajnálatát fejezi ki affólott, hogy az országot, szánalomraméltó helyzete ellenére, a kormány bizonytalanságban hagyja. Clemenceau erre ridegen azt válaszolta, hogy ha a kamara nem ért egyet ezzel a hallgatással, bukassa őt meg. Ez a válasz még súlyosabbá tette az amugy is kritikus helyzetet.

Forradalmi ítéletek.

Szolnok. Jászárokszálláson a forradalmi törvényszék Gedey Lászlót, Obál Imrét és Borda Balázst golyó általi halálra ítélte. Az ítéletet nyomban végrehajtották.

Rúzkódik a békekonferencia

Rotterdam. Egy párisi távirat szerint Lloyd George titkára ma a következő kijelentést tette: A békekonferencián az összes kérdésekben megegyezés jött létre, kivéve a cseh-szlovák határok, a kártérítés és a lengyel határ kérdését. Három héten belül megérkeznek a német delegátusok Versaillesbe. A németek már nem tárgyalhatnak az egyes területi feltételekről, hanem változatlanul el kell azokat fogadniok. Elleresetben a szövetségesek a fegyverszüneti szerződést megszüntetnek fogják tekinteni.

Páris. (Szikratávirat) Lloyd George ma Párisból Londonba utazott, honnan csak a hét végén tér vissza. Holnap az alsóház ülésén nyilatkozni fog. Távolléte alatt Balfour helyettesíti.

Nem vonják be a 25 és 200 koronásokat.

Budapest. A pénzügyi népbiztosság közli: Ellenőrizhetetlen forrásból a lapokba is bejutott az a híresztelés, hogy a 25 és 200 koronás bankjegyek bevonásra kerülnek. A közönség téjékoztatására és megnyugtatóra kijelentik, hogy e bankjegyek bevonásáról szóló hír nem felel meg a valóságnak. Felelőtlen hír, melynek az a tendenciája, hogy oktalan nyugtalanságot idézzen elő a közönségben. A pénzügyi népbiztosság mindenkit int, óvakodjék e hír terjesztésétől, egyben figyelmeztet, hogy a 25 és 200 koronásokat mindenki köteles elfogadni.

Testvért öletett az alkohol.

Két kanizsai vörös-katona drámája.

— Saját tudósítónktól. —

Szombaton este 10 órakor a katonai lövöldé közelében Kellermann Mihály vörös-katona felszuronyozott szolgálati fegyverével részegen hasbaszurta az ugyancsak részeg testvéröccsét, Kellermann Lászlót vörös-katonát, aki sérülése következtében nyomban meghalt. A testvérgyilkos katona elfogatásakor fegyverrel védekezett és a keletkezett harc folyamán oly súlyos sebeket kapott, hogy kórházba kellett szállítani. Most élet-halál közt fekszik. A megrendítő alkohol-drámáról az alábbi részleteket jelenti tudósítónk:

Kellermann László pénteken jött haza pár nap szabadságra a demarkációs Mura-vonalról. Szombaton kilátogatott a lövöldébe az ott szolgáló teljesítő bátyjához. A két testvér mindig jóban volt egymással, most is vidáman élvezték a viszontlátást. Délután együtt kimentek homokkomáromi szállójukba, hogy az alkoholtilalom dacára is áldomással ünnepejjék meg a viszontlátást. Itt tökrészegre itták magukat és így tértek vissza este a lövöldébe. Mihály telefonálni akart, de nem kapott elég gyorsan kapcsolást, amire rémmód feldühödött, feltűzte a puskájára szuronyát, és kirohant azzal, hogy majd ő rendet teremt a telefonközpontban. László ezalatt már bandukolt is a város felé. Mihály mikor közeledett az előtte baktató alak felé, nem ismerte fel benne mindjárt az öccsét, és „állj, ki vagy?” kiáltással „kész”-be vágta a fegyvert. Vallomása szerint öccse sem ismerte meg őt, hanem nekirontott, egyenesen beleszaladt a szutyonyba, melytől hálálósan megsebesült.

Kellermann Mihály erre a borzalomra ugylátszik magához tért, visszarohant a lövöldébe és társait hívta öccsének segítségére. Majd mikor látta, hogy a segítség hasztalan, kérte a katonákat, tegyenek jelentést az esetről a kiskanizsai rendörség utján; addig ő örködik a hulla mellett.

A központi Vörös örségről a telefonjelentés folytán Pollermann János rendörkapitány és dr. Fodor Aladár tisziorvos kikocsiztak a színhelyre, megszemlélték a hullát, amely mellett azonban már nem örködött a testvér. Kellermann Mihály addigra már visszament a lövöldébe, magára zárta az ajtót és a legerélyesebb felszólításra sem nyitotta ki. Karhatalmat rendelték ki, melyre az ablakon keresztül rálőtt. Rövid harc fejlődött ki, melynek során Kellermann több golyótól életveszélyesen megsebesült. Beszállították a hadikórházba.

A két katona-testvér drámája szomorú igazlása annak, hogy a mai nehéz időkben mily szükséges az alkohol-tilalom, és mily szükséges volna annak még hatályosabb végrehajtása.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképezési szaküzletében Nagykanizsán.

HIREK.

— **Ma éjzaka 3 órakor kell az óramutatókat egy órával előreigazítani.**

— **Szovjetgyűlések.** A megyei tanács és a városi tanács 14-én délután 6 órakor a városháza nagytermében együttes ülést tart. Tárgy: A tanácsok országos gyűlése tagjainak megválasztása.

— **A demarkációs vonalról.** Amikor Budapesten október 31-én kitört az őszirózsás forradalom, a fronton álló katonaság Budapestről még aznap parancsot kapott, hogy tegye le a fegyvert. Mégis még november első napjaiban véres csaták folytak, a királyért harcolt még a magyar baka. Miért? Mert gaz osztrák generálisok visszafogták a magyar kormány parancsát, tovább öldököltették le a magyar bakát Habsburg Károly trónja védelmében.

Ugyanez most a helyzet Jugoszláviában. Belgrádban már a proletárdiktatura bontakozik, a szegedi demarkációs vonal már leszerelt, de a muraközi frontra még mindig nem érkezett el a belgrádi üzenet. Jugoszláv proletártestvéreink még őrt állnak a Mura tulsó partján, de nem arra figyelnek, mi történik ideát. Tudják már, hogy innen nem veszedelem les rájuk, de testvéri ölelés várja őket. Belgrád felé figyel tekiuteltük, várják, mikor érnek hozzájuk hivatalosan is a belgrádi üzenet szavai. Mikor látják be a cenzorok, hogy az ő kisdud játékkaikkal ellopott napjai a szabadságnak csak egy röpke pillanat a felszabadulás örökkévalóságához.

Addig is a legszörnyesebb érintkezés folyik a demarkációs vonalon álló őrségek közt, sőt a vonal egyes pontjain máris elunta a jugoszláv őrség a feszült várakozást és megindult visszafelé.

— **A megyei szovjet kanizsai tagjai.** A nagykanizsai Munkás-, Katona- és Paraszt-tanács szombat este tartott ülésében választotta meg a megyei tanácsba küldendő tagjait. A majdnem egyhangú választás eredményeként megyei szovjet-tagok lettek: Sneff József, Marvalics József, Szamuely Ottó, Vugrinecz Károly, Polai János, Posner Izidor, Popp Ernő, Tálosi Lajos, Balázs János, Rauch Ferenc, dr. Havas Hugó, Brónyai Lajos, Adler Béla, Földes Miklósné, Beck Soma, Földes Miklós, Tenner József, dr. Fodor Aladár, Szenes Dezsőné, ifj. Plander Boldizsár, László Vilmos, Kleinfeld Ignác, Kollarics Imre, Tálosi József, András Lajos, Dömös Gyula, Plander Boldizsár, Jaberics Lajos, Karczag Rezső, Tibolya József és Hoffer Karolin elvtársak.

— **Vörös május 1.** A szervezett munkásság nemzetközi ünnepe, a május elseje az ideére az egész magyarságnak is legnagyobb ünnepe lett. Az egész magyarság felismerte proletár voltát s az idei május 1. az egész dolgozó magyarság ünnepe lesz. Immár nemcsak felvonulások tüntetése az elnyomott munkásságnak az elnyomók ellen, de a felszabadulás örömtől pirosuló ünnepe. Keletről a ránköszöntött Hajnal, Nyugatról a kitörő forradalom lángja feslik vörösre az idei május elseje egét. A megvalósult akarások első májusi ünnepét soha nem látott lényességgel üli meg Nagykanizsa proletársága. A kanizsai szovjet intézőbizottsága elhatározta, hogy május elsején az egész napot betöltő ünnepséget rendez, mely úgy külsőségeivel, mint belső értékével örökké emlékezetessé tegye az első május 1-ét, amelyet nem készülségben leselkedő Manlicherek szuronyai, hanem a felszabadulás boldogsága tesz csillogóvá. A

szovjet intéző bizottsága az ünnepségek programjának megállapítását egy vezetőségre bízta, melynek tagjai Antal Jenő, Beck Soma, Brónyai Lajos, Döbcs István, dr. Fodor Aladár, Gürtler István, dr. Krátky István, Perger Róbert, Sassné Farkas Böske és Szűcs László elvtársak.

— **Házasság.** Schnitzer Géza és Gottlieb Teréz f. hó 13-án házasságot kötöttek. (Mindkét külön értesítés helyett).

— **Népgyűlések a környéken.** Vasárnap Földes Miklósné és Brónyai Lajos Pacsán, majd ugyanők és Mayerhoffer Franciska elvtárs Felsőrajkon népgyűlést tartottak. Mindkét községben a lakosság zöme résztvett a gyűlésen, úgy hogy az Pacsán több mint ezer, Felsőrajkon pedig mintegy 600 főnyi közönség jelenlétében folyt le. Elvtársaink nemcsak nagyszerű beszédekben magyarázták el a falvak lakosságának a jövőre rend előnyeit, de közvetlen fesztelen beszélgetésekben hozzáfértek a nép szívéhez, és sikeresen eloszlatták azokat az aggodalmakat, miket a falusiak lelkében a tudatlanság és rosszakaratu rágalmozók ébresztettek a Tanácsköztársaság iránt.

— **Vasárnapig kell beadni az ékszereket.** A direktórium figyelmezteti mindazokat, akiknek 2000 koronánál nagyobb értékű ékszerek vannak birtokukban, hogy azokat a vonatkozó kormányzótanácsai rendelet értelmében legkésőbb e hó 20-ig beszoalgtassák. Ezen terminus után megkezdődik az eltitkolt ékszerek után való nyomozás és házkutatás. Aki ékszerét a jelölt határnapig be nem mutatja, forradalmi törvényszék elé kerül.

— **Hajlékot a hajléktalan proletároknak!** Nagykanizsa proletárságának sok nehéz szenvedése között legsúlyosabb gondja a lakásnyomorúság. Kötelekre menne azoknak a romlásoknak vázolósa, miket a lakászsorsa a proletárság legértékesebb javaiban, erkölcsiben és egészségében véghezvitt. A lakászsorások és városházbéli kitarítottjaik lehetlenné tették, hogy Nagykanizsán elég lakás épüljön, mesterségesen akadályozták a közlekedés javulását is. Mindezt csak azért, hogy a lakászsorsa konjunkturája ne romoljon. Ezért lettek tömeglakások! Megannyi lészke a tuberkolózisnak és erkölcsi leromlásnak! Ezt kell most a lakásbizottságnak reparálnia, erélyes intézkedésekkel, melyek megszögdi forradalmi törvényszék elé kerülnek. Házigazda és lakó egyaránt kell, hogy támogassa munkánkat. Egyes házigazdák még mindig megkísérlik, hogy uzsoráskodjanak. De erre már nincs módjuk. *Május 1-től kezdődőleg a lakások árát 20 százalékkal le kell szállítani.* Aki e rendelkezésnek ellene szegül azt forradalmi törvényszék elé állítjuk. *Lakásbizottság. Polai s. k.*

— **A saját portáján is söpör a kanizsai rendőrség.** Kínos háziügye volt pénteken a kanizsai rendőrségnek. A multkoriban csempészekről elvettek többek közt 51 vég zefirt, melyet a bejelentő hivatalban, majd a bünjel kamrában helyeztek el. Pénteken át akarták adni a portékát elárusítás végett a magánalkalmazottak helyi csoportjának, s akkor megdöbbenve fedezték fel, hogy öt vég hiányzik. Kínos volt a helyzet. A bünjelkamrához csak a főkapitányság belső személyzete férhet hozzá, tehát a tolvajnak köztük kell lenni! A tisztviselők nyomban csoportokra oszlottak és házkutatást tartottak egymás lakásán. Persze semmi eredmény. Szombat reggel aztán Simán István rendőrségi hivataliszolga József-utli lakásán a szennyestáda mélyén Vajnovics Lajos polgári biztos rábukkant a hiányzó zefirből három majdnem teljes végre. Simánt erre a bizonyi-

tékra, bár tagadott, őrizelbe vették. Még mindig tagadja a lopást, de felajánlotta a teljes kár megtérítését. Folyik ellene az eljárás.

— **Lakáskeresők figyelmébe.** A lakásbizottság semmi fáradságtól vissza nem riadva dolgozik azon, hogy a jogosult igénylőknek lakást szerezzen. Kérem a lakáskeresőket, legyenek kis türelemmel, míg rövidesen elegendő lakás áll rendelkezésünkre. *Polai lakásügyi biztos.*

— **Vásári bünkrónika.** Poszovecz János kiskanizsai gazdát a marhavásártér közelében a régi recept szerint erszénydobálással ki akarta két fiatalember rabolni. Pénzéből az egyik, Lódi Ferenc már magához is vett 4600 koronát, de a gazda és felesége le tudták Lódit addig fogni, míg a közelben járőröző rendőrök segítségül érkeztek. Büntársát Patazi Andrást is sikerült elfogni. Mindkettő a budapesti 1. nemzetközi ezred méltatlan tagja. — Fuchs János szepelneki gazdát ma a Sirem és Klein-féle üzletben egy ismeretlen katonabarátságosan átölelte s egyben elemelte tőle 1448 korona pénzét. Mire Fuchs a meglepetéstől magához tért, a tettes eltűnt. Nyomozzák.

— **A Máthé-kabaré szombati estélyéről** a nap politikai eseményei elterelték a közönség figyelmét, vasárnap azonban zsufolásig megtelt a volt Polgári Egylet nagyterme. A hallgatóság várakozáson felüli műélvezetben részesült. Máthé Gyula és társulata a közóhajnak engedve, a gyéren látogatott szombati est pótlásául ma este, eredeti tervüktől ellérden, újra előadást tartanak.

— **Az Általános Fogyasztási Szövetkezet** értesíti tagjait, hogy az Első Magyar Általános Biztosító Társaság palotájában (Csengeri ut) fióközletet nyitott, hol a Csengeri, Teleki és a többi közelben lévő utcák lakói vásárlásaikat megkezdhetik. — Továbbá értesítjük tagjainkat, hogy a május havi cukor f. hó 15 től kezdve mindkét üzletben kivizslásra kerül. *Az igazgatóság.*

Felhívás

a mezőgazdasági üzemek vezetőihez.

Hivatkozással a Földművelési Népbizottság 2. F. N. számú rendeletére, felhívom a nagykanizsai, keszthelyi, pacasai, alsólendvai, csáktornyai letényei, perlaki járások gazdasági biztosait, valamint ezen járások területén fekvő 100 magyar holdnál nagyobb gazdaságok felelős vezetőit, illetve — amennyiben a gazdaság még szocializálva nincs — azok tulajdonosait, hogy Nagykanizsán a városháza épületében levő hivatalos helyiségben *folyó hó 16-án délután 3 órakor* személyesen jelentkezzenek.

Horváth Béla
megyei gazdasági biztos.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április hó 14. és 15-én.
Olga D. balleltáncosnő felléptével

**A táncosnő
kálváriája**

drama három nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, vasár- és
-ünnepnap 3, fél 4 és fél 8 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyílttér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 15. kedd

85. szám.

A francia munkásszövetség az Imperalizmus ellen.

Newyork. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata) A Daily Newsnek jelentik Párisból: Az általános munkásszövetség, melynek több mint kétmillió tagja van, Páris utcáin a következő kiáltványt ragasztotta ki:

1914. augusztus 19-től 1918. november 18-ig folyton azt mondták, hogy a béke önrendelkezési jogot fog hozni a népeknek, és az általános leszerelés meg fog történni, mert csak az teheti lehetővé a háborús adósságok likvidálását. Ezeket az ünnepélyesen tett ígéreteket ma megszegték. A diplomaták a népszövetség oly tervezetét ajánlják fel, mely nem azonos a nemzeteknek azzal a társaságával, melyet Wilson határozott meg 14 pontjában. A világ minden népe az igazságért szomjazva elfogadta a 14 pontot, s mi is magunkévá tesszük. A francia munkásszövetség, hiven ahhoz a felfogásához, hogy háborút kell viselni a háború ellen, fel-emelkedik a béke szabottáza ellen. A népeket nem lehet arra itélni, hogy mostani kinszenvedéseiktől kiszabadulva, ne legyen más céljuk, mint azoknak az adóknak a fizetése, melyek a hadügyi költségvetéshez szükségesek. Az általános munkásszövetség ezenkívül elítél minden blokádpolitikát, minden politikai kényszerítést vagy fegyveres beavatkozást.

Polgárháború Bajorországban.

(Bambergben székel az ellenkormány. — Münchenben heves utcai harcok dúlnak. — A tanácskormány csapatai fölénnyben vannak.)

Bécs. Berlinből jelentik a Neue Freie Pressenek: Münchenből kerüldőn érkezett jelentés szerint déltáiban tüntetések voltak a tanácskormány mellett. Nem igaz, hogy a tanácskormány összes tagjait letartóztatták. Hogy hol tartózkodtak néhány napig, azt senki sem tudja. Bizonyos, hogy a tanácskormány nem adta fel a játékot és bizik benne, hogy a helyőrségi csapatok ismét a kormány mellé állnak.

Berlin. Münchenből jelentik: Azok a csapatok, amelyek tegnap este lekötötték magukat a Hoffmann-kormánynak, nagyrészt ismét átpártoltak a Vörös Gárdához. Repülők hírvé hozzák Münchenből, hogy a főpályaudvar, a többi állomások és más középületek ismét a Spartakusok hatalmában vannak. A polgárság lefegyverzését szigorúan végrehajlják s a proletárság felfegyverzése gyorsan halad. A Hoffmann-kormány repülői rőpcédulákkal izgatják a népet, hogy fegyveresen álljon ellen a müncheni mozgalomnak. Arról nem lehet szó, hogy az országgyűlés Bambergben összeüljön, mert az államhivatalok nem költözködhettek át Münchenből.

Bécs. Bambergi távirat szerint oda a Hoffman-kormányhoz Münchenből jelentés jött, hogy a Spartakusok és a tanács hívei hevesen harcolnak, s az utcákon véres küzdelem folyik. A Spartakusok a főpályaudvar aknákkal ostromolják. Sikert is bevenniük, és más középületek is kezükre kerültek. A főposta, távirat és sok középület a hatalmukban van. — Közvetlen összeköttetést nem lehet kapni Münchennel. — Későbbi berlini táviratok hírülhosszák Münchenből, hogy vasárnap sűrű lövöldözés folyt, a főpályaudvar tele van puskalövésekkel. A Spartakusok teljesen urai a helyzetnek. Eddig 80 halott van. A Vörös Gárda 500—500 löny egységekre oszlik.

Augsburg. Münchenben dúl a polgári háború. Hétfőn éjjel a pályaudvar körül elkeveredett ütközet folyt a városőrség és a tanácsköztársaság csapatai közt. Az ütközetnek 60 súlyos sebesültje volt, kik közül sokan belehaltak sebeikbe.

Olaszország már nem számít a békekonferencián.

Newyork. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata) Véglegesen elhatározták, hogy Németország békemegbízottait április 25-re hívják meg. Wilson tegnap délelőtt és délután tanácskozott Orlandóval az olasz probléma felől, főleg az Adriakérdést illetően. Amerika szilárdan ragaszkodik ahhoz, hogy Fiume Joguszláviáé legyen, Olaszország pedig ezesetre azzal fenyegetőzik, hogy elhagyja a békekonferenciát és különbékét köt Ausztriával. Annyira kifejlődtek az események, hogy Olaszország visszavonulása ma már nem jelentene az antantnak kárt, míg két hét előtt ennek végzetes hatása lett volna.

A lapok bejelentése.

Budapest. A belügyi népbiztosság elrendelte, hogy az összes helyi, járási, megyei tanácsok területén megjelenő bármilyen napi-, hetilap, havi- és folyóirat, egyszóval minden időszakos sajtótermék kiadója a sajtótermék címét, szerkesztőjének nevet, munkatársainak névsorát, a szerkesztőség és kiadóhivatal pontos megjelölését 48 óra alatt a törvényes követelemények terhe mellett a Sajtótermékek Országos Tanácsával (Budapest, Markó-utca 25. IV. 445.) közölni köteles. Ugyanakkor a lap legutóbbi számának egy példányát is be kell küldeni.

5245/919. szám.

A régi gimnázium anyagainak értékesítése.

Akik a régi gimnázium anyagaitól venni akarnak, igényüket az „Építő munkügyi tanácsnál” (Sugár-ut 4. sz.) jelentsék be. — A kiutalt anyagok vételárát ugyanott kell lefizetni. Nagykanizsa, 1919. ápr. 15.

Székely

mérnök, a város megbízottja.

Nem fordult fel a világ,

nem igaz, hogy most, aki eddig alul volt, az felül van s aki felül volt, az alul van. Még senkit, aki szerencsétlenségére papolában született, nem dugtak be cigányputriba, és senkit, aki eddig koldulva kopogta végig az ajtókat, nem tettek meg birodalmi kancellárnak. Ilyen helyzeteket csak a vigjátékirók produkálnak.

Ami pedig mert itt körülöttünk lefolyik az nem komédia. A proletárságnak sem ideje, sem kedve ahhoz, hogy haszontalan tréfákat üzzön. És sokkal is jobban ismeri s mult hibáit és ezek orvosszereit, semhogy úgy akarná az átkos multat megjavítani, hogy eztán mindent pont fordítva rendez, mint ahogy eddig volt. Nem az az elv, hogy aki eddig henyélt és uraskodott, az most dolgozzék és szárazkenyeret egyék, az ellenben, aki eddig robotolt és koplalt, az eztán pihenjen és lakmározék. Így megint csak nem lenne jól berendezve a világ. Mert az eddig dolgozók fennakadás nélkül ellátnák ugyan a henyélők multbeli teendőit, de a herék nem tudnák elvégezni mindazt, mit eddig a munkáskezek és agyak produkáltak.

Az új rend gazdasági elve az, hogy mindenki produkálja azt, amit legjobb képességei és a társadalom szükségletei alapján el lehet tőle várni, ennek ellenében kijár neki annyi, amennyi az egész társadalom termelvényeiből egy emberre jut. Aki nem végzi el a tőle megkívánható munkát, az szabottal, tehát büntetendő, aki pedig többet igényel és vesz is el, mint ami neki megjár, az tolvaja a többi embernek, tehát ezért büntetendő.

Amíg pontosan meg lehet állapítani, hogy mennyi a szükséglet, mennyi tehát az egyesek teendője, és hogy mennyi a produktum, tehát mennyi az egyes ember jogos fejqótája: addig még sok mindent kell megkísérletezni. Egy azonban feltétlen bizonyos. Az, hogy senkisésem élhet meg munka nélkül és senkisésem daskálhat azokban a javakban, miknek más ezer meg ezer ember a színét sem láthatja. Bizonyos még az is, hogy senkisésem jogosult önmaga elbírálni, mennyi az ő dolgoznivalója és mennyi a jussa. Ez a jog minden körülmények között a társadalom bizalmasa a letéteményeseit illeti meg.

A társadalomé minden jog. Az embernek csak az életéhez való joga van meg, az is csak addig, amíg a társadalom érdekeit nem veszélyezteti. És ha a saját maga dolgaiban nem rendelkezhetik az egyén, még kevésbé rendelkezhetik a máséban, Aki a más dolgaiba beie akar avatkozni, az társadalomellenes, antiszociális ember.

Azok, akik mindezeknek az igazságoknak az ellenkezőjét vallják, azt, hogy az embernek annyi joga van, amennyit meg tud valósítani, és nem ismernek el maguk fölött semmi hatalmat, sem államot, sem társadalmat: azok eszménye az állapot, ahol nincsenek szabályok, rendeletek, törvények, ahol mindenki addig nyulhat bele másnak az életébe is, amíg végre egy másik az ő életét meg nem akasztja. Örökös harc: *mindenki harca mindenki ellen.*

Ez volt az emberiség életének az első formája. Innen fejlődött és fejlődik az emberiség tovább, egészen a tökéletességig. De a fejlődés csuca nem lehet az a zűrzavar, amelyből az egész fejlődés kiindult. Rézkarc.

HIREK.

— **Havas Hugó elvtársunk a belügyi népbiztosság tagja.** A belügyi népbiztos Havas Hugó elvtársunkat berendelte a belügyi népbiztossághoz szolgálattelétre Havas Hugóra, — ki, bárhova állította is őt a múltban a kapitalista rend, mindig meggyőződéses társunk volt az elvekben, — nagy munkakör vár a népbiztosságnál. Helyettese lesz Landler Jenő elvtársnak s átszervezője az egész népbiztossági ügykezelésnek. Havas elvtárs távozásával nagy személyi veszteség éri a kanizsai pártot, de viszont erős kapocs lesz ő a népbiztosság és a kanizsai tanács között.

— **A városl és megyei szovjet együttes gyűlése.** A nagykanizsai városi és megyei Munkás-, Katona- és Paraszttanácsok tegnapi együttes ülésükben az országos tanácskongresszus tagjaivá gondos mérlegelés után Snell József, Wugrinecz Károly, Marvalics József, Fodor Imre, Reiter Ernő, Havas Hugó és Tamási Károly, póltagokul pedig Polai János, Bon József és Keglevich István elvtársakat delegálta. A megyei direktóriumba újra megválasztottak az eddigi direktorium tagjai: Snell József és Brónyai Lajos elvtársak, a Budapestre a Délvasut személyzeti ügyeinek vezetésére kinevezett Bárány József elvtárs helyére pedig Tálosi Lajos elvtárs. A megyei intézőbizottság tagjai lettek: Snell József, Marvalics József, Wugrinecz Károly, Polai János, Tálosi Lajos, Piánder Boldizsár, Brónyai Lajos, Földes Miklósné, Földes Miklós, Dr. Fodor Aladár, András Lajos, Jaberics Lajos, Dr. Elek Mór, Dávid István, Pal Sándor, Vajda Lajos, Fehér Sándor, Kawrin József, Novák Ferenc, Bezeredy Ferenc, Lendi Ferenc és Keglevics István elvtársak. — A választások megejtése után Snell József elvtárs beszéddel fordult a szovjethez. Rámutatott arra, hogy most már a helyi képviseleteknek nem lehet feladata a helyi érdekek kiforszírozása más érdekek rovására. A kollektív rend ahogyan nem ismeri egyes emberek, egyes osztályok előnyben részesítését, azonképen egyes vidékeket sem részesíthet kiváltságokban. De viszont arról is biztosak lehetnek így a helyi képviseletek, hogy joghátrányban sem lesz része egy vidéknek sem. Zajos éljenzés fogadta a beszédet.

— **Szociálista nőgyűlés.** A Szociálista Nők Szabadszervezete vasárnap délután nagy nőközönséggel gyűlést tartott az arénában. Dr. Szabó Mihály elvtárs kitűnően felépített előadásban jellemezte a nő helyzetét a társadalomban és ismertette jövő kilátásait. Nagy tetszéssel fogadott előadása után Szigeti Lajosné elvtárs erős színekkel ecsetelte a dolgozó asszony nyomoruságos helyzetét a kapitalista múltban. Pollák Lajos elvtárs rámutatott a kőszai rémhírek romboló hatására és kérte az elvtársakat, hogy a rémhirgyártókkal szemben könyörtelenek legyenek. Fejtegetései mindenkint meggyőztek. A gyűlést Szenes Dezsőné elvtárs buzdító szavai fejezték be.

— **A szocializált üzletek** volt főnökei és ezek ellenőrző munkástanácsainak tagjai f. hó 15. este 7 órakor jelenjenek meg a Nagykanizsai Takarékszövetkezet helyiségében, ahol a szocializáló népbiztos politikai megbízottja értekezletet tart a termelés folytatásának lehetőségéről. *Termelési biztos.*

— **Táncestély.** A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak f. hó 16-án este 6 órai kezdettel táncmulatságot rendeznek Sárközi Dezső zenekarával a volt Kaszinó dísztermében.

— **Villamos helyett autóbust!** Most, hogy a kapitalizmus nyújtotta kiváltságok megszűntek, vége a vasuti privilégiumoknak is. Ezzel a kanizsai villamos közuti vasut megépítésének a monopóluma is kiesett az előmunkálati jogos vállalkozó kezéből. Nagykanizsa város proletársága, ha szükségesnek tartja, megépítheti mármaga a villamos vasutat. Határozottan szükséges, hogy valami gyors, olcsó és alkalmas eszköz összeköttetést létesítsen Nagykanizsa szétszórt proletárlakásai és az üzemhelyek között. De az már kérdés, hogy a közuti villamos vasut lenne-e ez? Aligha! A villamos vasut alapépítményei, vonallefektetése, vezetékhálózata milliók befektetését igényli, és még a legnagyobb bőkezűség mellett is csak félmegoldást kapnánk, mert alig van utcánk, amely a duplavágányt elbírná. A mi szűk utcáinkon csak egyvágányos villamost lehetne építeni, amelynek kiterőnél az egymással szembe jövő kocsiknak negyedórát kellene várakozni az ellenkocsira. Az előbb említett milliós befektetések s ez a forgalmi nehézség eltűnnének, ha a nagykanizsai közuti forgalmat nem villamosvasutal, hanem társas autókkal bonyolítanók le. Egy egy autóbusz beszerzési ára aligha sokkal nagyobb a villamosvasuti motoroskocsinál, üzemköltsége nem több, és nem lévén mozgása utvonálhoz, sinékhez kötve, a legszűkebb utcán is a legnagyobb forgalmat is lebonyolíthatjuk vele. 14—15 lágas autóbusz az egész város közuti forgalmát olyan könnyedén ellátná, hogy a kocsipark kibővítése hosszú esztendőig nem lenne szükséges. Sokkal hamarabb meg is valósítható az autóbuzsközlekedés, mint a villamos. Amint a határok felnyílnak és a termelés megindul, könnyen lehet autókat kapni, melyek a megérkezésük utáni napon már be is állíthatók a forgalomba, míg a villamos vasut megépítése a nagykanizsai uttestek állapota mellett hosszú-hosszu hónapokat venne igénybe. (R—c)

— **Felhívás!** Felhívjuk mindazokat a szakszervezeteket és csoportokat, akik a mostani ruhaelosztásban nem részesültek, a tagok számáról pontos névjegyzéket terjesszenek be, amennyiben a pár nap alatt kiosztásra kerülő ruhamennyiségből ők részesülnek elsősorban. *A párttitkárság.*

— **Elgázolás** Ma délelőtt a sörgyári vasuti vágány és a Szentmiklósi ut keresztezésénél egy vasuti mozdony elgázolta Kálovics János kiskanizsai földművest. A szerencsétlen egyik lábát teljesen levágták a mozdony kerekei, s a másik lábát is csak néhány bőrcsik tartja. Életveszélyes sebesülésével beszállították a kózkórházba. A vizsgálat megindult annak kiderítésére, kit terhel felelőség a szerencsétlenségért.

— **Felhívás a kereskedőkhöz.** A nagykanizsai kereskedők szervezetének tagjai, akik tagsági könyvecskéiket már befizették és akik még beiratkozni óhajtanak, könyveik átvételére és beiratkozás céljából e hó 16-án délelőtt 10—12 óráig a Szocialista Klub (volt Casino) nagytermében okvetlen jelenjenek meg. *A vezetőség.*

— **A nagykanizsai üzletek kinyitása.** Mindaddig, amíg pontos képet nem lehet megalkotni arról, hogy a nagykanizsai üzletek árukészlete milyen mértékben fedezi a szükségletet, nem lehet kinyitani az összes üzleteket, nehogy a készletek pár nap alatt elfogyjanak. Viszont, hogy mégis eszközölni lehessen a sürgős bevásárlásokat, naponta néhány üzlet nyitva lesz. Ezekben a közszükségleti cikkek utalvány alapján szolgálhatók

ki a boltban kifüggesztendő hivatalos árjegyzék szerint, mely a múltkorai árjegyzékhez képest 50% olcsóbbodást mutat. — Nem közszükségleti cikkeket pedig szabadon árúsihatnak. *Szerdán* nyitva lesznek a Kisfaludi és Krausz, Kirschner Mór, Barta Miksa, Kohn L. Lajos és Grünberger Sándor léle üzletek és a vaskereskedések.

Felhívás

a mezőgazdasági üzemek vezetőihez.

Hivatkozással a Földművelési Népbiztosság 2 F. N. számú rendeletére, felhívom a nagykanizsai, keszthelyi, pacsai, alsólendvai, csáktornyai letenei, perlaki járások gazdasági biztosait, valamint ezen járások területén fekvő 100 magyar holdnál nagyobb gazdaságok felelős vezetőit, illetve — amennyiben a gazdaság még szocializálva nincs — azok tulajdonosait, hogy Nagykanizsán a városháza épületében levő hivatalos helyiségemben *folyo hó 16-án délután 3 órakor* személyesen jelentkezzenek.

Horváth Béla
megyei gazdasági biztos.

Veszek fiatal 8—12 hónapos barna rövidszőrű, német lehetőleg nőstény vizsla kutyát. Ar mellékes. — Szives jelentkezések Csengery-ut 30., első ajtó balra a kapu alatt.

Varrodámat

Sugár-ut 8. szám, Dr. Rottschild ügyvéd házába helyeztem át.

Baron Micí női szabó

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április hó 16. és 17-én.

Várkonyi Mihálynak felépítéssel!

Hotel Imperial

szilárd hat nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, vasár- és ünnepnap 3, fél 4 és fél 8 órakor.

VILÁG nagymozgósínház Szarvas - szálloda.

1919 április 13., 14. és 15-én.

Jókai Mór örökbeű regénye a filmen!

Az aranyember

I. rész.

Jókai Mór regénye filmen 4 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltár és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 16. szerda

86. szám.

Letört a bajor ellenforradalom.

Bécs. A Neues Wiener Tageblattnak jelentik Bambergből: Münchenben ma kiáltották a kommunista-kormányt, melynek vezetőjévé dr. Lewint választották meg. A tegnapi komoly utcai harcok után ma némileg helyreállt a nyugalom.

München. A kommunista-kormány hétfő óta kezében tartja a hatalmat. Tegnapi minden bank lefoglalásáról tárgyaltak, lefoglaltak minden autót. A városból kiinduló és beérkező minden járművet ellenőriznek, nehogy a burzsoázia megszökjék, vagy fegyvert csempészen be a városba. Az áruelejto-raktárakat lefoglalták és minden lázat átkutattak. A vasutak biztosítására nehéz ágyukat állítottak fel. A befelé tartó vonatokat megállítják, s amelyek nem akar megállni, azt ágyúzzák. Bizottságot küldtek ki az ellenforradalom megakadályozására, egy sereg tuzsár már le is tartóztatták. Az általános sztrájk jeléül a város vörös lobogódszt öltött. Vasárnap este óta teljes nyugalom van Münchenben.

Hamburg. A Hoffmann-kormány helyzete váratlanul komolyra vált. Ugy látszik, hogy a kabinet segítségül akarta hívni az Epp-féle szabadcsapatokat. Hoffmann miniszterelnök és Schneckenhorn hadügyminiszter délután eltávoztak Bambergből, de senki nem tudja, hova utaztak. Hír szerint a müncheni pályaudvar lángokban áll.

Augasburg. Tegnapi délután 1 óra óta helyreállt Augasburg és München között a telefonforgalom. München teljesen a kommunisták hatalmában van, kik kiáltották a proletárdiktaturát. A főpályaudvari harc három óra hosszat tartott és valóságos ütközet jellege volt, mely 150 halottat és sebesültet követelt áldozatul. Az ütközet a kommunisták győzelmével végződött, kik a kormánycsapatokat legyőverezték.

Általános sztrájk Berlinben.

Berlin. Az alkalmazottak összes egyesületének elnökei elhatározták, hogy általános sztrájkba lépnek.

A párisi konferenciáról.

Bécs. A Neue Freie Pressenek jelentik Genfből, hogy Wilson állítólag a következő nyilatkozatot tette az olasz területi igényekről: „Mélytányolom Olaszországnak Triesztre, Trientre és Pólára irányuló kívánságait és egyéb kívánságait is, teljesítésüket azonban nagyon aggályosnak tartom, mert a keleti hatalmaknak ily módon való átcsoportosítása veszélyeztetné a világ békéjét.

Páris. (Szikratávirat) Wilson hivatalos közlés szerint, newyorki beszédéhez híven, addig marad Franciaországban, míg a németek alá nem írják a békeszerződést. A szövetségesek azt hiszik, hogy a német békekötéssel egyidejűleg megkötik a többi békét is. Ha ez lehetetlennek bizonyulna, akkor a további tárgyalások folyamán House ezredes helyettesítené Wilsonot.

Páris. (Szikratávirat) A szövetségesek legfőbb gazdasági tanácsa elfogadta azt a tervet, hogy a szövetségesek nyersanyagfeleslegét még a békekötés előtt felajánlják megvételre Németországnak. Ugyanekkor egy bizottságot jelöltek ki, hogy az az olasz szénhiányon segítsen.

Az olasz kormány fél a szocializmustól.

Páris. (Szikratávirat) Az olasz határt ismét megnyitották. Eddig azért tartották zárva, mert attól tartottak, hogy az olasz munkászavargások forradalommá fejlődnek. Az olasz hivatalos körök nem is a bolsevizmusról félnek, hanem a szocializmustól, mert Olaszország helyzete aggodalomra ad okot.

A legújabb rendeletekből.

Budapest. Székely Béla pénzügyi népbiztos felhatalmazásából a munkástanácsok és megyei direktóriumok utasítást kapnak, hogy a hitel- és önszegélyösszevetkezetek működését sehol ne akadályozzák, hanem várják be a Tanácsköztársaság erre vonatkozó intézkedését.

Budapest. A közlekedési népbiztoság elrendelte, hogy minden nyilvános jellegű étkezési üzem (vendéglő, kifőzés, kávéház, korcsma, kávéház, kávéház, panzió), amennyiben hatósági élelmiszerellátásra igényt tart, az üzem terjedelmét és jellegét jelentse be. A rendelet megszegői felett forradalmi törvényszék ítélkezik.

Budapest. Terjedelmes rendelet jelent meg az utlevélkiállításról. Miután az utlevelek a fővárosban három, a vidéken tíz nap alatt kiállíthatnak, az utlevelek sürgése a népbiztoságnál szigorúan tilos.

Árdrágítók pollengére.

Budapest. A Vörös Őrség ma a következő árdrágítási ítéletet tette közzé: Kiss Jánosné, mert a zsír kilóját 70 koronáért árusította, elítélték 2 havi elzárásra és 600 korona pénzbüntetésre, Melián Mariát tojásdrágításért 2 napra és 200 K-ra, Sányiel Pált cipőjavítás drágításáért 1 hónapra és 300 K-ra, Borbély Istvánt cipődrágításért 2 hónapra és 500 K-ra, Dara Ferencet cipőjavítás drágításáért 1 hónapra és 300 K-ra, Dinosér Oszkárt ruhakészítés drágításáért 5 napra és 2000 koronára.

HIREK. Rendelet.

A hadügyi népbiztosághoz beérkezett jelentések szerint egyes városokban és községekben a vörös hadseregbe való felvétel végett nagyszámban történnek jelentkezések és ily esetekben egyes direktóriumok saját hatáskörükben fogantatosítottak különböző intézkedéseket a jelentkezők toborzását illetőleg. Minthogy a toborzás pontos végrehajtása egységes irányítást követel meg, a direktóriumok felhívtnak, hogy e kérdésben szigorúan tartsák magukat az alábbi utasításokhoz:

1. A vörös hadseregbe történő toborzásokat a terület szerint illetékes hadosztályok vezetik, melyek egyes fontosabb helyeken állandó toborzó bizottságokat állítanak fel. Ezen állandó toborzó bizottságok székhelyei a sajtó útján lesznek közludomásra hozva.

2. A városi és községi direktóriumok kötelesek a vörös hadseregbe való jelentkezések eseteiben a városhoz, illetve a községhez legközelebb eső állandó toborzó bizottságokat megkeresni oly célból, hogy az utóbbi útján a hadosztály a toborzás megejtésére végett ugynevezett fióktoborzó bizottságot küldjön ki az illető községbe, mert csak ezen rendeletileg szabályozott toborzóbizottságok által felvett elvtársak tekintelnek a vörös hadsereg tényleges tagjainak.

3. Amennyiben valamilyen városi és községi direktórium saját hatáskörében az illetékes hadosztály értesítése nélkül más toborzást eszközölt volna, köteles az illetékes hadosztályt a legközelebb levő toborzóbizottság útján értesíteni a toborzás „megejtése” végett.

4. Bárki, vagy bármely illetéktelen hatóság, vagy személy részéről ezentúl megejtendő toborzás, vagy a már megejtett toborzásnak a harmadik pont alapján történő be nem jelentése büncselekményt képez és a tettesek forradalmi törvényszék elé állíthatnak.

Hadügyi népbiztoság.

— Elismerés a nagykanizsai proletárság áldozatkészségéért. Országszerte elismerésre és követésre talált Nagykanizsa proletárságának az a példás viselkedése, hogy a legmesszebbmenő áldozatkészséggel nagy élelmiszerkészleteket engedett át az éhező fővárosi elvtársaknak. László Menyhért elvtárs, a közellátási népbiztos nagykanizsai kiküldöttje legutóbbi budapesti referáló útján tett a népbiztoságnak jelentést a kanizsai és környékbeli proletárság nemes buzgalomáról. A népbiztoság László elvtárs útján a legmelegebb köszönő üdvözlét küldi a nagykanizsai proletárságnak, és teljes bizalommal várja el tőle, hogy továbbra is testvéri igyekezettel fogja a budapesti proletáriátus sovány élelmzésének feljavítását elősegíteni.

— Kanizsai magántisztviselők tömeges belépése a Vörös Hadseregbe. A nagykanizsai magántisztviselők szakszervezete vasárnapi ülésében az érdekelt tagok egyhangú lelkesedésével elhatározták, hogy az állás nélkül levő magántisztviselők többé nem is kísérik meg, hogy földösleges állásokat kreáltassanak maguknak és munkanélküli segélyért sem jelentkeznek, de nem is ajánkoznak olyan munkára, ahol csak másod-harmadrangú erők lennének — szóval semmi formában sem

akarnak a dolgozók társadalmának improkutív eltarthatlaj lenni, — hanem jelentkeznek a Vörös Hadseregbe. A határozat folytán eddig már 65 magántisztviselő ajánlotta fel erejét a kanizsai Vörös Ezrednek és közülük 35 alkalmasnak is találtatott. Természetesen az alkalmasnak mégis kénytelenek lesznek a közt egyébként szolgálni, és ezért eltarthatlajukat igényelni.

— **A kanizsai üzletek új rendje.** Amikor a múlt pénteken a Vörös Hadsereg impozáns tántetése a kereskedelmi árucikkek 50%-os ármérséklését követelte, *Sneff* elvtárs már tartott föle, hogy a kormányzótanács nem fogja Nagykanizsának ilyen irányú kivételes intézkedését helyeselni. Valóban *Landler* elvtárs népbiztos arra az álláspontra helyezkedett, hogy az árak helyi leszállítása csak elterelne innen az árut, és hogy az árak nagysága ma már nem a kereskedőt hizlalja. Tehát az árleszállítást nem engedélyezte. — Az üzletek egy jó ideig csak felváltva lesznek nyitva, a nagykereskedések, vasüzletek azonban nyitva tarthatók. *Csillörtökön* inpekciót tartanak *Weiszfeld* és *Fischer*, *Szántó Salamon*, *Fonyó Mihály*, *Steiner Jenő*, *Barta Alfréd* és *Stern József* cégek, *pénteken* pedig *Singer József* és *Társa*, *Schwarz Dezső*, *Füst József*, *Eichner Sándor* és *Heister Ignác* cégek. Holnaptól kezdve nyitva lesznek az összes férfi-ruházati és szabóüzletek, üveg- és porcellánkereskedések.

— **Nyugdíj és szegényügyek.** A direktorium a nyugdíjasok nyugtáinak láttamozásával és a szegényügyek kezelésével *Kisfaludy Márton* elvtársat, a rokkantügyek kezelőjét bizta meg, ki a Méntelep-laktanya (*Kossuth Lajos-tér*) I. emeleti helyiségében naponta 9 órától 1 óráig tart hivatali.

— **A pénzügyi intézetek ellenőrzés alá helyezése.** Miként azt már megirtuk, a nagykanizsai és zalamegyei pénzügyi intézetek ellenőrzés alatt állnak. Minden pénzügyi intézetet pénzügyi megbízottak ellenőriznek, kik a kerületi pénzügyi direktorium utján *Forbáth Jenő* elvtársnak, a pénzügyi népbiztoság zalamegyei politikai megbízottjának referálnak. *Forbáth* elvtárs kinevezte a pénzügyi direktoriumokat és az egyes intézetek pü. megbízottait. Ezután már a felek minden ügyben a bankjuk megbízottaihoz forduljanak, kik vitás eseteket ugyis felterjesztenek a pü. direktoriumhoz, illetve *Forbáth* elvtársához. A Nagykanizsa pénzügyi direktorium tagjai: *Hudi József* és *Kleinfeld Ignác*. A Tapolca-Keszthelyvidéki pénzügyi direktoriumi tagjai: *Somogyi Henrik*, *Kálmán Henrik* és *Szenes Jenő*. Az egyes pénzügyi intézetekben a megbízottak és helyettesek a következők: Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiók: *Hudi József*, h. *Schapringer Etel*. Osztrák Magyar Bank fiók: *Trippamer Gyula*, h. *Kaposi Géza*. Nagykanizsai Takarékpénztár: *Hochfluss Soma*, h. *Wilde Ferenc*. Nagykanizsai Bank egyesület: *Miklós Gyula*, h. *Nyitrai Olga*. Délzalai Takarékpénztár: *Riedlmayer Károly*, h. *Martinek Gyula*. Néptakarékpénztár: *Gellért Henrik*, h. *Vermesné Spitzer Irma*. Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár: *Kleinfeld Ignác*, h. *Oesterreicher József*. Nagykanizsai Segélyegylet: *Rosenberg Oszkár*. Letenyeli Takarékpénztár és letenyeli Önségélyező Egylet: *Bezeredy Ferenc*, h. *Fodor Margit*. Zalaszentgróti és Vidéke takarékpénztár: *Weisz Lajos*. Keszthelyi Takarékpénztár r.-t.: *Kálmán Henrik*, *Nagy Imre*. Keszthelyi vidéki Takarékpénztár r.-t.: *Rechnitzer Ernő*. Keszthelyi Ipar és Gazdasági Szövetkezet mint az OKH tagja: *Rosenberg Zoltán*. Tapolcai Takarékpénztár r.-t.: *Szűcs Jenő* és *Fodor Nándorné*. Balatonvidéki Takarékpénztár: *Somogyi Henrik*. Tapolca-vidéki Gazdasági Takarékpénztár és Központi mint az OKH tagja: *Sebestyén Jenő*.

— **Iparengedélyt csak a népbiztoság adhat.** A szociális termelés népbiztosága ma táviratban értesítette Nagykanizsa városát, hogy IX. sz. rendeletének az a pontja, mely szerint üzletek megszüntetését illetve nyitását csak a szociális termelés biztosága engedélyezheti, minden üzletre vonatkozik. Vonatkozik tehát kereskedésekre, képzéshez kötött és nem kötött iparra, egyszóval mindenre, amihez

iparengedély kell. Az iparengedély kiadása iránti kérvények tehát ezentul nem a városi tanácshoz intézendők, hanem a szociális termelés népbiztoságához, de Nagykanizsán a direktoriumnál nyujtandók be.

— **Gazdaértekezlet.** A közéletmezési népbiztoság kiküldöttje április 17-én délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében a terményrekvirálás ügyében értekezletet tart, amelyen a Nagykanizsa járási 100 holdnál nagyobb bitok művelői, valamint a községi tanácsok 1-1 kiküldöttje okvetlenül jelenjenek meg.

— **Az utalványok kiadása.** A ruházati és egyéb hőszükségleti cikkek utalványai I. hó 17-től kezdve naponta délután 2-től 5-ig a közellátási üzemek épületében földszint (hatósági husszék mellett) adatkak ki.

— **Szocializált kereskedők gyűlése.** Tegnap este a Nagykanizsai Takarékpénztár tanácsstermében összegyűltek a szocializált nagykanizsai üzletek volt tulajdonosai és bizalmiférfiai, hogy meghallgassák *Forbáth Jenő* elvtárs, népbiztos megbízott előadásában a Tanácskormány külkereskedelmi expozéját. A megbízott elvtárs kifejtette, hogy a Tanácsköztársaság politikai és közellátási okokból nagy súlyt helyez a külkereskedők munkájára és azt tisztességesen meg is fogja fizetni. Csupán azt akadályozza meg teljes szigorral, hogy a behozott áru nyereszkesedésre, láncolásra szolgáljon. Mindenképen lehetővé fogja tenni, hogy a kereskedők árut hozhassanak be az országba, de azt át kell adniok a Magyar Áruforgalmi Iroda helyi megbízottjának. Nélkülözhető áruinkat szivesen bocsájtjuk a szűkösödő külföld rendelkezésére, de ez nem történhet másképp, csak a politikai megbízottak engedélyével. A csempészek forradalmi törvényszék elé kerülnek. *Forbáth* elvtárs előadása után a külkereskedelemben leggyakorlottabb elvtársakkal *Marvalics* és *Adler* elvtársak bevonásával az aktuális külkereskedelem részletekéről tanácskozott.

— **Magántisztviselők ruhaigénye.** Ruhára ezuttal csak azok tarthatnak igényt, akik a második forradalom (március 22.) előtt már tagjai voltak az egyesületnek. Felkérjük ezen elvtársakat és elvtársnőket, hogy a Munkapály helyiségében felfektetett íven jelentsék be igényüket, de legkésőbb holnap, I. hó 17-én este 6 óráig. — Ugyancsak 17-én este 8 órakor választmányi gyűlés.

— **Magánalkalmazottak figyelmébe!** A könyveles és gyorsírási tanfolyamra jelentkezett karlársak és oktatók, I. hó 17-én délután 5 órakor a Munkapályban jelenjenek meg.

— **Balatonvármegye újra kísért.** A Munkás-, Katona- és Földművestanács március 30-án tartott ülésén *Fodor Imre* elvtárs indítványára elhatározta, hogy Balatonvármegye felállítását fogja kérni a belügyi népbiztosától Keszthely székhellyel, melyhez az összes 30 kilométer körzeten belül fekvő községek tartoznának. A kérés előterjesztésével *Pammer István Mór* elvtársat bizták meg, ki el is utazott, hogy a kérelmet személyesen terjessze a belügyi népbiztos elé. — Nem hisszük, hogy keszthelyi elvtársaink törekvése ebben a formában elismerésre fog találni. Az általuk tervezett új megye nem megoldása a Balaton egységes közigazgatásának, sőt éppen ennek a decentralizálásának. A keszthelyiek Balatonvármegyéje által a Balaton immár négy megye között oszlanék meg. De aligha aktuális is a kívánság, hisz a megyeirendszer kezd már egészen a múlté lenni.

Megvételre keresünk 4-es vagy 5ös vas pénzszekrényt
Építő Munkaügyi Tanács, Sugár-ut 4. szám.

Hirdetmény.

A dohány-jegyrendszer életbeléptetése tárgyában értesítetik a város lakossága, hogy a dohány és szivar elosztás arányos keresztülvitele és a dohány kiosztása körüli torlódás elkerülése végett a direktorium a dohányjegyrendszer lépteti életbe.

Dohányjegyre igénye van minden 18 ével túlhaladott nagykanizsai férfi lakosnak, ki ez ideig is dohányozni szokott.

Az igénytel bírók dohányjegyeikért az életmezési hivatalban jelentkezzenek és ugyanakkor hatósági igazolványuk felmutatása mellett a házbizalmi férfi tanúsítványával igazolni tartoznak, hogy ezideig is dohányozni szoktak.

A házbizalmiférfiak figyelmeztetnek, hogy a tanúsítványokkal a valóságnak megfelelő adatokkal igazolják, mert minden visszaélés a forradalmi törvényszék által fog megtoroltatni.

Csak azok jelentkezzenek, kik a fentiek szerint dohányjegyre igénytel bírnak.

A jelentkezés sorrendje a következő: Április 17., 18., 19-én az Általános Fogyasztási Szövetkezet tagjai. 22-én *Beck Henrik* vásárlói. 23-án *Band Adolf* vásárlói. 24-én *Berger Adolf* és *Berger Benő* vásárlói. 25-én *Brunics József* és *Balaton Testvérek* vásárlói. 26-án *Dedovác Béla* és a *Délivasuti raktár* vásárlói. 28-án *Mezriczky József* vásárlói. 29-én *Fleischacher Albert* vásárlói. 30-án és május 2-án *Fischer Ferenc* vásárlói. 3-án *Sipos Andor* vásárlói. 5 és 6-án *Köztisztviselők* beszerzési csoport tagjai. 7-én *Lackenbacher József* vásárlói. 8., 9-én *Mersits Nővérek* vásárlói. 10., 12., 13-án *Neu és Klein* vásárlói. 14-én *Rosenfeld Adolf* vásárlói. 15-én *Rácz utcai Szövetkezet* és *Rosenberg Béla* vásárlói. 16-án *Reich Mátyás* vásárlói. 17-én *Rosenthal Jakab* vásárlói. 19., 20-án *Stampf Zsigmond* vásárlói. 21. és 22-én *Sziger István* vásárlói. 23-án *Valics és Deutsch* vásárlói. 24-én *Wollák Mór* vásárlói.

Nagykanizsa, 1919. április hó 15.

Közellátási üzem.

Veszek fiatal 8—12 hónapos barna rövidszőrű, német lehetőleg nőstény vizsla kutyát. Ar mellékes. — Szives jelentkezések *Csengery-ut 30.*, első ajtó balra a kapu alatt.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április hó 16. és 17-én.

Várkonyi Mihálynak felléptével!

Hotel Imperial

színmű hat nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, vasár- és ünnepnap 3, fél 4 és fél 8 órakor.

VILÁG nagymozgósínház Szarvas - szálloda.

1919 április 16. és 17-én.

Richard Oswald rendezésével!!

A szenvedély rabjai

kultur-film öt nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilvtár és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 17. csütörtök

87. szám.

A bolsevizmus diadalutja.

Rotterdam. A Daily News jelenti Párisból: A legújabb hírek szerint a bolsevista csapatok előnyomulása a Krim-félszigeten és Galiciában egyre tart. A Krim-félszigeten elfoglalták Jaltát valamint keletről Szabasztopolt fenyegetik, melyet az angol flotta tart megszállva. Szabasztopol előrelátható kiürítésével a szövetségesek szerepe Déloroszországban véget ér. Galiciában a bolsevista csapatok a Dnyeszter völgyében haladnak előre. A román csapatok hírszerint a Dnyeszter folyó völgyének egész hosszában a tenger felé vonulnak vissza és így feladják Besszarábiát, ahol különben is elő van készítve a talaj a bolsevizmus számára. A román sereg ellenállása folyton csökken. Az orosz délnyugati és déli offenzívát valószínűleg követni fogja az Archangelszk és a Murman-part elleni offenzíva.

Drezda. München kapui előtt tegnap óta gyalogság áll tüzérséggel és aknavetőekkel. A még Münchenben tartózkodó kormánycsapatokat a kommunisták teljesen megverték.

Augsburg. A müncheni forradalmárok a város kapui elé őrköt állítottak. Ezek egyre-másra ássák a lövészárkokat, melyekben gépfegyvereket állítanak fel. München minden nagyobb utcáit tüzérség tartja megszállva. A müncheniek nem engednek be újabb vonatot a városba.

Salzburg. A forradalmi szervezés gyors erővel folyik. Az egész tartományban paraszttanácsok alakultak, melyek fegyverrel és municióval rendelkeznek.

Bécs. A kommunista-párt az osztrák főváros minden kerületében népgyűléseket hirdetett.

Berlin. Az általános sztrájkot éjjel 12 órakor proklamálták. Mindenki sztrájkol, csak a villamossági munkások dolgoznak. A közúti forgalom szünetel. A kikötőben is áll a munka, így persze a kikötőben álló amerikai élelmiszerszállító-hajókat sem lehet kirakni.

Vágó népbiztos elvtárs a kül- és belpolitikai helyzetről.

Budapest. Vágó Béla elvtárs a Szocialista-párt II. kerületi gyűlésén nyilatkozott a kül- és belpolitikai helyzetről. Többek között a következőket mondta:

— A nemzetközi helyzet változatlanul jó. Az osztályharc az egész világon mindenütt élesebbé válik. Münchenben a felfegyverzett proletárok letörték a fehér-gárdát és helyreállították a proletárdiktatúrát. Csehországban csak rövid idő kérdése a proletárdiktatura. A román imperializmus hadserege is züllött, és Vörös Ezredeink már ott állnak a demarkációs

vonalon mindenre készen. A cseh-szlovák fronton és mögötte sztrájkok és forradalmi mozgalmak vannak, és a felfegyverzett tótajku proletárság szívvel-lélekkel a magyar proletársághoz húz.

A belpolitikai helyzetről így nyilatkozott Vágó elvtárs:

A munkástanácsok, áthatva a diktatura következményeitől, szilárdan állnak a burzsoázia teljes elnyomásának politikája mellett. A diktatura átmeneti ideje alatt a munkásságnak nem szabad szentimentálisnak lennie. Ilyen ellágyulás a legveszedelmesebb a diktaturára és a legjobb talaja az ellenforradalomnak. Bizonyos ideig a burzsoázia elleni harcban megtörténhetik még, hogy annak egyes tagjai is áldozatul esnek.

Lloyd George és a bolsevizmus.

London. Lloyd George miniszterelnök tegnap mondta el bejelentett nagybeszédét a párisi békekonferencia munkájáról. Többek közt a következőket mondta: „Három nagy birodalom omlott össze: Oroszország, Törökország és Ausztria-Magyarország. Nyíltan kimondom: szó sem lehet arról, hogy az orosz köztársaságot elismerjük. De ha valaki azt indítványozná, hogy fegyversen lépünk fel ellene, ezt az ajánlatot nagyon alaposan fontolóra kellene venni. Nekem az a véleményem, hogy a legnagyobb balgaság lenne, ha Oroszország ellen fegyveresen akarnánk fellépni. — A Németországgal kötendő békeszerződés alapelveinek kérdésében a nagyhatalmak között teljes a megegyezés.”

Pichon el akar bujni.

Páris. (Szikratávirat). Nagyjelentőségű események történtek a francia kamara tegnapi ülésén. Régóta lappangó elégedetlenség robbant ki a Cleinenceau-kormány ellen. Franklin Bouillon, a külügyi bizottság elnöke jól megindokolva bejelenti, hogy sem ő, sem pártja nem bíz többé a kormányban. — Utána Pichon külügyminiszter zárt ülésben fel akarta tenni a bizalmi kérdést, indítványát azonban elvetették.

VILÁG nagymozgósínház
Szarvas - szálloda.

1919 április 16. és 17-én.

Richard Oswald rendezésével !!

**A szenvedély
= rabjai =**

kultur-film öt nagy felvonásban.

Bliadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

A Vörös Őrség szervezete.

Nagykanizsa egy Vörösőr-Ezred székhelye.

— Saját tudósítinktól. —

A régi kapitalista-rendszernek egyik legkeményebb diója volt a vidéki rendőrség államosítása. Ahány kormány jött, mind megkísérelte ennek a nehéz kérdésnek a megoldását, de a megoldásban egyik sem jutott tovább a keretek nagyvonalu felvételénél. Annyi ezer és ezer probléma között ezt is itt hagyta átkos örökségül a proletárdiktaturának. S a proletárdiktatura máris talált megoldást. Mődünkben a megoldás részleteit közölni.

Az ország csendőrsége, a városi és községi rendőrségek, a határrendőrség, a pénzügyőrség, a vasutbiztosító nemzetőrség és a nemzetőrség megszűnik. Helyükbe lép, és összes feladataikat ellátja a Vörös Őrség országos, egységes szervezete. Ezzel tehát az összes közbiztonsági testületek egy olyan zárt, fegyelmezett és egységes katonai szervezetet alkotnak, mint a régi csendőrség volt. Tagjaik felvételnek a megszűnő intézmények tagjai, amennyiben egy vizsgáló bizottság döntése erre őket alkalmasnak és megbízhatónak találja. Ebben a bizottságban helyet foglalnak a kormányzótanács egy kiküldött megbízottja, a munkástanács, a szocialista párt, a községi rendőrség, a határrendőrség, a csendőrség, a pénzügyőrség, a vasutbiztosító nemzetőrség és a nemzetőrség delegáltjai. A hiányzó létszámot pedig önkéntes jelentkezőkből egészítik ki.

A Vörös Őrség tagjainak díjazása ideiglenesen a következőképen van megállapítva: 15 korona napi illeték, 15 korona étkezési váltás, minden ellátatlan családtag után havi 50 korona pótlék, kintlakás esetén havi 50 korona lakáspótlék, saját ruha használatáért napi 2 korona megtérítés, hat havi kifogástalan szolgálat után 200 korona jutalom. A Vörös Őrség tagja, ha állomáshelyén teljesít szolgálatot, napi 10 korona pótdíjat kap.

A Vörös Őrség tagozódása tekintetében az ország 1 budapesti és 11 vidéki Vörösőr-kerületre osztódik fel, melyek több dandárt foglalnak magukban. A dandár 2-3 ezredből áll, melyek feloszlanak 2-5 zászlóaljra, ezekbe 3-6 század tartozik egyenként 3-5 szakaszszal, a szakaszokat 10-20 őr számláló rajok alkotják. A Vörösőr-kerületek élén egy vörös-kerületi parancsnok áll egy helyettes parancsnokkal és egy politikai megbízottal.

A szervezési rendelet a Vörös Őrség főegységeinek székhelyeit és a kerületi parancsnokok kinevezését is tartalmazza. Ezek szerint Nagykanizsa egy Vörösőr Ezred székhelye és működési köre kiterjed Zala megye felére. (Nem okvetlenül a most közigazgatásilag hozzáncsato-t felére, mert a beosztás nem mindenütt követi a közigazgatási beosztást. Így az egységes Somogy megye is két Vörösőr Ezred területe: a kaposvári és a nagyatádi) Zala megye másik fele Zalaegerszeg Vörösőr Ezredéhez tartozik. A nagykanizsai ezred a soproni dandár egyik ezrede, és kerületi parancsnoka az ugyancsak soproni IV. Vörösőr-kerületi parancsnokság élén Jugovics István elvtárral, kinek helyettese Vitnyédi József elvtárs, politikai megbízott pedig Reuk Vilmos elvtárs.

A Vörös Őrségnek külön szervei lesznek a vasuti és hajózási vörösőrség közlekedési csoportjai, melyek a kerületek kihagyásával egyenesen a hadügyi népbiztosságnak vannak alárendelve és a nagyobb vasuti és hajózási gőcpontokon állomásoznak. Nagykanizsán egy ilyen közlekedési csoport székhelye is lesz. A csoport már szervezés alatt van és eddig felvett tagjai meg is kezdték működésüket, mely a vasuton végzendő biztonsági szolgálat egészét

felőleli. A kanizsai csoport parancsnoka *Pintér József* elvtárs, helyettese pedig *Schneeweiss Sándor* elvtárs. A csoport működési körzete a *Szombathely—Gyékényes és Boglár—Mikszárv* vonalakra terjed ki.

HIREK.

Rendelelet.

A hadügyi népbiztossághoz beérkezett jelentések szerint egyes városokban és községekben a vörös hadseregbe való felvétel végett nagyszámban történnek jelentkezések és ily esetekben egyes direktóriumok saját hatáskörükben loganatosítottak különböző intézkedéseket a jelentezők toborzását illetően. Minthogy a toborzás pontos végrehajtása egységes irányítást követel meg, a direktóriumok felhívják, hogy e kérdésben szigorúan tartsák magukat az alábbi utasításokhoz:

1. A vörös hadseregbe történő toborzásokat a terület szerint illetékes hadosztályok vezetik, melyek egyes fontosabb helyeken állandó toborzó bizottságokat állítanak fel. Ezen állandó toborzó bizottságok székhelyei a sajtó útján lesznek köztudomásra hozva.

2. A városi és községi direktóriumok kötelesek a vörös hadseregbe való jelentkezések esetében a városhoz, illetve a községhez legközelebb eső állandó toborzó bizottságokat megkeresni oly célból, hogy az utóbbi útján a hadosztály a toborzás megejthetése végett ugynevezett fióktoborzó bizottságot küldjön ki az illető községbe, mert csak ezen rendeletileg szabályozott toborzóbizottságok által felvett elvtársak tekintetnek a vörös hadsereg lényeges tagjainak.

3. Amennyiben valamely városi és községi direktórium saját hatáskörében az illetékes hadosztály értesítése nélkül más toborzást eszközölt volna, köteles az illetékes hadosztályt a legközelebb levő toborzóbizottság útján értesíteni az „áttoborzás” megejthetése végett.

4. Bárki, vagy bármely illetéktelen hatóság, vagy személy részéről ezentúl megejtendő toborzás, vagy a már megejtett toborzásnak a harmadik pont alapján történő be nem jelentése bűncselekményt képez és a tettesek forradalmi törvényszék elé állíttatnak.

Hadügyi népbiztosság.

— **A szociálista párt végrehajtó bizottsága ma este 6 órakor a városháza nagytermében ülést tart, amelyre az összes helyi szervezetek vezetőségét, bizalmiférfiát és a vörös hadsereg bizalmiférfiát meghívja. Napirend: Állásfoglalás a tüntetőkkel szemben.**

— **A boltok rendje.** A kereskedők kötelesek az árukat az eddigi maximált árnál 20 százaléknál olcsóbban adni. Aki e rendelkezések ellen vét, forradalmi törvényszék elé állíttatik. Figyelmeztetjük a kereskedőket, hogy mindazon kereskedők, akiknél a kiárusítást igazoló utalványok nem fedik a leltárban felvett árumennyiséget, forradalmi törvényszék elé állíttatnak. *Direktórium.* — A holnap nyitvalevő üzleteknek lapunkban már közölt listájához hozzájön Harmat Simon üzlete is.

— **Játékkártyaadó Nagykanizsán.** A burzsoának még mindig igen sok a szabadideje. Nincsenek olyan képességei, melynek folytán a mai társadalom a maga számára hasznosítani tudná a burzsoáknak minden percét. Egyelőre még sok kártyázni való ideje van a burzsoának. Jó. De ezentúl legalább megadódik érte. A nagykanizsai direktórium megbízásából *Kaufmann Lajos* dr. aljegyző és *Henner Károly* főszámvevő elvtársak szabályrendeletet dolgoztak ki, mely a kártyajátékot adó alá veszi és az adóterovásnak olyan ravasz ellenőrzését fundálták ki, hogy adózatlanul aligha lehet majd kártyázni. A szabályrendelet szerint Nagykanizsa város területén a játékkártya valamint nyilvános helyiségekben (kávéház, vendéglő, egyesület, kaszinó stb.) folytatott mindennemű kártyajáték után kártyaadó fizetendő. És pedig; egy csomag újkártya után az eladás előtt 10 korona átalány és a

nyilvános helyiségekben folytatott kártyajáték alkalmával egy-egy játszma után személyenként 1 korona játékadó fizetendő. Egy játszma után tekintetük ugyanaz nap ugyanazon helyiségben megszakítás nélkül folytatott kártyajáték. Az átalányadó lerovása céljából az eladásra szánt kártya után eladó köteles csomónként 10 koronát a városi pénztárba befizetni. A befizetés megtörténtét a városi számvevőség a kártyacsomó lebélyegzésével bizonyítja. Lebélyegzés nélküli játékkártyát forgalomba hozni, ilyet venni, vagy azzal játszani tilos. A játékos a játszma megkezdése előtt a nyilvános helyiség tulajdonosától, bérletjéről vagy vezetőjétől, illetve az általa ezen célra megbízott egyéntől kártyaadó jegyet váltani s azonnal a megváltás után tintával vagy tinta-ironnal nevét ráírni köteles. Jegy nélkül, aláíratlan jeggyel, más nyilvános helyiségben, vagy előző játszma megváltott jeggyel játszani, illetve már egyszer eladott jegyet a jelen szabályrendelet kijátszása céljából másnak átadni tilos. A nyilvános helyiség tulajdonosa, bérletje, vezetője vagy az általa ezen célra megbízott egyén tartozik minden nap, amennyiben azon nap kártyajegy kiadott a legutoljára kiadott kártyajegy tömszelvényére tintával az évet, hónapot és napot betűkkel és sajátkezű névaláírásával ellátni. A kiadott kártyajegyek szelvényei egy évig megőrzendők. A jelen szabályrendeletben foglaltak megszegése — amennyiben a cselekmény súlyosabb beszámítás alá nem esik — kihágást képez és 30 napig terjedhető elzárással és 20,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A szabályrendelet holnapután szombaton lép életbe. A nyilvános helyiségek tulajdonosai tartoznak összes még használatlan vagy már használatban lévő játékkártyáikat azonnal lebélyegeztetni.

— **Szocializálták a kanizsai mozikat.** A forradalmi kormányzótanács rendelete értelmében a nagykanizsai direktórium végrehajtotta a kanizsai mozgóképszínházak szocializálását. Az egyes mozikat az eddigi tulajdonosok ilyetvezőként igazgatják a személyzetből megalkult ellenőrző munkástanácsokkal. A mozik első szociális cselekedete az lesz, hogy holnap délután mindkét mozi előadást tart a Vörös katonák számára.

— **A lakásbiztossághoz járni nem passzió,** de ott dolgozni szintén nem lehet élvezet. Órászám kell ácsorogni kiinn az ajtónál az elvtársaknak, kiknek pedig talán csak félperces dolguk lenne benn, mert mások meg óraszám tartják fel a biztosokat, míg végül kiderül, hogy egy tizfilléres levelezőlapon is bőbeszédűen adhatták volna elő mondókájukat. No és mennyi baj van a lakásigények jogosságának az igazolásával! Ennek a terhes ácsorgásnak, a biztosok fölösleges zaklatásának és a sok utánjárásnak az elkerülésére a lakásbiztosság egy- és másra kéri az elvtársakat. Akinek olyan a közölnivalója, amihez nem kell a személyazonosság igazolása, az közölje írásban a dolgát a lakásbiztossággal. A lakásigénylők hozzák magukkal szakszervezeti vagy katonai igazolványukat és a házbizalmi tanúsítványát arról, hogy a jelenlegi lakásuk lakhatatlan. Mindenekelőtt pedig vegye tudomásul mindenki azt, hogy a lakásbiztosok bárki is csak a hivatalban és a hivatalos órák alatt fogadnak.

— **Városi alkalmazottak szakszervezetének tagjaihoz.** A városi alkalmazottak szakszervezetének mindazon tagjai, akik a kiosztásra kerülő ruhaneműekre igényt tartanak, legkésőbb f. hó 18-ig *Földy Imre János* elvtársnál (Városi erdőhivatal) okvetlen jelentkezzenek, később jelentkezők igényei nem lesznek figyelembe vehetők.

— **Aranyember II.** A Világ mozgósínház husvéthétén, kedden és szerdán játsza az *Aranyember II.* részét. Ezekhez az előadásokhoz jegyek már holnap délelőtt 10—12-ig és délután 2—5 óráig előre válthatók. Ajánlatos a jegyekről idejekorán gondoskodni.

— **Felhívás.** A nagykanizsai élelmezési munkások szervezete felkéri az összes férfi és nő tagjait, hogy f. hó 18-án este 6 órakor a Munkásotthon helyiségében ruhakiutalás ügyében pontosan jelenjenek meg. Pénzt mindenki hozzon magával. *A vezetőség. Göll.*

1919. El. 25/F. 1.

Hirdetmény.

1. A nagykanizsai forradalmi törvényszék hivatalos helyisége Nagykanizsán az Igazságügyi palotában (Erzsébet-tér földszint 3. szám) van, ugyanitt az Allamügyészség helyiségében van a forradalmi törvényszék vádbiztosának hivatalos helyisége (telefonszám 52.)

2. A nagykanizsai forradalmi törvényszéknek illetékessége kiterjed a keszthelyi járás kivételével a nagykanizsai törvényszék egész területére.

3. A nagykanizsai forradalmi törvényszék területén elkövetett minden bűncselekményre vonatkozó feljelentés és jelentés a nagykanizsai forradalmi törvényszék vádbiztosához és pedig ennek hivatalos helyiségébe (1 pont) küldendő be (Forr. Korm. XLV. sz. rend.)

4. Névtelen feljelentések elvileg hivatalos úgydarabonként nem kezelhetők.

5. A politikai bűncselekményre vonatkozó feljelentések és jelentések zárt borítékban küldendő be. A borítékra „Politikai bűncselekmény” jelszó irandó.

6. Ügyiratok, pénz, bűnjelkek s őrizetbe vett gyanúsítottak átvételére jogosított a forradalmi törvényszék vádbiztos, s ennek megbízása alapján a vezető államügyész illetőleg helyettese.

7. Előzetes letartóztatás és házkutatás csakis a vádbiztos sajátkezű aláírásával ellátott írásbeli parancs alapján loganatosítható.

Tettenérés és a tettenért terhelt üldözése esetén a rendészeti közegek (vörösőrség, csendőrség, rendőrség, karhatalmi kirendeltségek stb.) az őrizetbevétel és házkutatás loganatosítása körül az eddigi szabályok szerint járnak el.

Őrizetbe vett gyanúsítottak, lefoglalt ingóságok írásbeli jelentés mellett haladéktalanul a vádbiztosnak szolgáltatandó be.

Aki az őrizetbe vett gyanúsítottal az őrizetbe vételtől számított 24 órán (huszonnégy) órán belül a vádbiztosnak írásbeli jelentés mellett át nem adja, ugyszintén az, aki a loganatosított házkutatásról a loganatosítástól számított 24 órán (huszonnégy) órán belül a vádbiztosnak a lefoglalt ingóságok beszolgáltatása mellett írásbeli jelentést nem tesz, a Forradalmi Kormányzótanács XLII. számú rendelete szerint bűncselekményt követ el, halállal is büntetendő.

8. A Munkás-, Katona- és Földműves-tanácok bűntényekben a vörösőrséget, illetve rendészeti közegeket és a Katonatanácsot tartóznak a fennálló szabályok szerint igénybevenni.

Nagykanizsa, 1919. évi április hó 15.

Szenes Dezső s. k. Dr. Bartha József s. k.
forradalmi tvszék elnöke. forradalmi tvszék vádbiztos.

Megvételre keresünk 4-es vagy 5 ös vas pénzszekrényt
Építő Munkügyi Tanács, Sugár-ut 4. szám.

2 drb. borakot tűzhely eladó. Teleki - ut 3.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április 18., 19. és 20-án.
Jön bemutatóra **Lori L.** felléptével

Nemezsis

Csodás történetdráma 5 felvonásban. Nagy cirkszatfrakció!

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, vasár- és ünnepnap 3, fél 4 és fél 8 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4.50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilvtér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 18. péntek

88. szám.

Ultimátum a bajor burzsoának

Berlin. A müncheni tanácskormány a Münchent blokáló ellenkormány fejéhez, Hoffmann miniszterelnökhöz ultimátumot intézett, melyben azt követeli, hogy péntek éjjel 1 óráig szüntesse meg az éhségzárlatot és ne akadályozza az eleségszállítást, mert különben a tanácskormány hatóságai megvonják a müncheni burzsoáziától az élelmiszerjegyeket, elrekvirálják annak szénét, hogy ne legyen tüzelőanyaga és beszüntetik a gázszolgáltatást.

Kommunista szelek Bécsben.

Bécs. Nagy tüntetések színhelye volt tegnap délután az osztrák parlament épülete. Készülő nagy események előjátéka volt a nyomorgó nép elkeseredésének kitörése. Eleinte úgy látszott, mintha csak egyszerű tüntető felvonulás lenne, de csakhamar kiderült, hogy véresen komoly elhatározásokkal tele tömeg nyilváníja akaratát. A munkanélküliek és rokkantak tegnap tartott gyűlése volt a tüntetés kiinduló pontja. Innen több mint 2000 főnyi tömeg zárt sorokban vonult a parlament elé és bebocsájtását követelte Renner államkancellárhoz, hogy előterjesztést tessenek követeléseikről. A népörség nem akarta a küldöttséget beengedni, mire a tömeg egy arra haladó szénkocsiról levette a széndarabokat és bevverte velük a parlament összes ablakait. Erre, mint egy adott jelre, megindult az általános ostrom. A tömeg minden oldalról ellepte az épületet. A népörség még mindig ellenállt és csak akkor bocsájtotta be a küldöttséget, mikor már több lövés dördült el. Renner megkezdte a küldöttekkel a tárgyalást, ami még nem ért végére, mikor újabb lövés esett. Egy fiatal ember átlöve bukott a földre. Már-már csönd lett, a tüntetők a parlament ablakaiból lerántották ablakpárnákat, bemártották benzinbe és meggyújtva bedobták őket az épületbe. A tüzhöz előhivatott tüzoltókat a tömeg nem engedte a tüzhöz. Végre hosszú harc után a rendőrök utat nyitottak a tüzoltóknak.

Dr. Adler Frigyes mára összehívta a központi munkástanácsot, hogy megbeszéljék a tegnapi eseményeket és a teendőket. — A tüntetők tegnap ráölttek az olasz katonai misszió autójára is. Ezért Segré tábornok még tegnap elégtételt kért Deutsch hadügyi államtitkártól, akinek a válaszára ma délután 4 óráig adott határidőt. — A tegnapi tüntetésnek két halottja volt (két rendőrfelügyelő) és 36 sebesültje, köztük néhány súlyos.

Bécs. Ma a déli órákban híre kelt, hogy osztrák kommunista matrózok megszállták a volt közös hadügyi minisztérium egykori tengerészeti osz-

tályának épületét és oda senkit nem engednek be. A bécsi népörség állítólag parancsot kapott, hogy szállja meg az épületet.

Nacionalisták zavargása Milanóban.

Berlin. A Localanzeigernek jelentik Luginából: Milanóban a szerdai véres zavargások alkalmával a fegyveres csapatok tehetetlenek voltak a nagy tömeggel szemben. A nacionalisták, akik felülkerekedtek, felvonultak a szociálista Avanti elé, melynek épületét fegyveres erő őrizte. A nacionalisták az őrséget ártalmatlanná tették és behatoltak a nyomdába s a szerkesztőség helyiségébe, hol mindent szétromboltak és tüzet gyújtottak. Három szerkesztőségi munkatársnak a háztetőn át kellett elmenekülni. — A zavargásnak négy halottja és 60 sebesültje van. Az események következtében a munkásság el van keseredve, és egész Olaszországban beláthatatlan következményei lehetnek ennek a zavargásnak.

Megállapították a cseh-tót állam határát.

Geni. Párisból jelentik: A Temps közlése szerint a békekonferencia négyes tanácsa mai ülésén döntött a Cseh-tót köztársaság határainak kérdésében. A cseh-tót köztársaság határai a történelmi határoknak megfelelőek lesznek.

Két- és félmillió holdon van már szövetkezeti termelés.

Budapest. A mezőgazdasági termelési szövetkezetek alakítása a proletárdiktatura kikiáltása óta országszerte gyors tempóban halad előre. Az első termelési szövetkezet egy, a Hitelbank által bérelt 44,000 holdas Eszterházy-birtok volt. Ezt követték a közel 600,000 holdnyi területen alakult Somogy megyei Termelési Szövetkezetek. A földművelési népbiztossághoz beérkezett jelentések szerint eddig már több mint 2 és félmillió holdon alakultak földművelési termelő szövetkezetek. A földművelési népbiztosság most egységesen állapítja meg a földművelési termelési szövetkezetek szervezetét.

Ausztriában is életbe lép a nyári időszámítás.

Budapest. Ugy volt, hogy Német-Ausztriában, Németország és a cseh-szlovák köztársaság példájára, nem léptetik életbe a nyári időszámítást. Mint most Bécsből jelentik, Németausztria kormányzótanácsa elállt ettől a tervtől és elhatározta, hogy április 27-ről 28-ra virradó éjszakáig mégis előreigazítja egy órával a mutatókat.

HIREK. Rendelet.

A hadügyi népbiztossághoz beérkezett jelentések szerint egyes városokban és községekben a vörös hadseregbe való felvétel végett nagyszámban történnek jelenkezések és ilyen esetekben egyes direktóriumok saját hatáskörükben fogatosítottak különböző intézkedéseket a jelentkezők toborzását illetően. Minthogy a toborzás pontos végrehajtása egységes irányítást követel meg, a direktóriumok felhívatnak, hogy e kérdésben szigorúan tartsák magukat az alábbi utasításokhoz:

1. A vörös hadseregbe történő toborzásokat a terület szerint illetékes hadosztályok vezetik, melyek egyes fontosabb helyeken állandó toborzó bizottságokat állítanak fel. Ezen állandó toborzó bizottságok székhelyei a sajtó útján lesznek köztudomásra hozva.

2. A városi és községi direktóriumok kötelesek a vörös hadseregbe való jelentkezések esetében a városhoz, illetve a községhez legközelebb eső állandó toborzó bizottságokat megkeresni oly célból, hogy az utóbbi útján a hadosztály a toborzás megejthetése végett ugynevezett fióktoborzó bizottságot küldjön ki az illető községbe, mert csak ezen rendeletileg szabályozott toborzóbizottságok által felvett elvtársak tekintetnek a vörös hadsereg tényleges tagjainak.

3. Amennyiben valamely városi és községi direktórium saját hatáskörében az illetékes hadosztály értesítése nélkül más toborzási eszközzel volna, köteles az illetékes hadosztályt a legközelebb levő toborzóbizottság útján értesíteni az „áltoborzás” megejthetése végett.

4. Bárki, vagy bármely illetéktelen hatóság, vagy személy részéről ezentul megejtendő toborzás, vagy a már megejtett toborzásnak a harmadik pont alapján történő be nem jelentése büncselekményt képez és a tettesek forradalmi törvényszék elé állítatnak.

Hadügyi népbiztosság.

— Vasárnap délután 3 órakor a városháza előtt népgyűlést tartunk. Előadó: Vántus Károly elvtárs földművelésügyi népbiztos lesz. — Tárgy: A politikai helyzet ismertetése. Minden proletár ott legyen. A SZOCIÁLISTA PÁRT.

(Az első híradás szerint Szántó Béla elvtárs hadügyi népbiztos lett volna a szólok, de ő akadályozva van a leutazásban.)

— Változások a kanizsai vádbiztosságban. A nagykanizsai forradalmi törvényszék mellé vádbiztosul kinevezett dr. Bartha József elvtárs felkérte a Direktóriumot, hogy tegyen lépéseket az ő felmenése iránt. A Direktórium magáévá tette Bartha elvtárs érveit, hogy az ügyvéd, aki egész életén át védőként szerepelt büntető-tárgyalásokon, nem töltheti be elég eréllyel az ügyészi szerepet, ezért megkereste az igazságügyi népbiztos, hogy Bartha elvtársat állásától felmentve Nagykanizsára vádbiztosul Polai János elvtársat nevezze ki.

— Új vasutvonal készül Észak-Zalában. Sümegről jelenti tudósítónk: Az Orsz. Munkügyi Tanács vasutépítési hivatala a munkaniany enyhítésére a gazdasági tevékenység megindítása végett elrendelte a pápa—decsér—sümegi gőzüzemű vasutvonal megépítését. Az építési munkálatok a legrövidebb időn

belül megindulnak. Legalább erre mutat az Országos Munkügyi Tanácsnak Sümeg községben intézett leirata, amelyben utasítja a községet, hogy a vasutépítésnél alkalmazott munkások és mérnökök számára elhelyezésről gondoskodják.

— **A kanizsai üzletek inspekcója.** Az üzletek a Zalai Hirlapban már ismerteget elv szerint inspekción szolgálatot tartanak. Az eddig közölt három csoport tart naponta felváltva nyitva. Holnap szombaton az I. csoport (Kisfaludi és Krausz stb.), kedden a II. csoport (Weiszfeld és Fischer stb.), szerdán a III. csoport (Singer József és Társa stb.)

— **A Nagykanizsai Tornaegylet** választmánya ma, péntek este 8 órakor a polgári iskola tornatermében rendkívüli fontos ügyben választmányi ülést tart. Az ülés tárgyai: A kanizsai sportpálya sürgős megépítése, és a husvéthétfői sportnap részleteinek végleges megbeszélése.

— **A Zala szabályozása.** Zalaapátiban értekezlet volt a napokban, melyen Vigyázó miniszteri biztos a szombathelyi kulturmérnökség kiküldöttje, a zalamenti érdekeltség és elvtársaink vettek részt. Az értekezlet a szombathelyi kulturmérnökség tervezetét elfogadta és elhatározta, hogy feliratban keresi meg az illetékes népbiztosságot, hogy a Zala szabályozását közmunkával minél előbb kezdje meg. Tudomásunk szerint 5—10 milliós befektetésről van szó. Kétszeres örömmel fogadjuk a jó hírt, mert egyrészt a munkanélkülieink kedvező munkaalomhoz jutnak, másrészt eddig vízzel elárasztott nagy területek nyílnak meg, a mezőgazdasági termelés számára.

— **Magántisztviselők tömeges jelentkezése a Vörös Hadseregbe** cím alatt megírtuk keddi számunkban, hogy az állásnével magántisztviselők közül 65 jelentkezett a Vörös Hadseregbe. Ma annak a közlésére kérték fel bennünket, hogy ez a jelentkező csoport nem csak magántisztviselőkből, hanem, és pedig legnagyobb részében, kereskedelmi alkalmazottakból is áll.

— **A villamosáram árjegyzéke.** Közhirre tesszük, hogy 1919. január 1-től kezdve további intézkedésig a helybeli villamosüzem jogositva van világítási áramért hektowattóránként 18 fillért, munkaátviteli áramért hektowattóránként 8 fillért, 20 gyertyafényű általánylámpa világításáért és pedig a lépcsőház, udvar, kapualjban alkalmazott lámpákért évi 72 koronát, a többi általánylámpákért évi 60 koronát felszámítani. Nagykanizsán, 1919. évi április hó 15-én. *Direktorium: Sneff s. k., Brónyai s. k., Tálosi s. k., pol. megbízottak.*

— **A Kanizsa Tükre** husvétli duplaszáma pótolni fogja a lapok békebeli husvétli számát. Sok szenzációs riport, novella és egy teljes háromfelvonásos helyi vigjáték teszik érdekessé a számot, melybe még több kanizsai újságíró is ír kanizsai dolgokról. A riportokhoz Sass festőművész rajzolt karrikatúrákat. Megjelenik husvétvasárnap délelőtt.

— **A tehének igazása.** A háboru tartalma alatt a kiscgazdaközönség a viszonyok hatása alatt rájött, hogy igában ökrök használata nem gazdaságos, azért ökrök helyett teheneket fogott be. Rájött arra a tapasztalatra, hogy a tehének tejet, borjút és munkát adnak, és általuk a gazda szénát takarít meg, mert az ökrök többet eszik, mint a tehén, és azonfelül késő ősztől tavaszig, tehát majdnem 4 hónapig, az ökrök ingyen eszi a szénát. Horvátországban és más nemzetiségi vidéken a tehének igazása általánosságban el van terjedve, ökröt nem lehet igába fogva látni. Felhívom a kiscgazdaközönséget, hogy a gazdaságokban a tehének igazását a legelterjedtebben alkalmazzák, nehezebb munkákat a szomszédok teheneiket összefogva végeztessék el. Nagykanizsa, 1919. évi április hó 14-én. *Tálosi s. k., pl. megbízott.*

— **A májusi házbérek.** A köztulajdonba vett házakban levő lakások után a házbérek a pénzügyi népbiztos rendelete szerint ezentul havi részletekben fizetendők: a heti, kétheti, negyed, fél, vagy egész évi bérfizetések megszűnnek. A házbérek beszedésének központi kezelésével a pénzügyi népbiztos a *postatakarékpénztárt* bizta meg, amely most széleskörű intézkedésekkel kívánja [biztosítani, hogy a köztulajdonba vett házak bérfizetései az ország egész területén pontosan befolyjanak. Az e célból kiadandó újabb rendelet szerint a házbéreknek a lakóktól való átvétele a házbizalmi egyének kötelessége, akik e teendőikben a házfelügyelő közreműködését vehetik igénybe. A beszedett házbéreket a házbizalmiak együttes felelősség terhe mellett kötelesek legkésőbb minden hó 5-éig az e célra készült postatakarékpénztári házbér-fizetési lapok útján az állami házbér-számla javára beszolgáltatni. Torlódások elkerülése végett a befizetések Budapesten egyrészt bármely postahivatalnál, másrészt a kijelölendő pénztintézeti helyeken eszközölhetők; a vidéken a befizetések a postatakarékpénztár megbízott pénztintézeteinél, illetve az ezek által kijelölendő pénztáraknál történnek. A házbér-fizetések ellenőrzését Budapesten a kerületi, vidéken a helyi lakásbizottságok végzik, s ennek lehetővé tétele céljából a házbizalmi egyének kötelesek az általuk beszedett házbérekéről, valamint az esetleges hátralékokról a kerületi lakásbizottságokhoz pontos kimutatást beterjeszteni, ellenőrzés céljából kötelesek egyúttal minden házban a házbérekről nyilvántartást vezetni, amelyben a házbérek összegszerű helyességét az egyes lakók aláírásukkal igazolják. — Az új rend a májusi bérfizetések alkalmával már hatályba lép.

— **Rendület az összes fogyasztási szövetkezetekhez.** Hamburgeri Sándor, a fogy. szövetkezetek részére kiküldött politikai megbízott első rendületébe többek közt az alább következő utasításokat adta a vármegyei és városi direktóriumoknak: Minden fogyasztási szövetkezet köteles működését folytatni, üzletét abba nem hagyhatja, másra át nem ruházhatja, a felszámolást ki nem mondhatja. A vezetők és alkalmazottak kötelesek minden erejükkel a szövetkezetet tovább szolgálni. Az üzletvezető vagy a pénztáros végleges távozása esetén az üzletről vagy a pénztárról pontos leltárt kell felvenni. Érvényben maradnak az üzleti forgalomban elrendelt zárlatok és korlátozások. Ruházati cikkeket és anyagokat, butort, edényt, evőeszközöket csak vásárlási engedély ellenében szabad árusítani. Egyáltalán nem árusíthatók a további intézkedésig szeszes italok és katonai felszerelési cikkek. A fel nem említett árucikkeket szabadon lehet forgalomba hozni, de a lehetőség szerint igazságosan és arányosan szolgáltatassák ki. Legmagasabb és tájékoztató árak egyelőre érvényben maradnak. A nem maximált cikkek eladási ára a beszerzési áron kívül csak a költségeket foglalhatja magában. A szabályok betartását a direktóriumok ellenőrzik és visszaélésekről a politikai megbízotthoz jelentést tesznek. A helyi direktóriumnak tilos a fogyasztási szövetkezetek üzletét bezárni, pénzt vagy üzleti könyveket birtokba venni, a vezetőket vagy alkalmazottakat a politikai megbízott hozzájárulása nélkül eltávolítani, az alkalmazott fizetését felemelni és kiutalványozni, új alkalmazottakat az üzletbe beállítani és az árakat önkényesen megállapítani. A bevételek kezelése dolgában a szövetkezetekre ugyanazok a szabályok állnak, mint a magáncégekre. Az 1918 üzleti évre osztalékot és visszatérítést további intézkedésig nem folyósíthatnak, és a felmondott üzletrészek értékét vissza nem fizet-

hetik. A politikai megbízott a felügyeletet saját magának tartja fenn. A szövetkezetek ügyvitelére tehát a direktóriumok be nem folyhatnak, ellenben őket működésükben, különösen az áruszállításában támogatni tartoznak.

— **Hibaigazítás.** A forradalmi törvényszéknek lapunk tegnapi számában közölt hirdetményében a 8. pontba hiba csuszott be. A helyes szöveg így hangzik:

8. A Munkás-, Katona- és Földművestanácsok bűnügyekben a vörösörséget, illetve rendszeti közegeket és a katonaságot tartoznak a fennálló szabályok szerint igénybevenni.

— **Táncestély a Kaszinóban.** A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak szakszervezete folyó hó 19-én este 6 órai kezdettel táncmulatságot rendez Sárközi Dezső zenekarának közreműködésével a volt Casino dísztermében.

Hirdetmény.

A magyar tanácsközlársaság kormányzó tanácsa XLVII. 5 M. N. N. számú rendeletével elrendelte a gyógyszerárak köztulajdonba való átvételét s leltározását. E rendelet értelmében a nagykanizsai gyógyszerárak is kötelesek leltáraikat elkészíteni. A leltározás oly módon fog történni, hogy egyszerre csak egy gyógyszerár fog a leltározás miatt zárva maradni, a másik három ellenben nyitva marad, úgy hogy proletártestvéreink gyógyszereiket a nyitva maradt gyógyszerárakban szabadon beszerezhetik.

Nagykanizsa, 1919. április 17.

Tálosi s. k.
pol. megbízott.

2 drb. berakott tűz-hely eladó. Teleki - ut 3.

VILÁG nagymozgósínház
Szarvas - szálloda.

**Ma, nagypénteken
= mozi szünet. =**

1919 április 19. és 20-án.
Mária Fein mozidiva fellépésével a
NEMES VAD
Gyönyörű 4 felvonásos filmregény.
Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár-
és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április 18., 19. és 20-án.
Jön bemutatóra Lori L. fellépésével

Nemezis

Csodás artistadrama 5 felvo-
násban. Nagy cirkuszatfrakció!

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, vasár- és
ünnepnap 3, fél 4 és fél 8 órakor.

ZALAI HIRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Georgy-ut 7. szám. — Telefon 61.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 100.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. április 19. szombat

89. 80. szám.

A román offenzíva.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A románok tegnap 18-ikán folytatták támadásukat. Csapataink a tuleró elől Királyháza, Szatmár, Nagykároly, Ermihályfalva és Eled környékére vonultak vissza. A harcterületre erősítéseket küldöttünk.

Bécsben ma újabb forradalmi nap lesz.

Bécs. Az osztrák kommunisták ma délután öt gyűlést tartanak és pedig a Práterben, a landsstrassei kerületben, a Favoritenben, a Mariahillen és az Ottakringben. Az öt különböző helyen gyűlésező munkanélküliek és harctérről hazatértek tömege ismét a városház és a parlament elé fog vonulni. A stiftgassei kaszárnyában, ahol a 41-ik népörségi zászlóalj, az úgynevezett vörös gárda van elszállásolva, ezeknek egyik verére, Ebert Mihály forradalmi szocialista egy hírlapírónak ezeket mondotta:

— Már tegnapelőtt délután eldőlt Bécsben a szocialista forradalom ügye.

Arra a kérdésre, hogy ezt miből következtetheti, Ebert így felelt:

— A néphangulatból és a népörség magatartásából.

Bajorországban erősödik a kommunizmus.

Bécs. Bajorország déli részében a Hoffmann kormány helyzete katasztrófálissá kezd válni. Rosenheim tegnap óta az orosz hadifoglyokkal megerősített Spartakusok kezén van.

Francia képviselők Clemenceau politikája ellen.

Genf. Párisból jelentik: A francia szocialista párt parlamenti csoportja tegnap este a felől tanácskozott, nem volna-e helyén való Clemenceau imperialista politikája ellen óvást emelni és a képviselői mandátum gyakorlásáról lemondani arra az időre, amíg ez a kormány fenáll.

Az archangelszki baland.

Genf. A Humanité Clemenceau rendeletét közli, mely elrendeli önkéntes csapatok szervezését az archangelszki expedícióra, noha Abrahami államtitkár kijelentette, hogy egyetlen katonát se küldenek többé Oroszországba. Clemenceau toborzó rendelete hangsúlyozza, hogy a parancsnokságok minél több önkéntest toborozzanak, nehogy hivatalosan kelljen szervezni az expedíciót.

Newyork. Az oroszországi amerikai vöröskereszt-misszió egyik megbízottja, ki visszatért Archangelszkből, jelentést tett arról, hogy az Északoroszországban har-

coló amerikai csapatok közt felbomloli a legyelem. Sűrűn fordulnak elő zavargások: az amerikai csapatok nem akarnak harcolni. A bolsevik propaganda nagyon erős hatást tett köztük. Az antant csapatok különben is sokkal gyengébbek, mint az orosz Vörös Hadsereg. Az antant katonái úgy érzik, hogy sorsukra hagyták őket.

A népbiróságok szervezete.

Budapest. Az igazságügyi népbiztosnál most folyik a bíróságok átszervezésének munkája. Ládai János elvtárs igazságügyi népbiztos az új bírósági szervezetről a következőket mondta tudósítónknak:

Minden hatalom a dolgozó nép kezében van. Oda kell jutni a bíraskodási közhatalomnak is. Polgári ügyekben való bíraskodásra minden faluban, minden városban, minden járási székhelyen az ott működő Munkás-, Katona-, és Földműves-tanács keretében községi, városi illetve járási tanácsbíróságok alakulnak. A hatáskört az értékhatár nem befolyásolhatja. Az illetékesség a következőleg oszlik meg: a falusi tanácsbíróság ítélkezik az olyan ügyekben, amelyek ugyanazon falu lakói közt folynak; a városi tanácsbíróság pedig azokban a perekben, amelyek alperese a város területén lakik; a járási tanácsbíróság elé vannak utalva azok az ügyek, melyek különböző falvak lakói között folynak, továbbá a vegyes falusi és városi felek perrei, ha felperes városban lakik. Budapest kerületi tanácsai keretében kerületi tanácsbíróságok alakulnak. Minden bírói tanács három tagból áll, kiket a helyi ill. járási tanács intéző bizottsága az egész dolgozó lakóságból jelöl ki. Ki lehet jelölni mindenkit, aki 18 életévét betöltötte, nemre való tekintet nélkül. A szervezet elve az, hogy a bíraskodás nemcsak jog, de kötelesség is. A falusi tanácsbíróság kivételével minden bíróság mellé szakelőadót jelöl ki az igazságügyi népbiztos. Így alakul az elsőfolyamodású polgári bíróság szervezete. A büntetőbíráskodásban az az irányelv, hogy politikai természetű bűncselekmények a forradalmi törvényszék elé tartoznak, minden más esetben a büntető igazságszolgáltatást is ugyanazok a szervek végzik, mint a polgári igazságszolgáltatást.

HIREK.

Vörös husvét.

Eddig csak piros pünkösdje volt az emberiségnek, de holnap rákvirrad az évezredek rabszolgaságából felszabadult népmilliók első piros husvétja is. A názáreti Jézus feltámadásának közel ezerkilencszázadik évfordulóját ünnepli a világ kereszténysége, annak a Jézusnak feltámadási ünnepét, aki a legelső és a legnagyobb szocialisták egyike volt, aki először hirdette e földön a minden ember teljes egyenlőségét, s akiknek gyönyörű tanítását az ő későbbi követői oly ratal meghamisították, hogy abból nem az emberek egyenlővé levésének, hanem az embermilliók rabszolgasorban való tartásának egyik legerősebb eszközét formálták. Magasztos szimbóluma a husvét a szent forradalmak tüzeiben megnevesedett és önmagára talált emberiség gigászi tömegmozgalmának. Megint feltámadás van. Akkor — az evangélium szerint, — Jézus támadott föl, most pedig az ő világmegváltó nagy esemény, melyek eddig meghamisítva és elnyomottva majdnem két évezreden keresztül várták azt a tündökös, gyönyörű husvétot, amikor ők is kiszabadulhatnak rettentő kövekkel elgátlasztott kriptákból és az egész dolgozó emberiséget megváltathatják évezredek megcsufoltságaitól. Szóljanak a harangok, és dicsérje minden hívő lélek az Eg urát, hogy feltámadott a Názáreti és hogy testté lön végre az ő igéje is. A szent Ige, melyért ő maga és utána még oly sok ezren vértanuhalált haltak. Hozsánna néked Gondviselés, hogy az emberiségnek ezt az első, vörös színben izzó igazi husvétját megadtad nekünk! (G.)

— Vasárnap délután 3 órakor a városházán előtt népgyűlést tartunk. Előadó: Vántus Károly elvtárs, földművelésügyi népbiztos lesz. — Tárgy: A politikai helyzet ismertetése. Minden proletár ott legyen.

A SZOCIALISTA PÁRT.

— Kinevezés. Az igazságügyi népbiztoság Bartha elvtárs lemondásával megüresedett nagykanizsai vádbiztosi állásra a Direktórium előterjesztésére Polai János elvtársat már ki is nevezte. — Polai elvtárs izzó szocialis gondolkodásával, megalkuvást nem ismerő forradalmi érzéseivel mindenképp hivatott a felelőseteljes állás betöltésére.

— Nyári és téli szünetet Nagykanizsán Fehér Vilmos színigazgató jól felszerelt színész-társulatának, mely jelenleg Zalaegerszegen játszik, a nagykanizsai direktórium engedélyt adott, hogy május hó 16-tól kezdve Nagykanizsán egyelőre 30, főleg propaganda-trányu színelőadást tartson. A színtársulat a Polgári Egylet nagytermében fog játszani. — Itt közöljük azt is, hogy a jövő télen ugyancsak Fehér Vilmos társulata 4-5 havi szünetet fog tartani Nagykanizsán, mely az államosított színészetnek zalamegyei központja lesz.

— Munkaidőben Utes Kanizsán kártyázni. A nagykanizsai direktórium a kávéházakban naphosszat tomboló kártyázási düh megfékezésére az alábbi igen helyénvaló rendeletet bocsátotta ki:

Nagykanizsa város és a nagykanizsai direktórium hatásköre alá tartozó összes járási területén a mai naptól kezdve a munkaidőben (dél előtt 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig) mindennemű kártyajáték tilos. Abban az időben, amikor a kártyajáték meg van engedve

VILÁG nagymondóinkán
Szarvas - szőlőda.

1919. április 19. és 20-án.

Mária Fein mondóiva fellépésével a

NEMES VAD

Gyönyörű 4 felvonásos Himnusz.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

(délután 12 órától 3-ig és este 6 órától 9-ig), sem szabad haszardjátékot, vagy más kártyajátékot haszard alapon játszani. Aki a tilos időben kártyázik, vagy a kártyaidőben haszardjátékot játszik, kényszermunkára fog ítélteni. A kártyaadó szabályrendelet Nagykanizsa város területén ma lép életbe. **Direktórium.**

A rendeletnek Polai elvtárs, az új vádbiztos legnap a kávéházakban már érvényt is szerzett, nem kis riadalmat keltve a harminckétlevelű biblia kanizsai rajongó hívei között.

— **Husvétli vonat Nagykanizsáról Budapestre.** Folyó hó 21-én, husvét hétfőn, egy menetrenden kívüli vonat is megy Nagykanizsáról Budapestre. Ez a vonat reggel 8 óra 38 perckor indul Nagykanizsáról és Budapestre érkezik délután 5 óra 45 perckor.

— **Játék a puskagolyóval.** Tegnap délután az Eötvös ter 10. számú házban két kis 9 éves gyermek Papp Sándor és Abraham István, egy Manlicher golyóval játszadoztak. Játék közben Abraham István rákalapált a töltény gyutacsára, és a töltény felrobbant. A szerte röpülő szilánkok egyike megsebesítette Papp Sándor combját. Forint-nagyságu sebet ütött a fiúcska bőrén és behatolt mélyre a comb izmai közé. A szilánk kioperálása végett Papp Sándort beszállították a kórházba. — A vizsgálat megállapította, hogy a puskagolyót Abraham István csente el az apja lakásáról, aki mint egyik gyári őrség tagja, jogosítva volt töltényt tartani a lakásán.

— **Az iskolázható szülőkhöz és tanonc-tartókhöz!** A népiskolai igazgatóságok jelentései szerint egyes szülők mindennapi iskolaköteles gyermekeiket (6–12 év) indokolatlanul visszatartják, illetőleg turik azoknak igazolatlan iskolai mulasztásait. Ez az eljárás nem egyeztethető össze a mai kor szellemével s figyelembevéve, hogy a törvény a mindennapi iskolakötelezettséget két évvel föl is emelte: a mulasztások a jövőben súlyosabb beszámítás alá esnek. Felhívom tehát a szülőket, hogy a törvényhez pontosan és lelkiismeretesen annál is inkább alkalmazkodjanak, mert az igazolatlanul mulasztókkal szemben nem a régen megállapított — de ma már teljesen hatástalan — 1–8 koronás bírságokat alkalmazni, hanem sokkal szigorúbb és egységesebb megtorlásról fogok gondoskodni. Egyes mesterek (kereskedők) még most is visszatartják tanoncukat a tanonciskolától vagy nem ellenőrzik azoknak pontos iskolalátogatását. Ezek megfélemednek arról, hogy ez a mulasztás nagy vétség a proletárius szellemi zűrvonala ellen s hogy ez a mai viszonyok között mennyivel súlyosabb beszámítás alá esik. A mulasztások azért harapóztak el, mert a leltűnt kor hatóságai a proletárkulturát sokkal alárendeltebb szerű tényezőnek tekintették s a mulasztókkal szemben nem alkalmazták a törvény szigorát. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a jövőben a mulasztókkal szemben a törvény teljes szigorát alkalmazni fogom s a visszaesőkkel szemben a forradalmi hatóságnál a tanonc-tartási jog megvonását is javaslatba hozom. Nagykanizsa, 1919. április 12-én. *A tanügyi biztos.*

— **Bélyeggyűjtemények beszolgáltatása.** A pénzügyi neptisztaság XV. számú rendelete szerint olyan bélyeggyűjteményeket, illetve készleteket, melyeknek értéke kettőezer koronánál magasabb, valamint mindazon egyes bélyegeket, melyeknek jelenlegi forgalmi értéke 20 koronát meghalad, a Pénzügyi Központ által megjelölt intézethez ez év április hó 29-ig be kell szolgáltatni. A hivatalos lap közlése szerint Nagykanizsa és környezete részére ilyen bélyeggyűjtemények, illetve bélyegek átvételével a Pénzügyi Központ a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókját* bízta meg, mely intézet a lezárt és lepecsételt csomagban átadott bélyegekről elismervényt ad a beszolgáltató egyéneknek.

Vasalónót keresünk férfi ingek és gallérok vasalásához. Fő-ut 6. I. em balrat

— **Táncestély.** A nagykanizsai szervezett ösztönmunkásság, holnap vasárnap este 7 órakor táncgyakorlatot tart a Szociálista Club (volt Casinó) disztermében.

— **Elhalasztott befizetés.** A Délzalai Takarékpénztárral egyesült Önszegélyző Szövetkezetnél a folyó hó 21-e eső befizetések az ünnep miatt 25-én, vagyis pénteken délelőt tartatnak meg.

— **Hirdetmény a villamosárammal való takarékoságról.** A villamosáram fogyasztása tekintetében a következőket rendeljük: 1. A villamosmotorok további intézkedésig üzemén kívül helyezendők. Ezen rendelkezés alól kivételnek oly motorok, melyek a tűzbiztonság, az egészség, a villanylátás, a világítás és a közüzemek fentartásához, továbbá a közlekedési eszközök gyártásánál és javításánál, a ruházati és élelmiszeri iparoknál, a tüzelőanyagok aprításánál, a napilapok előállításánál, a nyomdaüzemknél szükségesek. Használatban maradhatnak még oly kis üzemek motorai is, melyekben a motorok együttes teljesítménye a 8 löröt meg nem haladja. 2. Egy-egy helyiség megvilágítására csak egy drb. legfeljebb 60 wattos égőt szabad használni, minden további égőt — kivéve a hordozható lámpákban lévőket — ki kell csavarni, illetőleg el kell távolítani. Irodákban, műhelyekben és általában minden oly munkahelyiségben, ahol egynél több személy dolgozik, minden munkahelyre legfeljebb egy drb. 60 wattos égő alkalmazható. Aruházakban, vendéglőkben, étkezőhelyiségekben, kávéházakban cukrászdákban és korcsmákban, egyletek és társaskörök helyiségeiben, hangversenytermekben, nézőtérben és egyéb szórakozóhelyiségekben stb. a helyiségben tartózkodó 6 személyig egy darab, minden további 6–6 személy után számítva további egy-egy darab 60 wattos izzólámpát szabad csak égetni. Oly helyiségekben, melyeknek területe 50 négyzetméternél nagyobb, általános megvilágításra 50 négyzetm.-ként további 2 drb. 60 wattos égő alkalmazható. Oly helyen, ahol világításra szükség nincs, világítani nem szabad. Ezen korlátozások orvosi rendelők, egészségügyi intézményekre nem vonatkoznak; ugyszintén oly fogyasztókra sem, akik saját telepükön termelt áramot használnak. Ezen rendelet megszegői felett a forradalmi törvényszék ítél. Nagykanizsa, 1919. évi április hó 9-én. *Direktórium. Bárdny s. k., pol. megbízott.*

Jegyzetek.

Husvétjét üli holnap a katolikus világ, és benne a Magyar Tanácsköztársaság katolikusai is. Ime, a legmegbízhatóbb cáfolata azoknak a dőre rágalomnak, hogy a szocializmus ki akarja irtani a lelkekből a vallásos érzést. Kunfi elvtárs tegnapi rendeleteiben megnyilatkozott a Forradalmi Kormányzótanács akaratára a vallásokat illetően. Nem hinnők, hogy a legrosszabb indulatu félremagyarázással is sikerülhetne valakinek ezekből a rendeletekből mást kiolvasni, mint azt, hogy a szocializmus, amely a földi javakban nem ismerheti el a magántulajdont, mert az bilincse a lélek szabadságnak, éppen ezért a szabadságért meghagyja a vallást mindenki magánügyének. Követheti mindenki a maga vallásos meggyőződését, tisztelheti Istenét a megszokott szer-tartások szerint. Csak azt az egyet nem engedheti meg a szocializmus, hogy a vallásból akárki is tökélt kovácsoljon. A pap, aki a hívők vallásos istápolását vállalja, csakugy munkása a társadalomnak, mint más dolgozó. A nagy vagyonnak épuigy le kell olvadni a pap kezéről, mint másérol.

Kötelességévé teszi a szocialista társadalom a papnak, hogy prédikálja a szószékről a vallás legszebb igazságát: az emberek egyenlőségét. A pap a krisztusi igék igaz hirdetésével a szocializmus egyik legjobb agitátorává válhat. Kincse a szocializmusnak minden szó és minden szimbólum, ami az emberek egyenlőségét hirdeti.

Sok mesterséges különbséget tettek a múltban az emberek között. Vagyon, mesterség, nemzetség stb. mind szétkatalyázta egymástól az egyformának született embereket. Pedig az ujszülöttekből csak kétféle ember válik: hasznos és haszontalan. A haszontalanok, a henyék elfognak tenni a jövő társadalmából: vagy beolvadnak a hasznosak, a dolgozók közé — vagy elpusztulnak. A hasznosak, a dolgozók pedig egy hatalmas, az egész világot betöltő nemzetet alkotnak: a munka nemzetét. Az egész világ az országuk: a *Munka Birodalma*. Valamennyien, akik dolgoznak, a Munka Birodalmának vagyunk polgárai, valamennyien egy zászló alatt sorakozunk: a munka vörös zászlaja alatt. **R-c.**

Hirdetmény.

A magyar tanácsköztársaság pénzügyi néptisztasága I. évi március 26-án kelt 25699 számú körrendeletével elrendelte, hogy az állampénztárakban (adóhivatalokban), ahol a pénztári szolgálat különleges követeleményekre való tekintettel a ügyeletes szolgálat be nem vezethető, **vasárnapokon és az összes ünnepnapokon hivatalos órákat nem kell tartani.**

Ha e napok a hónap elsejére vagy másodikára esnek, úgy az esedékes fizetéseket egy nappal előbb, a nyugdíjakat pedig egy nappal később kell kifizetni.

Ha pedig a vasárnap vagy ünnepnap a hónap utolsó napjára esik, akkor az esedékes napidíjak is egy nappal előbb fizetendők ki.

Magyar Állampénztár.

Nagykanizsa, 1919. évi április hó 14-én.
ZALAVÁRY tanácsos.

URANIA Mozgóképpalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. április 18., 19. és 20-án.
Jön bemutatón Leri L. fellépéssel!

Nemezis

Csodás arisztokrata 5 felvételben. Nagy érzékhatással!

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, vasár- és ünnepnap 3, fél 4 és fél 8 órakor.

**2 drb. berakott tűz-
hely eladó. Teleki - ut 3.**

**Kereskedők
figyelmébe!**

Mielőtt szivarkahüvely és szivarka papír-
szépletét fedezné, tekintse meg dusan felszerelt
raktáramat, melyben megtalálhatja a világ leg-
jobb gyártmányait, úgy mint:

**S. D. Modiano, Fekete Club
S a m u m Riz Abadie
Le Délice Janina Club**

JACOBI

és még számos más gyártmányt. Ugy hüvely-
ben, mint papírban a legolcsóbb áron kaphatók.

**Ajánlok szines és szürke nagykanizsai
képeslevelezőlapokat 100 drb. 10 K-ért.**

Goldstein Ábrahámné
Nagykanizsa, Nádor-utca 1. sz.
— TELEFON 3-42. szám. —